

O

ఎప్రిల్ 2012 - ₹ 25/-

చందులు

EACH POWER CAN BE UNLOCKED BY EATING THEIR FAVOURITE POPPINS. 10 POWERS: SHAPE SHIFTER-GREEN APPLE, SPEED-MANGO, FLIGHT-ORANGE, GIANT-WATERMELON, STRENGTH-RASPBERRY, SHRINK-LYCHEE, INVISIBLE-PINEAPPLE, STRETCH-MUSK MELON, FISSION-BLACK CurrANT, FORCE FIELD-GUAVA.

DECAY, RAM AND SHYAM RESCUE AN ALIEN - ZARTOSAARD, WHEN HIS SPACESHIP COASHES TO EARTH, IN RETURN HE GIFTS THEM THE DEKATRPIX, A POWERFUL GADGET WITH 10 POWERS.

PARLE

POPPINS

Doon Kya?

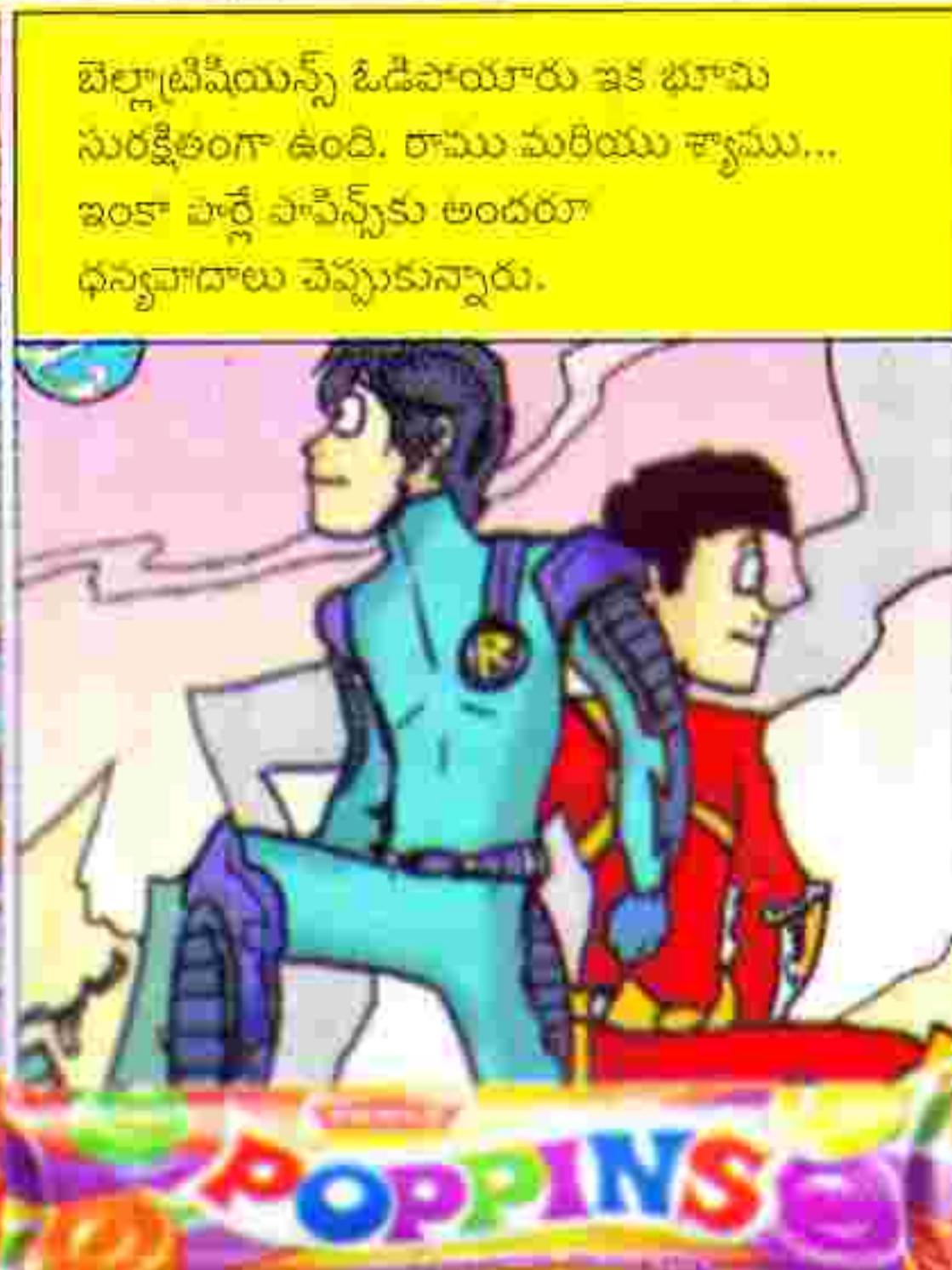
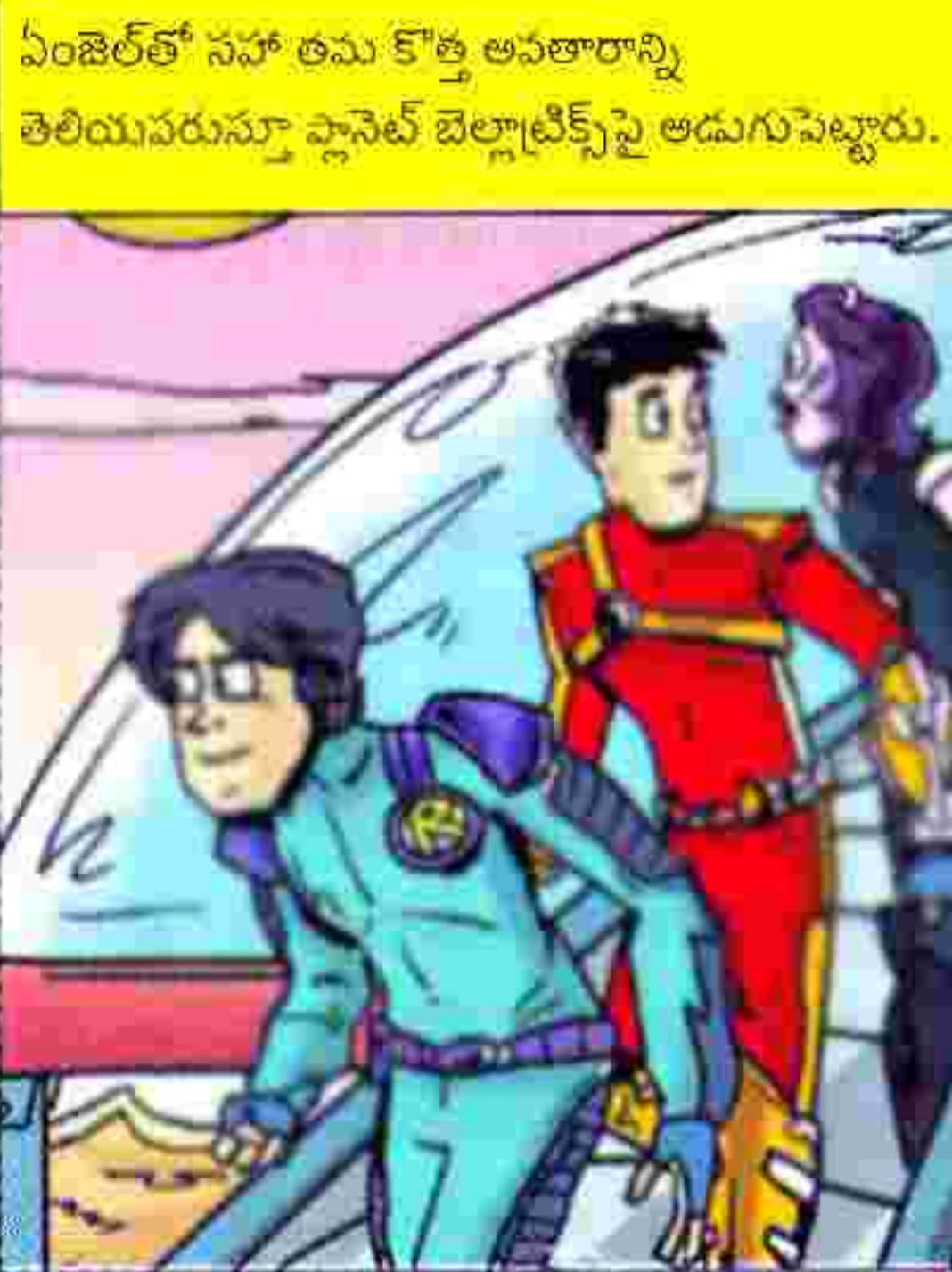
Ram and Shyam

బాక్ హోల్

పార్ట్ 2

ఈ అంగుళిలో క్రితి అన్లాక్ వీచి యాస్తు కెముచుముచుము
<http://www.parleproducts.com/brands/parlepoppins>
మరియు www.chandamama.com/parle/index.php?pHid=11

యువ విజేతలు

మీ కుటుంబంలో గాని, పారుగున ఉన్న కుటుంబాలలో గాని ఎవరినయ్యానా యువ విజేతగా ప్రతిపాదించాలని మీరు భావిస్తున్నారా? దయచేసి బాలబాలికల వివరాలు మరియు మీ ప్రతిపాదనలను మాకు పంచించండి:

Young Achievers-RCM,
Chandamama India Ltd,
No:2 Ground Floor, Swathi
Enclave, Amman koil street,
Vadapalani, Chennai-26
(or)

online@chandamama.com

అంచనాలకు మించిన ప్రతిభ

కెనడాలో, స్వచ్ఛంద సేవా రుణ అవసరాలున్న గ్రామ్యయేట్ విద్యార్థులకు స్వచ్ఛంద సేవలో గడపటం అవసరం. పద్మాలుగేళ్ళ హర్షార్ గిల్ ఇప్పటికే వెయ్యి గంటల కంటే ఎక్కువగా సేవా కార్యక్రమాల్లో పాల్గొన్నాడు. మూడేళ్ళప్రాయంలో అతడు సేవా కార్యక్రమాలు ప్రారంభించాడు. చిల్డ్రన్స్ ఎయిడ్ సాసైటీ, అమేజింగ్ కిడ్స్ వంటి పలు చారిటీ సంస్థలకు ఇతడు సేవలందించాడు. ఇటీవలే తన స్వంత చారిటీని ఇతడు ప్రారంభించాడు. దానిపేరు ది జీన్ గ్రీన్ డ్రైవ్ చారిటీ. కొత్త, వాడిన జీన్స్‌ని ఇతడు సేకరించి తన పరిసర ప్రాంతంలో ఉన్న, విదేశాల్లో ఉన్న చారిటీలకు పంచిస్తుంటాడు. ప్రజలను సుఖ సంతోషాలతో ఉండేలా చేయాలనేది హర్షార్ ప్రధాన లక్ష్యం. తన వాలంటరీ సేవల ద్వారా నాయకత్వ కోశలాలను సాధించవచ్చని ఇతడి విశ్వాసం. వాలంటరీ సేవలకు వయసు అడ్డంకి కాదని ఇతడు చూపించదలిచాడు. వెబ్లో వాలంటరీ సేవలను వెదికి పట్టుకుని మీ కమ్యూనిటీకి సహాయం చేయవలసిందిగా ఇతడు పిల్లలకు బోధిస్తుంటాడు. పారశాలలో లెక్కలు, సైన్స్ ఇతడి అభిమాన అంశాలు. సముద్ర జీవ శాస్త్రవేత్తగా మారాలన్నది తన ఆకాంక్ష. భవిష్యత్తులో సముద్ర జీవశాస్త్ర వాతావరణంలో పనిచేస్తూంటానని తన చారిటీపనిని, వాలంటీర్ సేవలను కూడా కొనసాగి స్తానని ఇతడు చెబుతున్నాడు.

Shop

Archives
from 1947

Jokes

Visit the new

chandamama.com

October 2012 ₹25/-
Founded by B. Nagi Reddi
and Chakrapani

Editor & Publisher :

Prashant Sharad Mulekar

Associate Editors :

R. Vaasugi, K. Raja Sekhara Raju

Sub Editor :

Patricia Pandian

General Manager :

Sowmya Bharadwaj

Senior Artists:

K.C. Sivasankaran (Sankar),
Gandhi Ayya, P. Mahesh,
Sandeep Solkar

Artist :

Venki

Layout Designers :

B. Thirumal, K. Narendra,
N. Sivakumar

Production In-charge :

Prashant Pawar

Circulation:

circulation@chandamama.com

Asst. Manager -

Sales & Circulation:

Subhankar Rej

Sales Officer - Circulation :

K. Ravishankar

Advertisement :

sales@chandamama.com

Customer Help :

Ph: 022 40786043

customerhelp@chandamama.com

Head Office :

CHANDAMAMA INDIA LTD.,

P.O.Box No:19407, Mumbai-400093

Phone +91 22 28312872 / 28311849

Email:chandamama@chandamama.com

Website : www.chandamama.com

Published, Printed and Owned by
CHANDAMAMA INDIA LTD.,

Published and Printed on their behalf by
Prashant Sharad Mulekar

Published At : B-3, Lunic Industries, "B" Cross Rd,
Opp.SBI, MIDC, Andheri (E), Mumbai - 400 093.

Printed At :- Mothers Graphics (I) Pvt. Ltd.
91D, Govt. Ind. Estate, Charkop, Kandivali (W),
Mumbai - 400 067.

Editor :- Prashant Sharad Mulekar

చందమా ...

చందమా

Volume-3 October 2012 Issue-10

* పాఠకుల లేఖలు	...06
* వెండిదీపంకుండె!	...07
* చందమామతో నా జ్ఞాపకాలు	...09
* విరాజుడివైరాగ్యం	...11
* మంచిపని	...17
* కట్టుబాటు	...20
* మిత్రసంప్రాప్తి - 3	...24
* వాసవుని వ్యాపారదళం	...27
* గాలివాన	...30
* అదృష్టదేవత	...32
* మాటల దుకాణం	...35
* విధికి విరుగుడు లేదు	...39
* తాబేలు సందేశం	...43
* సువర్ణహస్తం	...44
* అబద్ధాలకోరు	...48
* అమృతం	...52
* పాట కథ	...54
* శిథిలాలయం - 31	...55
* ఆచరణ	...63
* కెరటాల కరణం	...64
* పనికిరాని ప్రభ్యాతి	...66
* ఏది గొప్ప?	...67
* బహుమానం	...70
* తెరీర్ అంచే?	...73
* చందమామతోకజ్ఞానం క్రీజ్ - 45	...74
* నవ్యల పున్యలు	...75
* మన దేశభాషలు నేర్చుకుందాం	...76
* భారత దర్శిని	...78
* బీర్బుల్	...80
* వృథాలు	...82

© The stories, articles and designs contained in this issue are the exclusive property of the Publishers. Copying or adapting them in any manner/ medium will be dealt with according to law.

మహోత్సవిడి స్నేరణా...

గత సంవత్సరం అక్షోబర్ సంపాదకీయంలో, మన కళాముందు జరుగుతున్న చరిత్రకు సాక్షీభూతంగా ఉండటం గురించి పేర్కొన్నాను. అయితే ఒకే ఒక్క సంవత్సరంలో జరిగిన ఘటనలు, మనందరినీ ఏదైనా దైవ జోక్యం కోసం ఆకాశంకేసి చూసేలా చేశాయి. గత సంవత్సరం పతాకస్థాయికి చేరిన ఉద్యమం పలు కారణాలవల్ల భగ్గమైనట్లు కనిపిస్తోంది. ఈ రకమైన వెనుకంజలు మన సంకల్పాన్ని బలోపేతం చేయాలి. అంతే కాని మన మనోదైర్యాన్ని భంగపర్చ రాదు.

ఈ నెలలో మనం దసరా జరుపుకుంటున్నాము. మనం నేర్చుకోవడానికి సంబంధించి ఇదొక యోగ్యమైన ఉదాహరణ. శ్రీరామచంద్రుడు తన సంకల్ప మాత్రం చేత, తన సైన్యం అందించిన సహాయం చేతనే మహా బలవంతుడైన రావణుడిని ఓడించగలిగాడు. ఈ స్వార్థితోనే, అసమర్థత, అవినీతి, ఆకలిద ప్యాలు, నిరక్షరాస్యత వంటి రాక్షసులతో పోరాడి, మన దేశాన్ని పురోగమింపచే యడానికి మనందరం కలిసి ముందడుగేయాలి.

యాపిల్ యావ్ స్టోర్లో మన పత్రికకు వస్తున్న స్పందనతో ఉత్సేజిం పొందిన మేము మా కాఫీ టేబుల్ బుక్, రామాయణం పుస్తకాలను కూడా యావ్ స్టోర్లో ప్రవేశపెట్టాము. ఏటిని ఆంధ్రాయిడ్, మైక్రోసాఫ్ట్ విండోస్ 8.0 ప్లాట్ ఫామ్స్ ప్రారంభించే క్రమంలో ఉన్నాము. మా పారకులు ఏటిని కూడా ఆస్యా దించగలరని, దశాబ్దాలుగా చేస్తున్నట్లుగానే చందమామను ఆదరించడాన్ని కొనసాగిస్తారని మేము భావిస్తున్నాము.

- సంపాదకులు

పారకుల లేఖలు

చందులూ భాషలలో లభ్యం కావడం గొప్ప విషయం. ఇది భారతీయ పిల్లల ప్రతికలలో అతి పురాతమైనది. చందులూ నేరుగా హృదయాన్ని స్పర్శిస్తాయి. నా జీవితాంతం దీన్ని చదువుతూ ఉంటానని చెప్పగలను. - శుభదీప, జార్జిండ్

చందులూ కథలు మొదట మా తాతగారు చెప్పేవారు. తర్వాత మా అమ్మా నాన్నాన్నను కథ చెప్పి మరీ పదుకోబెట్టేవారు. ఇప్పుడు నేను కథలు చదివి మా తమ్ముడికి చెబుతున్నాను. రావికొండలరావు తాతగారు ప్రాసిన చందులూ అనుభవాలు బాగు న్నాయి. మాతాతగారు ఇప్పటికీ అంటారు. సరిలేదు చందులూ కెవరూ అని. బేతాళ కథలు అంటే దయ్యం కథలుగా అనుకునేదాన్ని. కాని నేను స్వయంగా కథలు చదువు తుంటే చాలా బాగుంటున్నాయి. జూలై చందులూ కవర్ పేజీ ఎంతో ఆకట్టుకుంది. బీర్పుల్ కథలు బొమ్మలతో సహా ఇస్తున్నందుకు మంచి కథలతో, విజ్ఞానదాయకమైన విశేషాలతో చందులూను అందిస్తున్నందుకు కృతజ్ఞతలు. - పులిజాల శ్రద్ధ, ప్రాదరాబాద్ చందులూ 66న వార్షికోత్సవ సంచిక ముఖ్యచిత్రం పరిశీలిస్తే, జూలై 1, 1947 నుండి జూలై 1, 2012 నాటికి చందులూ 6 అణాల నుండి 25 రూపాయల వరకు ధర పెరిగింది. సంపాదకీయంలో మీరు విజ్ఞప్తి చేసిన ధర పెంపు గురించి ఆక్షేపణ ఏమీ లేదు. 25 రూపాయలు పెరిగినా ఎవరూ బాధపడరు. అప్పటికీ, ఇప్పటికీ చందులూ ఉత్తమ ప్రమాణాలు ఏ ప్రతికా అందుకోలేదు. కథ చదవగానే ఆఖరిలో ఎంత రిలీఫ్ వస్తుందో చెప్పలేము. పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ పునఃప్రారంభించండి. అది మెదడుకు మేత కాగలదు.

- బి. రాజేశ్వరమూర్తి, కృష్ణ జిల్లా

ఇటీవలి చందులూ సంచికను అందుకున్నప్పుడు, చాలా సంవత్సరాల తర్వాత పాత చందులూను చూస్తున్నట్లనిపించింది. నాకు చాలా సంతోషంగా ఉంది. ప్రతి కథా ఎంత గొప్పగా ఉందంటే ఏ కథ మిగతా వాటి కంటే మంచి కథ అని తేల్చుకోలేకపోయాను. పాత, కొత్త కథలు ఇప్పుడు నెజంగానే పోటీపడుతున్నాయి. చందులూను దశాబ్దాలుగా చదువుతున్న కుటుంబం మాది. మా పాత చందులూను మళ్ళీ మాకిస్తున్నందుకు మీకు వేనవేల కృతజ్ఞతలు.

- జి శ్రీనివాస్, ప్రాదరాబాద్

చందులూ గత వైభవాన్ని కథలు ఇప్పటికీ కొనసాగిస్తున్నాయి కాని పాత చిత్రాలతో పోలిస్తే కొత్త చిత్రాల నాణ్యత నాలాంటి చిత్రకారులకు అసంతృప్తి కలిగిస్తోంది. చందులూ తాజా సంచికలో కూడానాణ్యమైన చిత్రాల కొరత సృష్టింగా కనిపిస్తోంది.

- ఎం.వి.వి. శాస్త్రి, మచిలీపట్టం, ఎ.పి.

1957 నుంచి చందులూ పారకుడిని. అప్పట్లో ప్రతిక ధర 37 పైసలు. సీరియల్స్ ని మీరు తిరిగి ప్రచురిస్తున్నారు కాని రూపధరుడి యాత్రలు సీరియల్స్ ని పునఃప్రచురించలేదు. శిథిలాలయం పూర్తి కాగానే ఈ సీరియల్స్ ని ప్రచురించగలరు. - ఎస్.జనార్ధన్, బెంగళూరు

వెండిదీపంకుండె!

హరిష్చారి న్యాయాధికారి సమక్కంలో, ఒక వెండి దీపంకుండె దొంగతనం గురించి విచారణ జరుగుతున్నది. కుండె పోగొట్టుకున్న కేశవుడు, “అయ్య! ఆ రోజు శ్రావణ శుక్రవారం. నా భార్య వ్రతం చేసుకుంటూ ముత్తయిదువులను పేరంటానికి పిలిచింది. వ్రతం పూర్తయి పేరంటాళ్ళందరూ వెళ్ళిపోయాక చూసుకుంటే, అప్పుడు తెలిసింది దొంగతనం జరిగిన విషయం. ఆ దొంగిలించింది ఎవరో కాదు, మాధవుడి భార్య గుణవత్తి, ...” అంటూ ఇంకా చెప్పబోతూంటే- న్యాయాధికారి మధ్యలో అడ్డుపడి, “అయితే, ఆ కుండె దొంగిలించింది మాధవుడి భార్య గుణవత్తి అని ఎలా అనుమానించావు?” అని అడిగాడు.

“అయ్య! వారం రోజుల క్రితం గుణవత్తి ఇంట్లో జరిగిన శుభకార్యానికి, నా భార్య కూడా వెళ్ళింది. అప్పుడు పూజలో పెట్టబడివున్న, మా వెండి దీపంకుండెను, నా భార్య గుర్తించింది. దయచేసి దాన్ని మా కిప్పించండి,” అన్నాడు కేశవుడు.

“అది మీదే అనడానికి గట్టి ఆధారం ఏమిటి? వెండి దీపంకుండెలు ఎన్ని ఇళ్ళల్లో లేవు!” అంటూ ప్రశ్నించాడు, న్యాయాధికారి.

“అయ్య! మా దీపంకుండె ఓం ఆకారంలో వుంటుంది,” అన్నాడు కేశవుడు.

“అలాగా!” అంటూ న్యాయాధికారినవ్వు, “ఆ మాటకొస్తే, మా ఇంట్లోనూ ఓం ఆకారంలో వున్న దీపపుకుండె వున్నది,” అన్నాడు.

“అయ్య! ఆ విషయమే తమకు మనవిచేయబోయాను. తమరు అవరోధం కలిగించారు. వ్రతం రోజున మా ఇంట్లో దొంగిలించిన ఓం ఆకారపు దీపపు కుండెను, మాధవుడి భార్య తెలివిగా తమ భార్యగారికి అమ్మిందని తెలిసింది. ఇప్పుడి వాళ్ళింట్లోలేదు. తమ ఇంట్లోనే ఉంది,” అన్నాడు కేశవుడు.

అది విన్న న్యాయాధికారితో పాటు, అక్కడవున్న వాళ్ళందరూ నివ్వేరపోయారు.

- కోనేనాగవంకట ఆంజనేయులు

You can also subscribe online at: www.chandamamashop.com

Chandamama is available in English and 11 regional languages.

**Junior Chandamama for children above 4 years
is available only in English.**

**Avail the
loyalty bonus!**

**Chandamama Subscribers
will get flat 10% off on
subscription renewals!
(All Editions - within India)**

Chandamama!

**Because stories
make the
world
go round...**

**Choose
your Chandamama!**

Go to
www.chandamamashop.com
& subscribe Now!!

I want to subscribe to / gift / renew subscription for the following editions of Chandamama:

English Telugu Tamil Kannada Hindi
 Marathi Gujarati Oriya Bengali Sanskrit
 Malayalam Assamese Junior (Only in English)

Name:

Date of Birth: Sex:

Address:

..... City:

State: Pin:

Telephone:

Mobile:

Email:

Subscription Number (for renewals):

Gift Subscription to the following address:

..... Enclosed Cheque/DD* for Rupees.....

Cheque/DD No favouring Chandamama India Ltd on.....

..... bank.

* Your subscription will commence in 6 weeks.

Please mail the subscription form to:

Chandamama India Limited,

P.O.Box No:19407, Mumbai-400093,

Phone +91 22 28312872 / 28311849

Email: subscription@chandamama.com

You can also subscribe online at : www.chandamamashop.com

Take Your Pick!	1 YEAR	2 YEARS	3 YEARS	4 YEARS	5 YEARS
ENGLISH Rs. 30/- per copy)	Rs. 360	Rs. 645	Rs. 915	Rs. 1150	Rs. 1350
You Save		Rs. 75	Rs. 165	Rs. 290	Rs. 450
REGIONAL Rs. 25/- per copy)	Rs. 300	Rs. 540	Rs. 765	Rs. 960	Rs. 1125
You Save		Rs. 60	Rs. 135	Rs. 260	Rs. 375
JUNIOR Rs. 20/- per copy)	Rs. 240	Rs. 430	Rs. 610	Rs. 765	Rs. 900
You Save		Rs. 50	Rs. 110	Rs. 195	Rs. 300

Annual Subscription Overseas : US \$40 for English Chandamama,
US \$30 for Regional Languages, US \$25 for Junior Chandamama
(including shipping and handling charges) by air mail.

* conditions apply

చందులు నొ జ్ఞాపకాలు - తెలుగు

నేను వృత్తిర్తయ్య గ్రామ పంచాయితీలకు క్యాంపు వెళ్లేవాడిని. నా వయస్సు అప్పుడు 26 సంవత్సరాలు.

రైల్వే కోడూరు పంచాయితీ ఆఫీసులో క్యాంపు చేస్తున్నాను. పంచాయితీ ఆఫీసు ప్రక్రియలే పిల్లల లైబ్రరీ ఉంది. ఆరోజు ఆదివారం నేనూ లైబ్రరీలోపలికి వెళ్లాను. ఒక

Name: Kolar Krishna Iyer
Occ: Retd. District Audit Officer, Tirupati.

బెంచీ వద్ద ఐదారుగురు పిల్లలు ఏదో ఒక పత్రికకు గాను ఆత్రుతతో చదువుతున్న బాలుడి పక్కనే కూర్చున్నారు. కొంత కాలానికి ఆ పత్రికను నేనూ చూడాలని అనిపించి తీసుకున్నాను. అదే మనందరి ప్రియతము చందులు! అందులోని కథలు శీర్షికలు అన్ని చదివేదాక ఉండలేకపోయాను. అప్పుడే నేను కథలు రాసేవాణ్ణి. చందులుకు రాయాలనిపించింది. మరుసటిరోజే ఒక చిన్న కథ రాసి చందులుకు పంపాను.

ఆ కథ పేరు ‘చెడుమార్గం’ అనుకుంటాను. ఆ కథ సారాంశం ఇలా ఉంది. ఒక బాలుడు దొంగతనం చేస్తుండగా పట్టుబడి చెరసాలకు వెళ్లి బయటకొస్తాడు. అప్పుడు ఆ గ్రామస్తులందరూ వాడు ఎక్కడికి వెళ్లి ఏ పనికో అడుక్కున్నా, చీ దొంగ వెధవా, దొంగ వెధవా వెళ్లు అని చీకొట్టి పంపించేసేవారు. అప్పుడు వాడికి జ్ఞానోదయం అయింది. ఒకసారి చెడుమార్గంలో వెళ్ళి మచ్చ తెచ్చుకొన్న తర్వాత దానిని మాన్మిం చడం అసాధ్యం అని తెలుసుకుని ఆ గ్రామం వదిలి వేరే గ్రామంలో మంచి మార్గంలో నడుస్తూ జీవిస్తాడు. అప్పుడు చందులు సంపాదకులు రచనలు అంగీకరించింది లేనిదీ వెంటనే కార్టు ద్వారా తెలిపేవారు. నా కథ అంగీకరించినట్లు ఒక వారంలోగా తెలిసేది. ఆ కార్టును చదివినప్పుడు కలిగిన సంతోషం తలుచుకుంటే మరీ సంతోషం పట్టలేకవస్తూంటుంది ఇప్పుడూ.

అప్పటినుండి తరచుగా కథలు పంపేవాణ్ణి. నా అదృష్టం చాలా కథలు నాచి చందులు చోటు చేసుకున్నాయి. ఫిబ్రవరి 2011 సంచికలో నా పాత కథ ‘బంగారయ్య ఆస్తి’ పారకులు చదివే ఉంటారు. మూడునెలల నుంచి నా కథలు చోటు చేసుకోవడం నాకెంతో సంతోషంగా ఉంది. నిజం చెప్పాలంటే చందులు కథ పడిందంటే గ్రేట్ కదూ, చందులు సూపర్ పాపులారిటీ అందుకోవడానికి కారణాలు అనేకం.

1. అద్భుతమైన మనోహరమైన జీవితపద మరియు మరియు పౌరాణిక సీరియల్స్.
2. భావగర్భమైన ఒక పేజీ కథలు.
3. 25 ఏండ్రునాటి కథలు. ఆకర్షణీయమైన కనులకు ఇంపుగా ఉండే కథలకు అనుగుణంగా వేసిన రంగురంగుల చిత్రాలు.

5. ఒకటి రెండు విదేశీ కథలు, ఇంతకు ముందు పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ వేసేవారు.

అది చాలా పాపులర్ శీర్షిక. మళ్ళీ వేస్తే బాగుంటుంది.

చందమామ పత్రిక లేని గృహమే ఉండకూడదని ఆశిస్తున్నాను.

చందమామతో నా జ్ఞాపకాలు - మరారి

నాకిప్పుడు 76 సంవత్సరాలు. 50 సంవత్సరాల క్రితం 1961లో నాకు హైస్కూల్

Name: D.T. Nandapure
Occ: Retd. Principal,
Loni, Maharashtra.

ప్రధానోపాధ్యాయుడిగా ఉద్యోగం లభించింది. ఆ కాలంలో, ప్రాథమిక పాఠశాలలో మాకు చందమామ మరారీ సంచిక చందోబా వచ్చేది. అది మద్రాస్లో ప్రచురించబడేది. మహారాష్ట్రకు ఎంతో దూరంలో ఉండే తమిళనాడులో, మరొక భాషా ప్రాంతంలో మరారీ సంచిక ప్రచురించబడుటమే ఒక అద్భుతం. చందోబాను నేను క్రమం తప్పకుండా చదివేవాడిని. అన్ని కథలూ రంగుల్లో ఉండేవి. పత్రికలో చిత్రాలు జీవం ఉట్టి పదుతూ మంత్రముగ్గులను చేసేవి. నేను చందోబా పత్రికను

గ్రంథాలయం నుంచి తీసుకునేవాడిని. ఏడెనిమిది రోజుల తర్వాత దాన్ని తిరిగి ఇచ్చేసేవాడిని. అంత ఆసక్తికరమైన, అరుదైన కథలకు ఆధారం ఏమిటని నేను ఆశ్చర్యపడేవాడిని. చిత్రాల సేకరణ కూడా అద్భుతంగా ఉండేది. అందుకే ఇప్పుడు వృద్ధాప్యంలో కూడా నేను అదే ఆసక్తితో చందోబాను చదువుతుంటాను. చందోబాలో చాలా కాలం క్రితమే ప్రచురితమైన ప్రపంచంలోని ఏదు వింతలను నేను పంపుతున్నాను. నా స్నేహితులు చాలామంది చందోబాలో చక్కటి సమాచారం ఉండని, జ్ఞానదాయకంగా ఉందని చెప్పేవారు. చందోబా నిజంగా చాలా మంచి పత్రిక. ఇప్పుడిది ముంబైలో, మా మహారాష్ట్రలోనే ప్రచురించబడుతుండటం చాలా సంతోషాన్ని కలిగిస్తోంది. చందోబాకు నా శుభాకాంక్షలు.

చందమామతో నా జ్ఞాపకాలు - తెలుగు

Name: Y. Suvarnakala
Hyderabad, A.P.

నా వయస్సు 60 సంవత్సరాలు. ఊహాతెలిసినప్పటినుంచి నాకు చందమామతెలుసు. ఇప్పటికీ చందమామనాచేతిలో పడిందంటే చాలు. పుస్తకం మొత్తం చదవండే వదలను. అయితే నేను చదివే విధానం గమ్మతుగా ఉంటుంది. వెనక పేజీ నుంచి మొదలు పెట్టి ముఖచిత్రంలో ముగిస్తాను. నాకు పది సంవత్సరాల వయసు గల మనవడు న్నాడు. వాడు కథ చెబితే గాని నిద్రపోదు. రోజుకో కథ చెప్పాలి. అలాంటప్పుడు అనిపిస్తా ఉంటుంది. చందమామ నెలకొకటేనా అని.

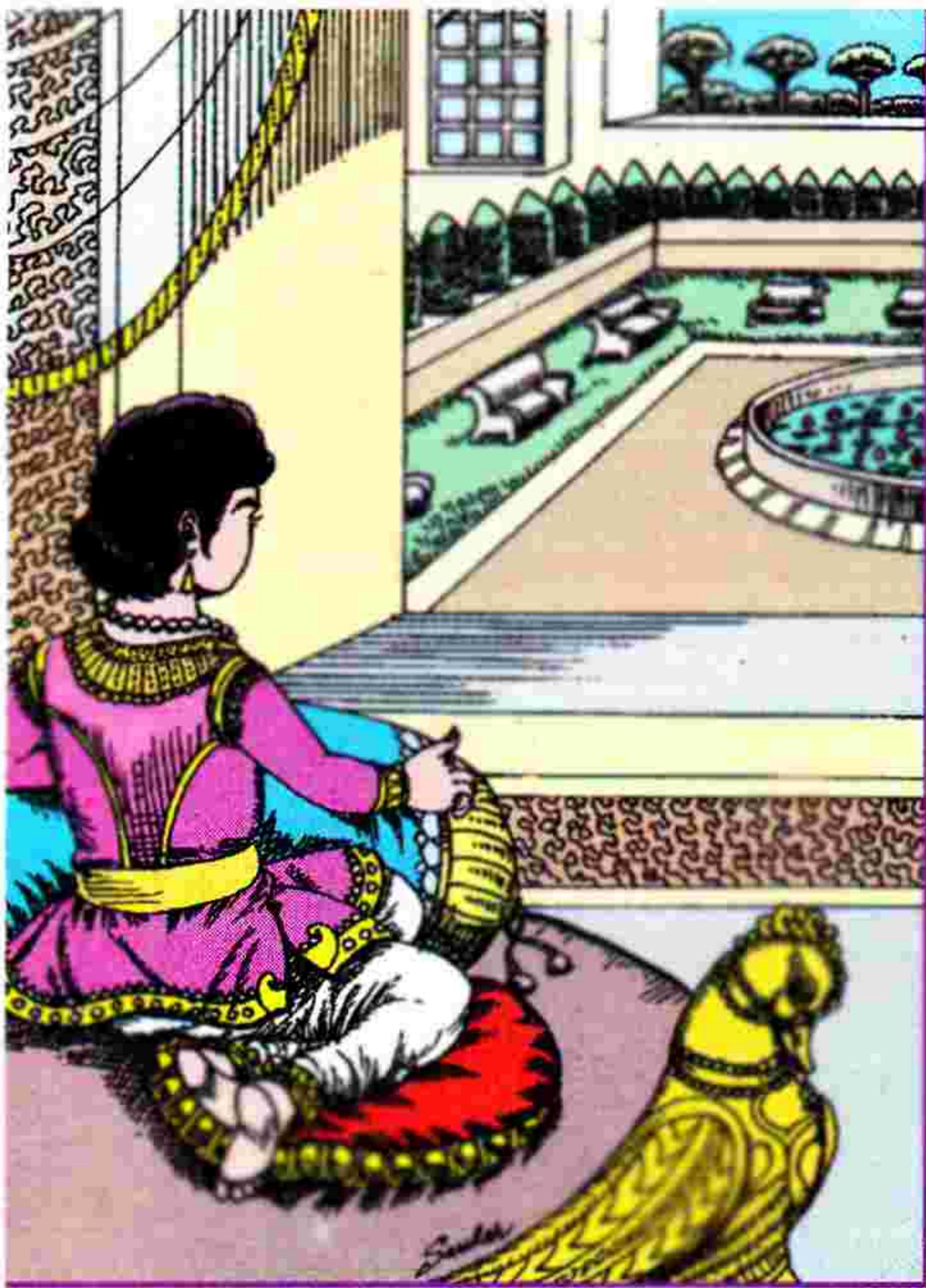
బేతాళ కథలు

విరాజుడి వైరాగ్యం

పట్టు వదలని విక్రమార్యాదు
చెట్టువద్దకు తిరిగి వెళ్లి,
చెట్టుపైనుంచి శవాన్ని దించి
ఎప్పటిలాగే మౌనంగా సృశానం
కేని నడవసాగాడు.

అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు
'రాజు! జీవితంలోని భోగాలపట్ల,
పదవులపట్ల కొందరు కొన్ని సార్లు వైరాగ్యం
ప్రదర్శిస్తారు. కానీ చివరకు వచ్చేసరికి
వాటిని దొరకబుచ్చుకుని అసంగతంగా
ప్రవర్తిస్తారు. నీవు ఆ కోవకు చెందిన
వాడివేమో ఆత్మపరిశీలన చేసుకోవడానికి
వీలుగా, ఆట్లా ప్రవర్తించిన విరాజుడి కథ
చెబుతాను ఏను,' అంటూ ఇలా చెప్ప
సాగాడు.

మాతవికరాజ్యం రాజు విచిత్ర వీరుడు
ధర్మప్రభువు. అతనికి చాలా కాలం
సంతానం కలగలేదు. రాజదంపతులు
ఎన్నోపూజలు, యాగాలు చేసారు. ఎందరో
యోగులను కలిశారు. చివరికి ద్వే
ణించి మహారాణి గర్భం దాల్చింది. ఒక

శుభముహర్షార్తనపండంటి బిడ్డను ప్రసవించింది. రాజదంపతులు పుత్రోత్సాహంతో పండుగ జరిపారు.

పుట్టిన బిడ్డకు విరాజుడు అని నామకరణం చేసి అల్లారు ముద్దుగా పెంచారు. అయితే విరాజుడికి చిన్న నాటి నుంచి వైరాగ్య భావాలు ఎక్కువగా ఉండేవి. పిల్లలతో కలిసి ఆడేవాడు కాదు. ఒంటరిగా కూర్చుని ఆలోచిస్తూ సమయం గడిపేవాడు.

మహారాజు, విరాజుడిని గురుకులానికి పంపాడు. విరాజుడు సకలవిద్యలు అభ్యసించాడు గాని, వాటి పట్ల ఆసక్తి కనబరిచేవాడు కాదు.

విచిత్రవీరుడు వృథ్ధుడయ్యాడు. తన పరిపాలన సవ్యంగా లేదని గ్రహించాడు. అందుకే యువకుడైన కుమారుడికి పట్టాభిషేకం జరిపి, రాజ్యపాలనా

భారం అప్పగించి, తను విశ్రాంతి తీసుకోవాలని భావించాడు.

ఆదే విషయం కుమారుడితో చర్చించాడు. అయితే విరాజుడు పట్టాభిషేకం పట్ల ఎటువంటి ఆసక్తి చూపక, ‘తండ్రి! ఈ రాజభోగాల పట్ల నాకు ఆసక్తి లేదు. అడవులకు పోయి తపస్సు చేసుకోవాలని ఉంది,’ అని చెప్పాడు.

అది విన్న విచిత్ర వీరుడు ఖిన్నుడయ్యాడు. ‘నాయనా! నీవు రాజపుత్రుడివి. రాజ్యపాలన నీ కర్తవ్యం. అడవులకు పోయి తపస్సు చేయవలసిన వయస్సు కాదు నీది,’ అని చెప్పి చూశాడు.

అయితే విరాజుడి పట్టాభిషేకానికి సమ్మతించలేదు.

సుదీర్ఘంగా ఆలోచించిన విచిత్రవీరుడు, విరాజుడితో ‘నాయనా! జరగనున్నది జరగకమానదు. నీవు కొంతకాలం దేశ సంచారం చేసిరా! అప్పటికీ నీకు పరిపాలన పట్ల విముఖత ఉంటే, నీ ఇచ్చ ప్రకారం అడవికి పోయి తపసు చేసుకుందువుగాని,’ అని చెప్పాడు.

అందుకు సమ్మతించిన విరాజుడు, ఒక సామాన్యాదిలా వేషం మార్చుకుని ఒంటరిగా దేశసంచారానికి బయలుదేరాడు.

కొంతదూరం ప్రయాణించాక, ఒక రాత్రి అతనోకరైతు ఇంట బస చేశాడు. తనకు ఆతిథ్యమిచ్చిన రైతు దంపతులు దిగులుగా ఉండటం గమనించిన

విరాజుడు ‘అయ్య! నాకు ఆతిధ్వమి చ్ఛిన పుణ్య దంపతులు మీరు. మీరెందుకో దిగులుగా ఉన్నట్టు తోస్తుంది. కారణం తెలుపండి,’ అని కోరాడు.

అప్పుడా రైతు, ‘నాయనా! చేతికొచ్చిన పంట అకాలవర్షం వలన కొట్టుకుపోయింది. అప్పులే ఏగిలాయి. రాజుగారిని కలిసి మా గోదు వెళ్లబుచ్చుకోవసలంటే అధికారులు అడ్డంపడుతున్నారు.’ అని బాధపడ్డాడు.

విరాజుడు వారితో ‘నాకు రాజుగారిని కలిసేపాటి పరిచయం ఉంటుంది. అతనికి మీ బాధతెలియబరుస్తాను. ధైర్యంగా ఉండండి,’ అని ఓదార్చి అక్కడినుంచి బయలుదేరిపోయాడు.

కొద్దిరోజులు ప్రయాణించిన తర్వాత విరాజుడు, యజ్ఞనారాయణుడు అనే బ్రాహ్మణుడి ఇంట బస చేశాడు. తనకు ఆతిధ్వమిచ్ఛిన యజ్ఞనారాయణుడు

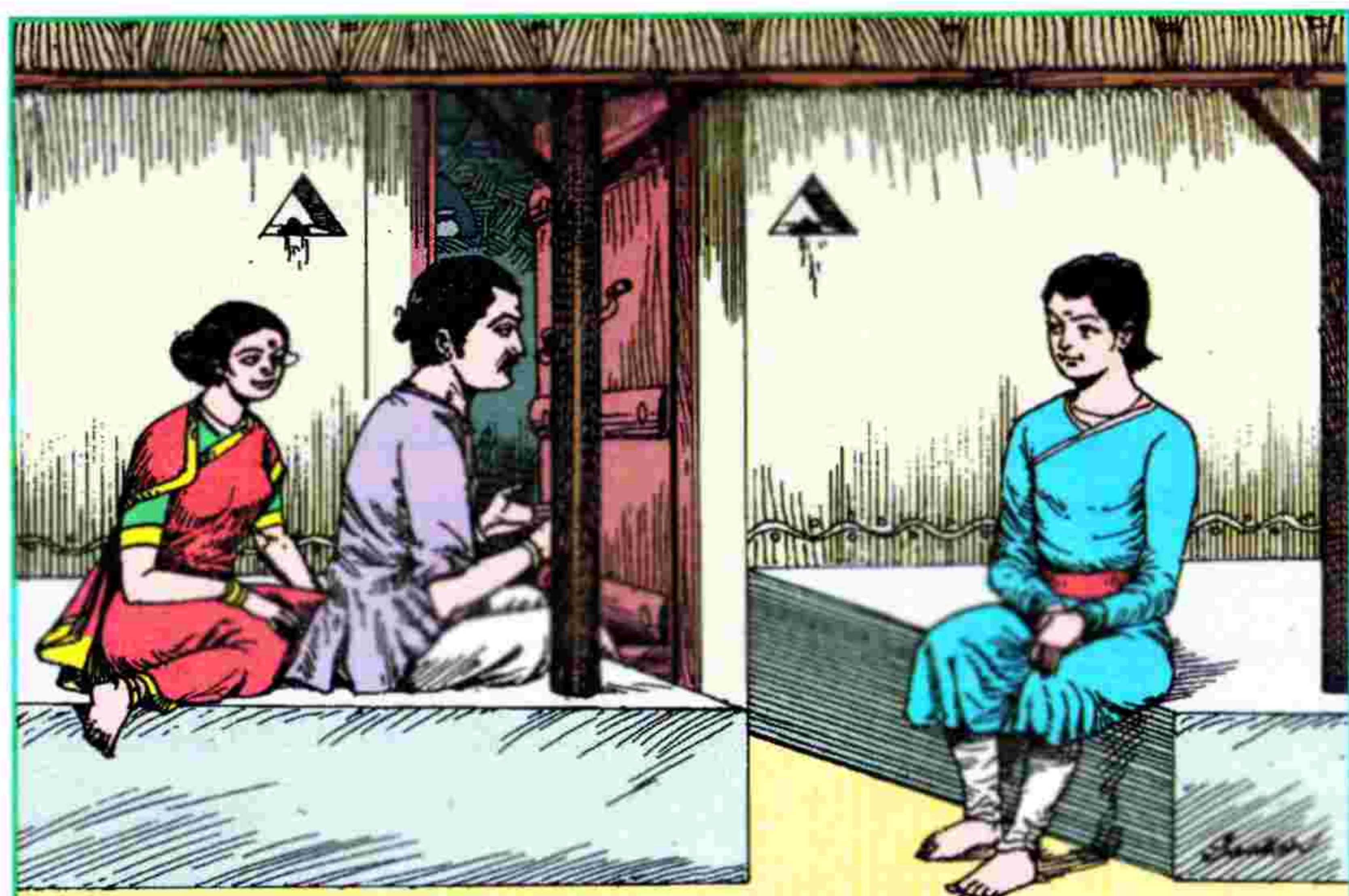
పదే పదే భార్యను ఓదార్చడం గమనించిన విరాజుడు, ‘ఏం జరిగింది?’ అని వాకబు చేశాడు.

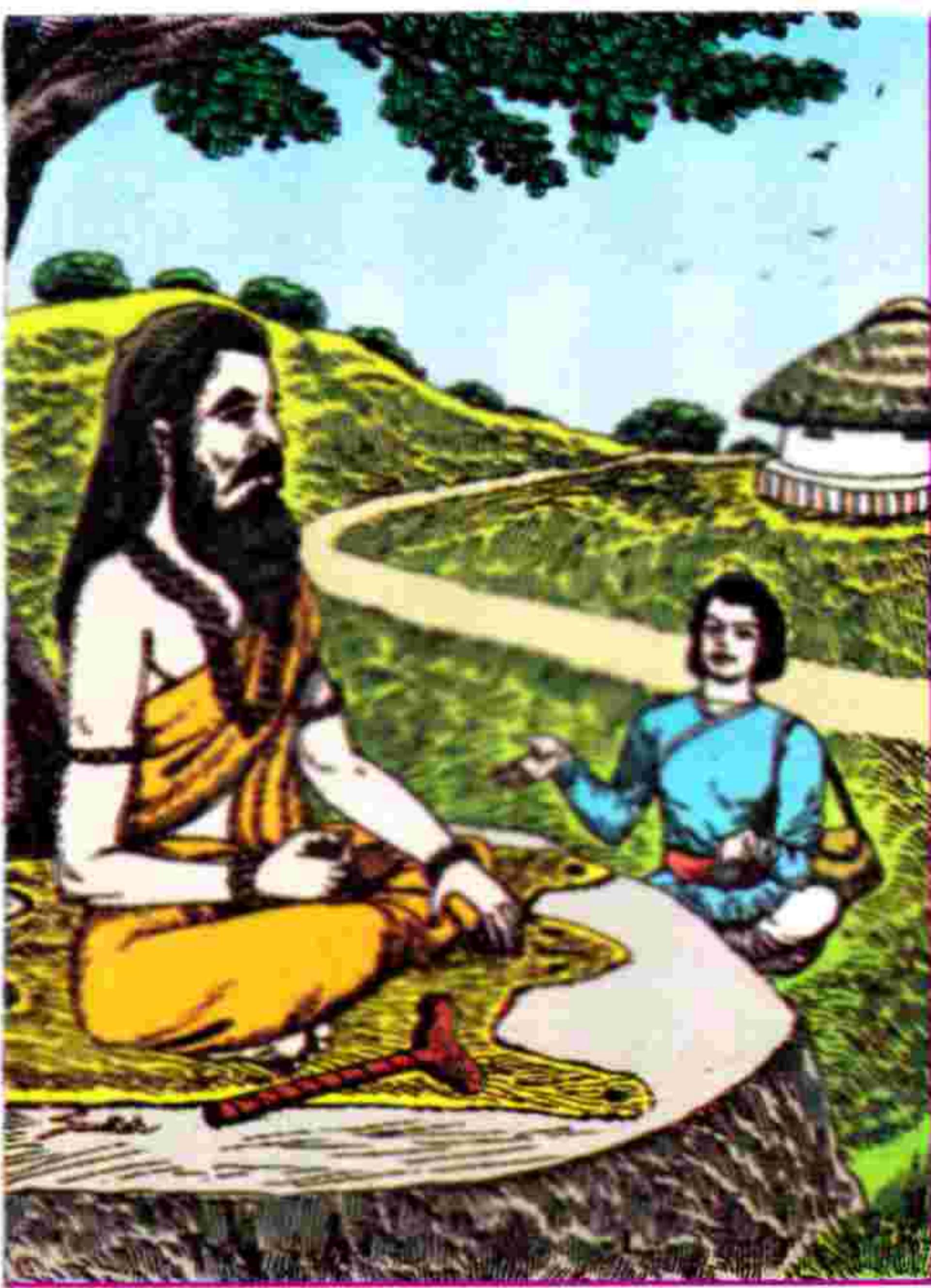
అందుకు యజ్ఞనారాయణుడు ‘నాయనా! మాకు పెళ్లి కావలసిన ఆడపిల్ల ఉంది. ఆ పిల్ల పెళ్లికని పదివేల వరహాలు కష్టపడి దాచాను. వారం క్రితం దొంగలు పడి ఆ సామ్యు దొంగిలించారు. ఇక పిల్ల పెళ్లి ఎలా చేయగలం? అని నా భార్య దుఃఖిస్తున్నది,’ అని చెప్పాడు.

అది విన్న విరాజుడు ‘మరి దొంగ తనం గురించి కొత్యాల్కి ఫిర్యాదు చేయకపోయారా?’ అని అడిగాడు.

అందుకు యజ్ఞనారాయణుడు, ‘కొత్యాల్ దొంగ తనం గురించి పట్టించుకోవాలంటే అతనికి కొంత లంచం ఇవ్వాలి. అంత ధనం నా దగ్గర లేదు,’ అని బాధ పడ్డాడు.

అప్పుడు విరాజుడు ‘అయ్య, రాజు

గారి దగ్గర నాకు కాస్తంత పలుకుబడి ఉంది. మీ విషయం వారికి తెలియబరు స్తాను,' అని అక్కడినుంచి బయలుదేరాడు. మరికొంత దూరం ప్రయాణించిన విరాజుడు, వినీలరత్నుడు అనే ధనికుడి ఇంట బస చేశాడు.

వినీల రత్నుడి సేవకుడు, విరాజు డికి కమ్మటి భోజనం వడ్డిస్తూ 'అయ్యా! మా యజమాని పరమదయాళువు. గతంలో ఆయన రోజుకి వందమందికి అన్నదానం చేశాడు. పరిస్థితులు అనుకూలించక ప్రస్తుతం ఒకరిద్దరికి మాత్రమే అన్నదానం చేస్తున్నాడు,' అని చెప్పాడు.

అది విన్న విరాజుడు 'అన్నదానం మానడానికి కారణమేమిటి?' అని వాకబు చేశాడు. అప్పుడా సేవకుడు,' అయ్యా! రాజ్యంలో పన్నుల భారం

పెరిగిపోయింది. అతని సంపదంతాపన్నులు కట్టడానికి హరించుకుపోతున్నది. అందుకే పూర్వంలా ఉదారంగా అన్నదానం చేయలేక పోతున్నారు,' అని వివరించాడు.

అది విన్న విరాజుడు 'మరిపన్నుల భారం భరించరానిదిగా ఉన్నదని మహారాజుకు మనవి చేయవచ్చును కదా!' అన్నాడు.

అందుకా సేవకుడు 'మహారాజు వృద్ధుడయ్యాడు. అందుకే ఎక్కువగా మంత్రుల మీద ఆధారపడుతున్నాడు. దొంగ బుద్ధులున్న మంత్రులు రాజు గారికి తెలీకుండా పన్నులు పెంచి దండుకుంటున్నారు. మహారాజుని ప్రజలు కలవకుండా అడ్డంకులు సృష్టిస్తున్నారు,' అని చెప్పాడు.

అప్పుడు విరాజుడు, 'మీ యజమాని వంటి దయాళువులు పది మంది ఉంటేనే ధర్మం వర్ధిల్లుతుంది. పన్నుల భారం గురించి రాజుగారికి నేను నిషేధిస్తాను.' అని భరోసా ఇచ్చాడు.

కొద్ది రోజుల ప్రయాణం తరవాత విరాజుడికి, ఒక సన్యాసి తారసపడ్డాడు. అతను ఒక చెట్టుకింద కూర్చుని పది మందికి ధర్మబోధ చేస్తున్నాడు. విరాజుడు అక్కడ కూర్చుని అతని ధర్మబోధ విన్నాడు.

అందరూ వెళ్లిపోయాకసన్యాసి దరికి చేరి నమస్కరించి 'సన్యాసించాక మీ రెంతో సంతోషంగా ఉండి ఉంటారు,'

అవునా? అన్నాడు.

అందుకుసన్యాసి, ‘అవును నాయనా! బాధ్యతలు అనే లంపటాలు వదిలించుకున్నాక జీవితమెంతో సంతోషంగా ఉంది,’ అని చిద్యులాసంగా నవ్వాడు.

విరాజుడు ఆసన్యాసి దగ్గర సెలవు తీసుకుని ముందుకు సాగాడు.

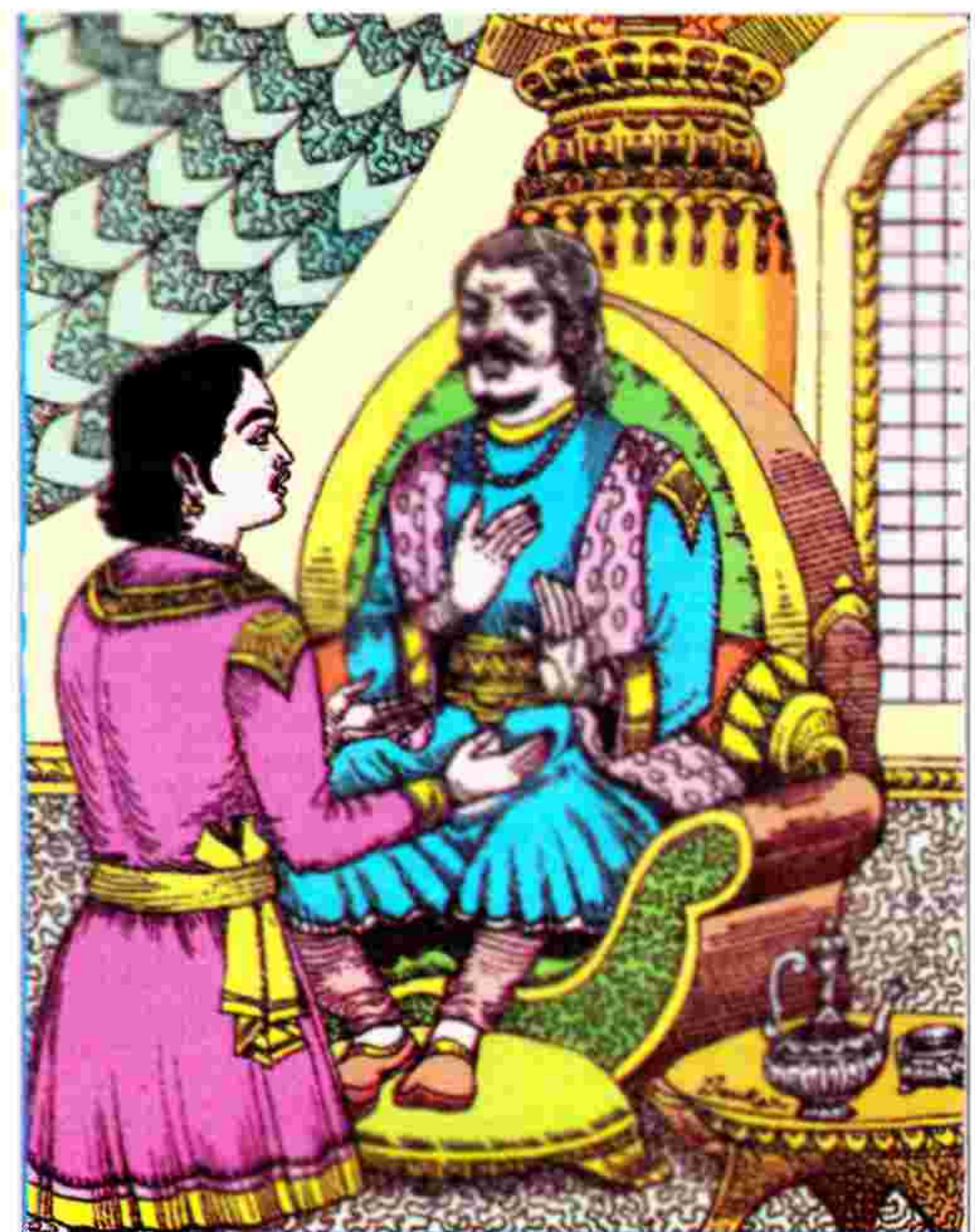
కొంత దూరం పోయాక విరాజుడికి ఒక పొక కనిపించింది. అక్కడ ఒక నడివయస్కుడు పదిమంది పిల్లలకు అన్నం వడ్డిస్తూ కనిపించాడు.

విరాజుడు, అతడిని సమీపించి ‘ఎవరు నువ్వు? ఈ పిల్లలు నీ సంతానమా?’ అని అడిగాడు. అందుకావ్యక్తి, ‘అయ్యా, నా పేరు దయానందుడు. ఇక్కడున్న పిల్లల్లో ఇద్దరు మాత్రమే నా సంతానం. మిగిలినవారు అనాధలు. ఉన్నంతలో ఏరందరి బాగోగులు చూస్తున్నాను,’ అన్నాడు.

అప్పుడు విరాజుడు, ‘నీ పిల్లల బాగోగులు చూడ్చుమే ఈ రోజుల్లో కష్టం. అటు వంటిది నీకేమీ కాని అనాధల కోసం ఆరాటపడటం లేనిపోని లంపటం కదా!’ అని చెప్పాడు.

అందుకు దయానందుడు, ‘అయ్యా! మనిషిగా సాటివారి బాగోగులు చూడటం నా బాధ్యత. అది లంపటం ఎలా అవుంది? ఇందులో నా కెంతో ఆనందం దక్కుతున్నది.’ అని చెప్పాడు.

కొద్ది క్షణాలు ఆలోచించిన విరాజుడు, దయానందుడికి నమస్కరించి

‘నీ జన్మ ధన్యం,’ అని అక్కడినుంచి బయలు దేరి అంతఃపురం చేరాడు.

తండ్రిని కలిసిన విరాజుడు, ‘శుభ ముహూర్తం చూడండి. నేను సింహసనం అధిష్టిస్తాను,’ అన్నాడు.

విచిత్ర ఏరుడు, కుమారుడి వంక కాస్సేపు సంతృప్తిగా చూసి ‘శుభం,’ అన్నాడు.

సింహసనం అధిష్టించిన విరాజుడు అధికారుల ఆగడాలను అదుపులో పెట్టాడు. లంచగొందులను కలినంగా శిక్షించాడు. దొంగలను చెరసాలలో పెట్టించాడు. పన్నుల భారం తగ్గించి ప్రజలందరి మన్మనలను పొందాడు.

అంతవరకు కథ చెప్పిన బేతాళుడు ‘విక్రమార్గా! విరాజుడి చిన్నతనం నుంచి వైరాగ్య భావాలతో పెరిగాడు. పట్టభిష్మకానికి విముఖతం చూపిం

చాడు. అటువంటివాడు ఉన్నట్టుండి దేశాటనం తర్వాత సింహాసనం అధిష్టిం చడానికి సమృతించడానికి కారణమే మిటి? ఒకప్పుడు భోగం అనిపించిన రాజరికం ఇప్పుడు అలా అనిపించలేదా! లేక వాటి పట్ల ఇష్టం పెంచుకున్నాడా? దేశాటనంలోని ఏ సంఘటనలు అత నిలో మార్పు తెచ్చాయి? ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానం తెలిసీ చెప్పకపోయావో నీ తల మేయి ముక్కలవుతుంది,’ అన్నాడు.

డానికి విక్రమార్పుడు, ‘బేతాళా! విరాజుడు సింహాసనం భోగమని తొలుత భావించాడు. కానీ దేశాటనం చేసిన తర్వాత రాజు ఉన్నది భోగాలు అనుభ వించడానికి కాదని, ప్రజల కష్టాలు తీర్చడానికి, సేవలు చేయడానికని గుర్తించాడు.

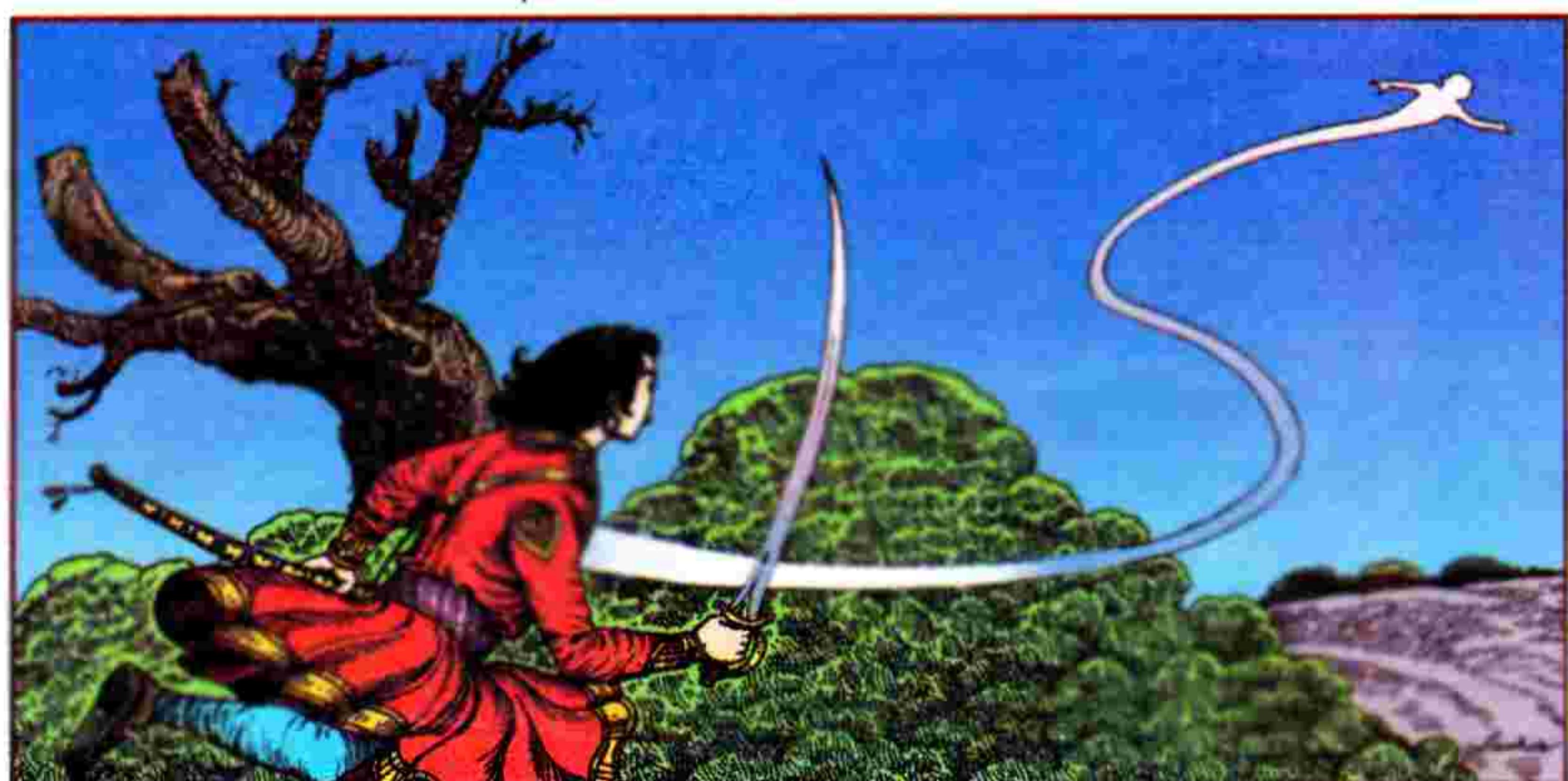
రాజు అనేవాడు అధికారులను అదుపులో పెట్టాలి. లంచగొండులను శిక్షించాలి. దొంగలను చెరలో పెట్టాలి. ప్రజలకు కూడు, గుడ్డలకు లోటు లేకుండా చూడాలని అర్థం చేసుకు

న్నాడు. అతనికి తారస పడిన సన్మాని బాధ్యతలను లంపటాలుగా భావిస్తే, ఒక సామాన్యుడు మాత్రం అనాధలకు అన్నం పెట్టడం స్వాధర్మంగా భావిం చాడు. ఒక సామాన్యుడే అంత బాధ్యతాయుతంగా వ్యవహరించినప్పుడు, రాజు కుమారుడైన తను బాధ్యతల నుంచి తప్పుకోవడం ధర్మం కాదని గ్రహించడంతో అతడికి జ్ఞానోదయం అయింది. అదే సింహాసనం అధిష్టించడానికి సుముఖిత చూపేలా చేసింది.

వైరాగ్యం విరాగికి మాత్రమే ఆనం దాన్నిస్తుంది. బాధ్యత స్వీకరించడం అనేది పదుగురి సంతోషానికి కారకం అవుతుంది. వైరాగ్యానికి, బాధ్యతకు ఉన్న తేడా గ్రహించబట్టే విరాజుడు పట్టాభిషేకానికి సమృతించాడు,’ అని సమాధానమిచ్చాడు.

రాజుకీ విధంగా మౌనభంగం కలుగ గానే బేతాళుడు శవంతో సహా మాయమై తిరిగి చెట్టేక్కాడు. (కల్పితం)

(ఆధారం: ఎన్. శివనాగేశ్వరరావు)

మంచెని

శ్రీను, బాలు అన్నదమ్ములు. వాళ్లు వేసవి సెలవులకు తాతగారి ఇంటికి వచ్చారు. ఒకరోజు తాతగారు ఇద్దరిని పిలిచి ‘అలా పొద్దుస్తమాను టీవి చేసే బదులు ఇంటికి ఉపకరించే పని ఏదైనా చేయండిరా,’ అన్నారు.

బాలు మర్మాదు ఉదయం లేచిన వెంటనే అన్నయ్య శ్రీను కోసం చూశాడు. అన్నయ్య తన కంటే ముందే నిద్రలేచి తోటలో పనిచేయడం చూసి నాలుక కరుచుకున్నాడు. ‘అన్నయ్య తన విశ్వరూపం తాతగారికి చూపిస్తున్నాడన్న మాట. ఇక లాభం లేదు, నేను కూడా ఏదో ఒకటి చేసి తాతగారి మెప్పు పొందాలి,’ అనుకున్నాడు.

బాలు ఇంట్లో పేరుకుపోయిన పాత పేపర్లను, కొన్ని పాత పుస్తకాలను మూట గట్టి ఏధి చివరన ఉన్న పున్నయ్య కిరాణా దుకాణం దగ్గరకు వాటిని తీసు

కుపెళ్లాడు. పాత పుస్తకాలను, పేపర్లను అమ్మివేశాడు.

సాయంత్రం ఐదు అవుతుంది. తాతగారు వస్తూనే తోటలో కొత్తగా తవ్విన కాలువలు చూసి ఆశ్చర్యపోయారు. అవి చాలా చక్కగా నీరు ఎక్కడా నిలువ ఉండకుండా బయటకు పారుతున్నాయి.

తాతగారు నాలుగురోజుల నుండి తన పాలంలో పనిచేసే నర్సింగ్‌ని తోటలో కాలువలు త్రవ్యమని చెబుతున్నారు. కాని వాడు రావడం లేదు. తాతగారు శ్రీనుని పొగడటం మొదలు పెట్టారు. ‘నువ్వు కష్టపడటమే కాదు. పనిలో నీ బురైని కూడ ఉపయోగించావు,’ అన్నారు.

తాతగారి పొగడ్తులకు శ్రీను మెలికలు తిరిగిపోయాడు. అమ్మమ్మ వచ్చి ‘ఏదు పాత పేపర్లు, పుస్తకాలను అమ్మి

ఎమ్. ఆనందరావు

పడి అమ్మ వీడికి సంగీతం నేర్చించలేదు,’ అంటూ శ్రీను తమ్ముడిని ఆటపట్టించాడు.

బాలు వెంటనే ఉదయం రేడి యోలో విన్న పాటను అందుకున్నాడు. ‘గారమ్మా.. నీ మొగుడెవరమ్మా?’ అంటూ రాగం తీయసాగాడు. అమ్మమ్మ పేరు గారమ్మ అని తమ్ముడికి తెలియదు. వెంటనే శ్రీను తమ్ముడికి స్నగ చేసినా వాడు రాగం ఆపలేదు. తాత గట్టిగా నవ్వడంతో, బాలు నెత్తిమీద అమ్మమ్మ ఒక్కమొట్టికాయ వేసింది. దానితో వాడు భోజనం కూడ ఏడుస్తూనే ముగించాడు.

ఎనబైరూపాయలు తెచ్చాడు,’ అంటూ బాలు మైపు చూసింది.

‘నా కొరప ముంచాడు. ఎంతో శ్రమ పడి సంపాదించుకున్న నా పాత పుస్తకాలన్న వీడు అమ్మేశాడు,’ అంటూనే తాతగారు పున్నయ్యకొట్టిమైపు వెళ్లారు. ‘పుస్తకాలతో వచ్చి నేను కొంత ఆలస్యం చేసి ఉంటే, నా పుస్తకాలను చించి పున్నయ్య చింతపండు పొట్లాలు కట్టే వాడు,’ అన్నారు.

రాత్రి అయింది. ఊర్లోనే ఉంటున్న మామయ్య రావడంతో అందరం మామిడి చెట్టుకింద మంచాలు వేసుకుని కూర్చు న్నారు. మామయ్య శ్రీనుని పాట పాడ మని కోరాడు. శ్రీను సంగీతం నేర్చుకో వడం వల్ల చక్కగా పాట పాడి వినిపించాడు. మామయ్య బాలుని కూడ ఏదైనా పాట పాడమన్నాడు. ‘వీడి నోటికి భయ

రాత్రి ఎనిమిది గంటలు అయింది. ఇంట్లో తమ్ముడి జాడలేదు. తాతగారు, శ్రీను బయటకు వెళ్లి వెతికారు. శ్రీను ఇంటికి ఒంటరిగా రావడంతో అమ్మ మ్మకి దుఃఖం పాంగుకోచ్చింది. శ్రీను నేలపై ఉన్న చాక్కెట్టు పై కాగితాన్ని గమ నించాడు.

‘అమ్మమ్మ! వాడు నేను బయటకు వెళ్లిన తరువాత, తమ్ముడు ఇంట్లోకి వచ్చాడు. ఇంతకు ముందు ఈ చాక్కెట్టు కాగితం లేదు,’ అన్నాడు. తాతగారు అప్పుడే వచ్చారు. శ్రీను అటక్కొచ్చి వెళ్లడానికి ఉండే త్రాడుతో అల్లిన నిచ్చెన లేక పావడం గమనించాడు. ‘తాతగారూ వాడు ఖచ్చితంగా అటక్కొచ్చి ఉన్నాడు,’ అన్నాడు.

వాళ్లు గట్టిగా పిలిచినా బదులు రాలేదు. శ్రీను ఒక బల్లను అటక్కిందికి

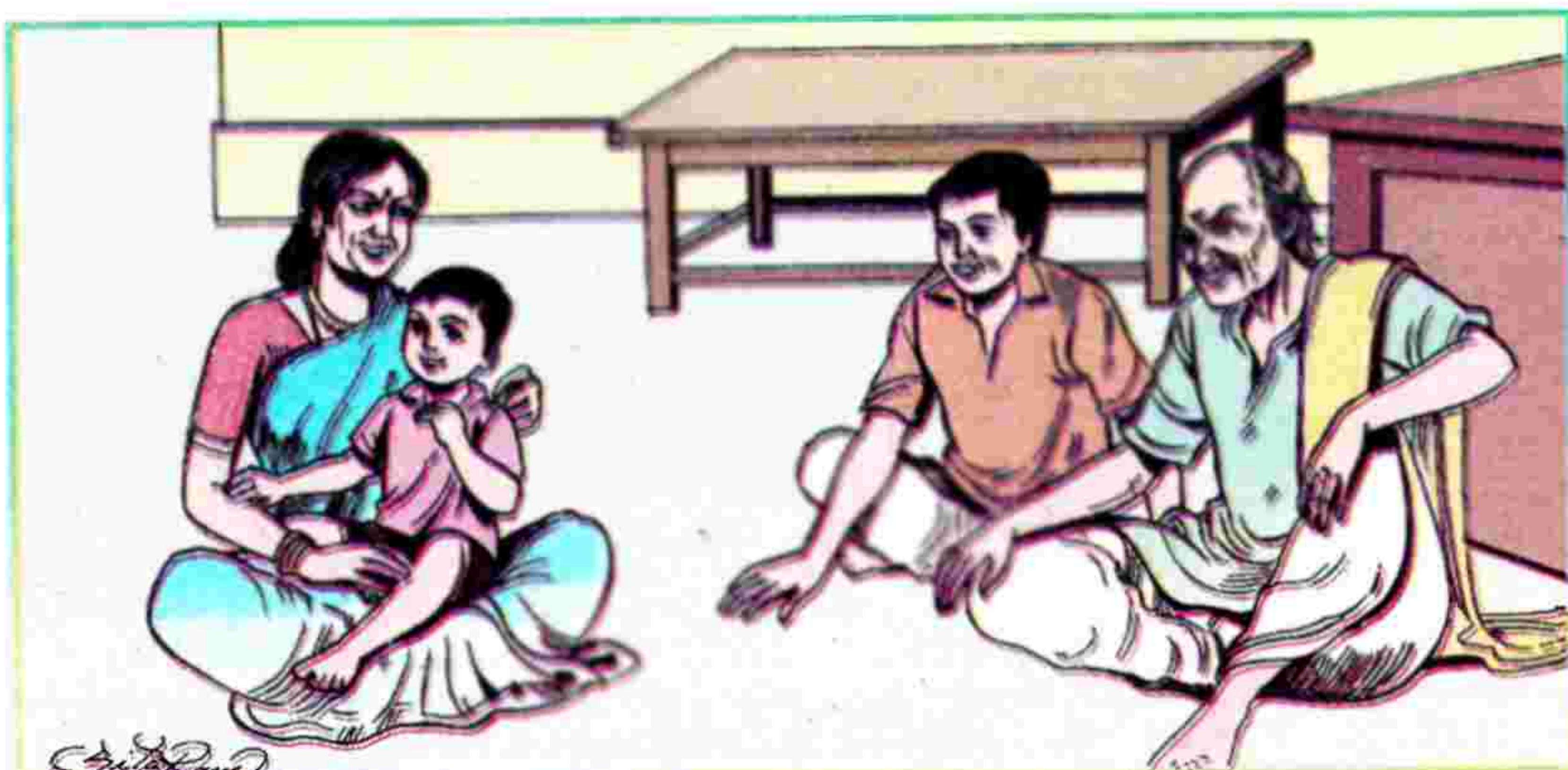
లాగి, దానిపై ఇంకో చిన్న బల్ల వేసుకుని పైకి ఎక్కాడు. కాని ఇంకా ఎత్తు సరిపోలేదు. శ్రీను నెమ్ముదిగా కిందికి దిగి తాను తయారు చేసుకున్న పెరిస్కావ్తో చూశాడు. పెరిస్కావ్ అద్దంలో నిద్రపోతున్న బాలు కన్నించాడు. శ్రీను ఇంట్లో వాడే అద్దాన్ని రెండు చేతులతో పైకి ఎత్తి, అద్దాన్ని 45 డిగ్రీల కోణంతో ఉండేటట్టు చేసి, దానిలో నిద్రపోతున్న బాలుని అమ్మమ్మకి చూపించాడు. ‘గ్రీకులు 45 డిగ్రీల కోణంతో అమర్ఖిన అద్దం ద్వారా ఏధిలో వెళ్లేవారిని గమనించేవారు. నేను ఈ విషయాన్ని మాపారశాల గ్రంథాలయంలోని సైన్స్ పుస్తకంలో చదివాను,’ అన్నాడు.

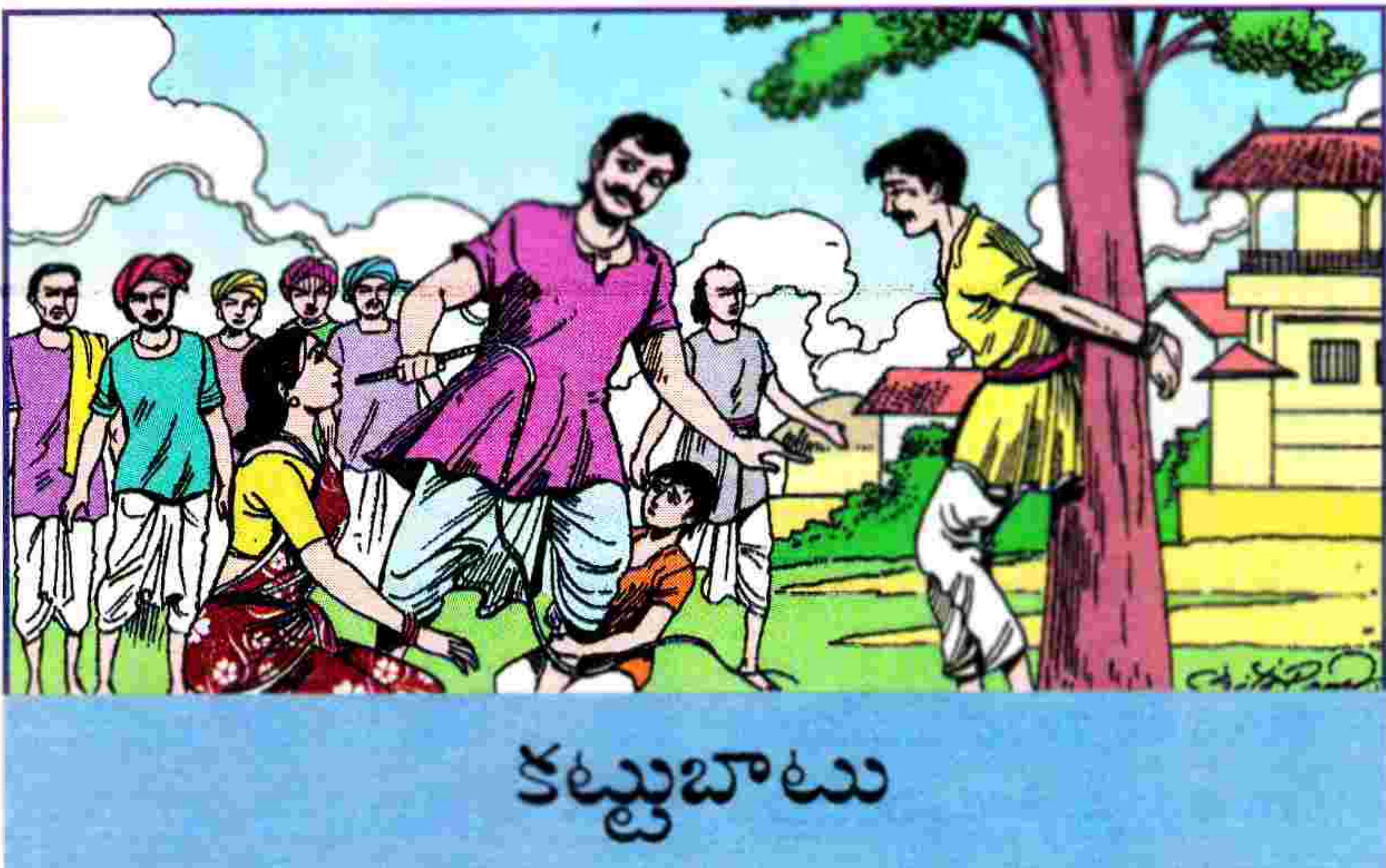
బాలుకి రాత్రి ఎనిమిదింటికే పదుకునే అలవాటు ఉండటంతో తాతగారు వాడి లేపవద్దని అన్నారు.

అర్ధరాత్రి సమయంలో ఇంట్లోకి ఇద్దరు దొంగలు ప్రవేశించారు. అమ్మమ్మ అరుపులకి అటకమీద ఉన్న బాలు నిద్రలేచాడు. ఒక దొంగ అమ్మమ్మ

బంగారపు గొలుసు లాక్కోసాగాడు. తాతను ఇంకో దొంగ కత్తితో బెదిరిస్తూ ఉన్నాడు. శ్రీను వాడి కాలుని గట్టిగా పట్టుకుని వెనక్కి లాగుతున్నాడు. బాలు వెంటనే విషయం గ్రహించాడు. వాడు అటకమీద ఉన్న ఒక పెద్ద ఆవకాయ జాడిని ఎంచుకుని దాన్ని సూటిగా అమ్మమ్మని బెదిరిస్తున్న దొంగ పైకి జారి విడిచాడు. అది సూటిగా అమ్మమ్మని బెదిరిస్తున్న దొంగ పై రీపి మనిపడింది.

ఆ దొంగకు బట్టతల ఉండటం చేత వాడు నిల్చున్న చోటే కూలబడ్డాడు. దీనిని అవకాశంగా తీసుకుని తాతగారు, శ్రీను రెండో దొంగని గట్టిగా పట్టుకున్నారు. బాలు అటకమీద నుండి కిందికి దిగుతూనే రెండో దొంగ కాలిపిక్కను ముక్క ఊడివచ్చేటట్టు గట్టిగా కొరికాడు. దానితో దొంగ విలవిలలాడుతూ చేసిన ఆర్తనాదానికి ఊరంతా మేల్కొంది. అందరూ పచ్చి దొంగలను త్యాగితో బంధించారు. బాలుని అందరూ పాగడ్డులతో ముంచేశారు.

కట్టుబాటు

త్రిధాముడనే ముని సాశీల్యుడనే తన శిష్యునితో సహా దేశాటన చేస్తూ ఒక గ్రామం చేరుకున్నాడు. గురు శిష్యులిద్దరూ గ్రామం లోకి ప్రవేశించి ఎక్కుడైనా బసచేయడానికి వసతి దొరుకుతుందా అని వెతుకుతుండగా ఒక వింతదృశ్యం వారి కంటబడింది.

ఆజానుబాహుడైన ఒకడు బక్కపల చగా వున్న ఒక వ్యక్తిని చెట్టుకు పెడరెక్కలు విరిచికట్టి కొరడాతో కొడుతున్నాడు. ఆ వ్యక్తి భార్య, అరేళ్ళ కొడుకు అతని కాళ్ళు పట్టుకొని కొట్టువద్దని వేడుకొంటున్నారు. చుట్టూ మూగిన జనం చోద్యం చూస్తున్నారు తప్ప ఒక్కరూ నోరు మెద పడం లేదు.

అక్కడున్న వాళ్ళు చెప్పిన దాన్ని బట్టి ఆ కొడుతున్నవాడి పేరు భుజంగం. ఆ చుట్టుపట్ల వున్న వంద గ్రామాలలోకల్లా ధనవంతుడు. చెట్టుకు కట్టేసిన వ్యక్తి వీరయ్య. పుట్టి బుద్ధి తెలిసినప్పటి నుండి

తన కుటుంబంతో సహా భుజంగం ఇంట వెట్టిచాకిరీ చేస్తున్నాడు. అందుక్కారణం వీరయ్యకు మూడు తరాల ముందు పెద్దలు భుజంగం మూడు తరాల ముందు పెద్దల వద్ద అవసరానికి అప్పు చేశారు. ఆ అప్పు ఇంతవరకు తీరలేదు. అప్పు తీరవరకు వీరయ్య వంశికులందరూ వంశ పారంపర్యంగా భుజంగం వంశికుల వద్ద పనిచేస్తూ మస్తున్నారు. పిల్లాజెల్లా అందరూ పని చేయవలసిందే. భుజంగం వీరయ్య కుటుంబానికి అప్పుడప్పుడు తిండిగింజలు మాత్రం కొలుస్తుంటాడు. భుజంగం అప్పు తీరడం మాట అటుంచి యేయేటి కాయేదు వడ్డీకూడా పూర్తిగా చెల్లుకావడం లేదు.

వీరయ్య పెద్దకొడుకు సూర్యం చాలా తెలివైనవాడు. భుజంగం పశువులు కాను కొస్తూనే ఆసక్తికొద్ది తీరిక దొరికినప్పుడల్లా నాలుగుక్కరాలు చదువు నేర్చుకొన్నాడు. క్రమంగా లోకం తెలిసి వచ్చింది. ఒక

రోసు భుజంగాన్ని నిలదీశాదు, మాత్రాలు మీ తాతల వద్ద తీసుకొన్న అప్పింత? మాత్రాలు తమ హయాంలో ఎంత తీర్చారు. మానాయన బాధ్యత వచ్చేసరికి ఎంత అప్పు వుంది? ఇంత మందిమి పని చేస్తుంటే మాతు కూలి ఏలక్కన కటుతున్నావు?

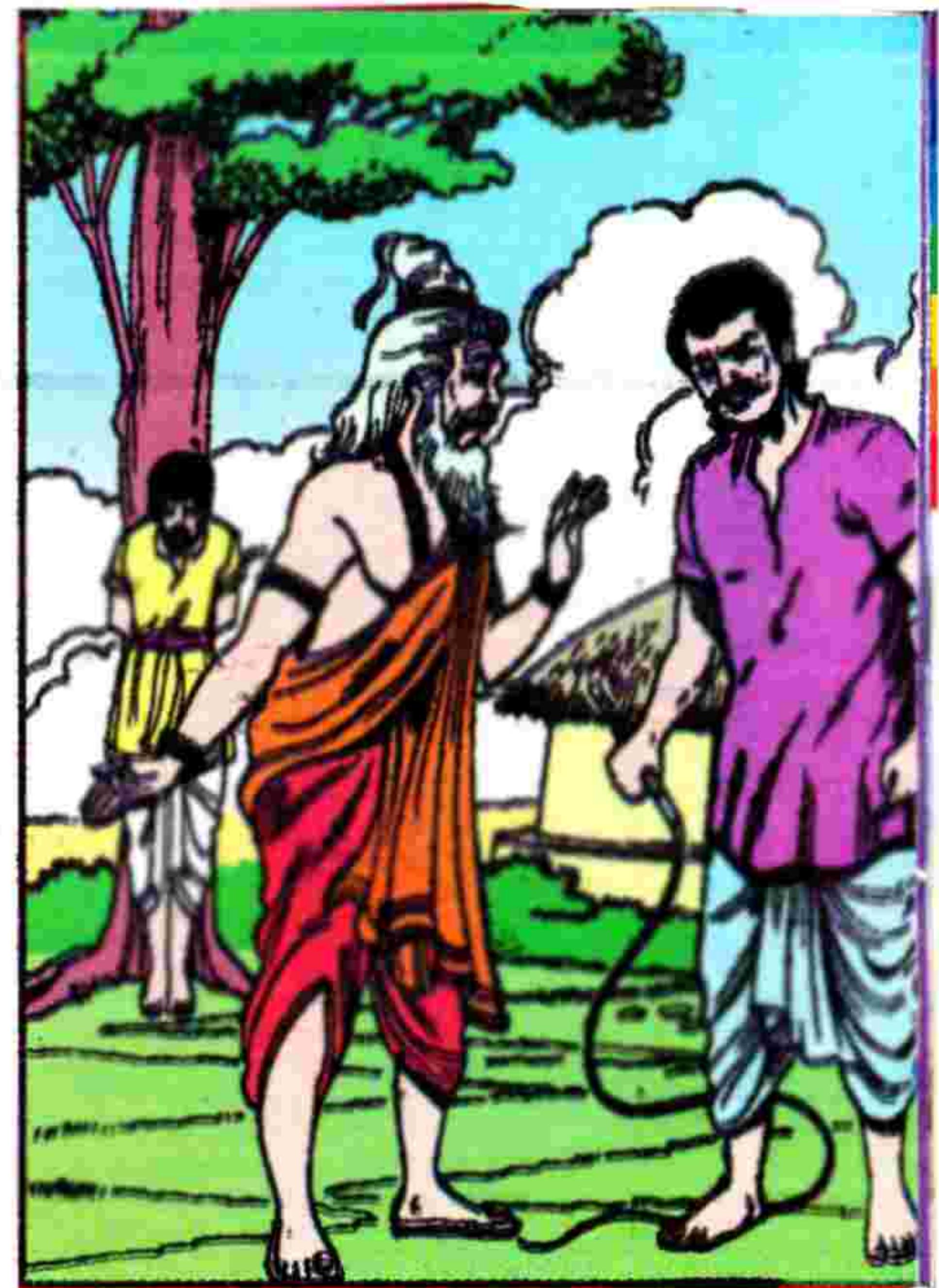
ఊహించని ఈ పరిణామానికి భుజంగం మెదడు మొద్దబారింది. తేరు కున్నాక 'ఎంత దైర్యంరా నీకు నన్నే లెక్క లడుగుతావా?' అంటూ సూర్యాన్ని బాగా కొట్టించాడు.

ఆ తర్వాత సూర్యం, భుజంగం పశు వులు కాయకుండా? 'నగరానికి వెళ్లి బాగా దబ్బు సంపాదించి వస్తాను' అని తండ్రితో చెప్పి ఇంట్లోంచి వెళ్లిపోయాడు. సూర్యం పశువులు కాయకుండా వెళ్లిపోయాడని, ఎలాగైనా కొడుకును పిలిపించ మని, భుజంగం వీరయ్యను హింసిస్తున్నాడు.

అదంతా వినగానే గురుశిష్యుల హృదయం ద్రవించింది. సాశీల్యుడు పక్కనున్న వ్యక్తితో 'ఏమిటయ్య ఈ అన్యాయం? మీ కెవరికి జాలి లేదా? ఇంత మందున్నారు. ఇది అన్యాయం అని అనలేరా?' అన్నాడు.

'నేనొక్కన్నీ ఎంచేయగలను చెప్పండి! భుజంగం బలవంతుడు, అతడు తల చుకుంటే ఏమైనా చేయగలడు,' అన్నాడతడు. సాశీల్యుడు ఎవర్ని అడిగినా అదే సమాధానం.

సాశీల్యుడు జనం మధ్యకు పోయి 'ఇది చాలా అన్యాయం! అసలు వీరయ్య

బాకీ ఎంతో తేల్చుండి ముందు,' అన్నాడు పెద్ద గొంతుతో. అది వినగానే జమంలో తమలో తామే గొఱుక్కొని తర్వాత పైకి ఇది అన్యాయం! వీరయ్య అప్పు ఎంతో చెప్పాల్సిందే,' అంటూ పెద్ద ఎత్తున అరిచారు.

త్రిధాముడు మధ్యలో కులగజ్ఞుకొని 'ఇప్పుడు చెప్పి తీరాల్సిందే!' అన్నాడు తన కంచుకంరంతో. భుజంగం త్రిధాముడి వంక ఎగాదిగా చూసి 'ఏం తీరు స్తావా?' అని అడిగాడు ఎగతాళిగా.

'అది నీ కనవసరం! అప్పు లెక్కయినా చెప్పు లేదూ వీరయ్య కుటుంబాన్ని శాశ్వతంగా విడిచిపెట్టు,' అన్నాడు త్రిధాముడు. అతని కంటుంలోని ఒక విధమైన స్వాధికార గంభీర శబ్దానికి భుజంగం తటపటాయించి కాసేపు ఆలోచించి ఏదో నోటికొచ్చిన మొత్తం చెప్పాడు. త్రిధాముడు భుజంగం వంక సూటిగా చూస్తూ

— ‘ఈ మొత్తానికి నీ వద్ద ఏదైనా అప్ప పత్రం వుందా?’ అని అడిగాడు.

అప్పపత్రం అడిగే సరికి భుజంగం కోపంతో ‘అప్ప ఇప్పటిది కాదు. మా ముత్తాతల దగ్గర వీళ్ళ ముత్తాతలు చేశారు. అంతెందుకు నాకు అప్ప లేమని ఈ వీరయ్యను చెప్పమనండి చూద్దాం’ అన్నాడు.

అందరూ వీరయ్య వంక చూశారు. వీరయ్య తలొంచుకొన్నాడు. సమాధానం చెప్పమని త్రిధాముడు రెట్టించి అడిగిన మీదట వీరయ్య కళ్ళనీళ్ళ పెట్టుకుంటూ ‘ఎం చెప్పేది? వీళ్ళకు మనం అప్పున్నాం. ఆ అప్ప తీరేవరకు మన కుటుంబం మొత్తం వాళ్ళింటో పని చేయాలని మాతాత మా నాయనకు చెప్పాడు, ఆయన నాకు చెప్పాడు. అంతే తప్ప, అప్ప ఎంత అని నే నేనాడూ అడగలేదు, ఆయన చెప్పలేదు,’ అన్నాడు.

త్రిధాముడు భుజంగం వున్న అరుగు

మీదనే కూర్చుని, తన కుడి కాలి కున్న కంకణం విడతీసి ఇస్తా. ‘దీనిని తీసు కొని వీరయ్య కుటుంబానికి విముక్తి కలిగించు,’ అన్నాడు.

భుజంగం కంకణం తీసుకొని అటూ ఇటూ తిప్పి చూసి ‘దీన్ని చెల్లు వేసు కున్న అప్ప మొత్తం తీరదు ఇంకా వుంటుంది,’ అన్నాడు బింకంగా.

త్రిధాముడు జనాన్ని ఉద్దేశించి ‘పూర్వ కులు చెప్పిన మాటను బట్టి కట్టుబాటుకు బందీయైన ఈ వీరయ్య కుటుంబం మానావమానాలను భరించి భుజంగా నికి వెట్టిచాకిరి చేస్తాంది. స్వేచ్ఛ లేనివారు మరణించిన వారితో సమానం. అందుకే ఈ రాజ్యాన్నేలే మహారాజుగారు స్వయంగా నాకాలికి తొడిగిన ఈ స్వర్ణ కంకణాన్ని ఈ భుజంగానికి ఇస్తున్నాను,’ అంటూ భుజంగం వంక తిరిగి ‘ఇది అమూల్య వజ్ఞాలు పాదిగిన స్వర్ణ కంకణం. దీని పెల ఇంత అని చెప్పలేను. కానీ దీన్ని అమ్మితే వచ్చే ధనంతో నీలాంటి వాళ్ళను వంద మందిని నిలబెట్టి కొనవచ్చని మాత్రం చెప్పగలను. నీ అప్ప తీరింది అని చెప్పే వరకు నేనూ నా శిష్యుడూ ఇక్కడే వుంటాం,’ అన్నాడు స్థిరంగా.

త్రిధాముడు చెప్పింది వినగానే భుజంగానికి భయం పట్టుకుంది. మారు మాట్లాడకుండా ‘నా అప్ప తీరింది. దీనిని మీరే వుంచుకోండి,’ అంటూ కంకణాన్ని తిరిగి త్రిధాముడికి ఇచ్చి అక్కన్నండి వెళ్ళిపోయాడు.

త్రిధాముడు వీరయ్య కుటుంబాన్ని దగ్గరికి పిలిచి ‘నగరం చేరుకున్నాక రాజు

భటులతో వెతికించి మీ కుమారుడు సూర్యాన్ని తిరిగి పంపిస్తాను,’ అంటూ వారికి ధైర్యం చెప్పి, సౌశీల్యాదితో కలసి అక్కడినుండి బయలు దేరాడు.

సౌశీల్యాది మనసంతా ఆ సంఘటన నిండి పోయింది. తరాలు మారి ఒక లెక్కపత్రం లేని కాలదోషం పట్టిన అప్పు గురించి మూడు తరాలుగా తమను అమానుషంగా హింసిస్తున్నప్పటికి అది అన్యాయం అని ఎందుకు నోరు మెద పలేక పోతున్నారు? వాళ్ళను ఏ బలం కట్టి పడేసి, వాళ్ళతో వెట్టి చాకిరి చేయిం చింది? మరునాడు మధ్యాహ్నం ఒక సరోవరం ఒడ్డున దిరిసెన వనంలో విశ్రాంతి తీసుకుంటుండగా సౌశీల్యాదు గురు వుకు తన సందేహాన్ని వెలిబుచ్చాడు. త్రిధాముడు నవ్వు, సౌశీల్యాదికి దిరిసెన వృక్షం నీడలో కట్టేసివున్న ఒక పెద్ద ఎను గును చూపిస్తూ ‘అక్కడ నీకు ఏం కన బడుతోంది?’ అని అడిగాడు.

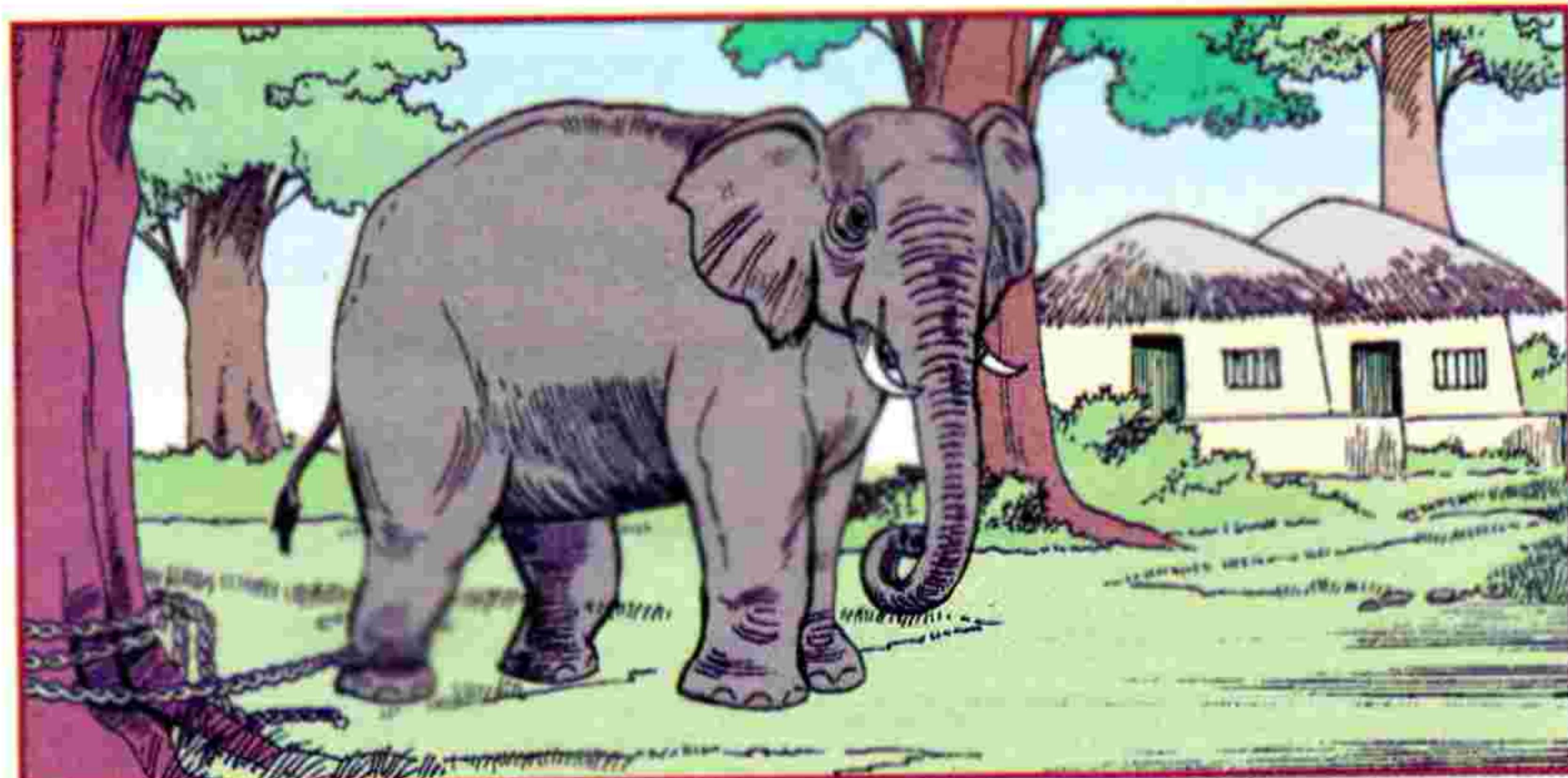
‘ఎనుగు’, అన్నాడు సౌశీల్యాదు.

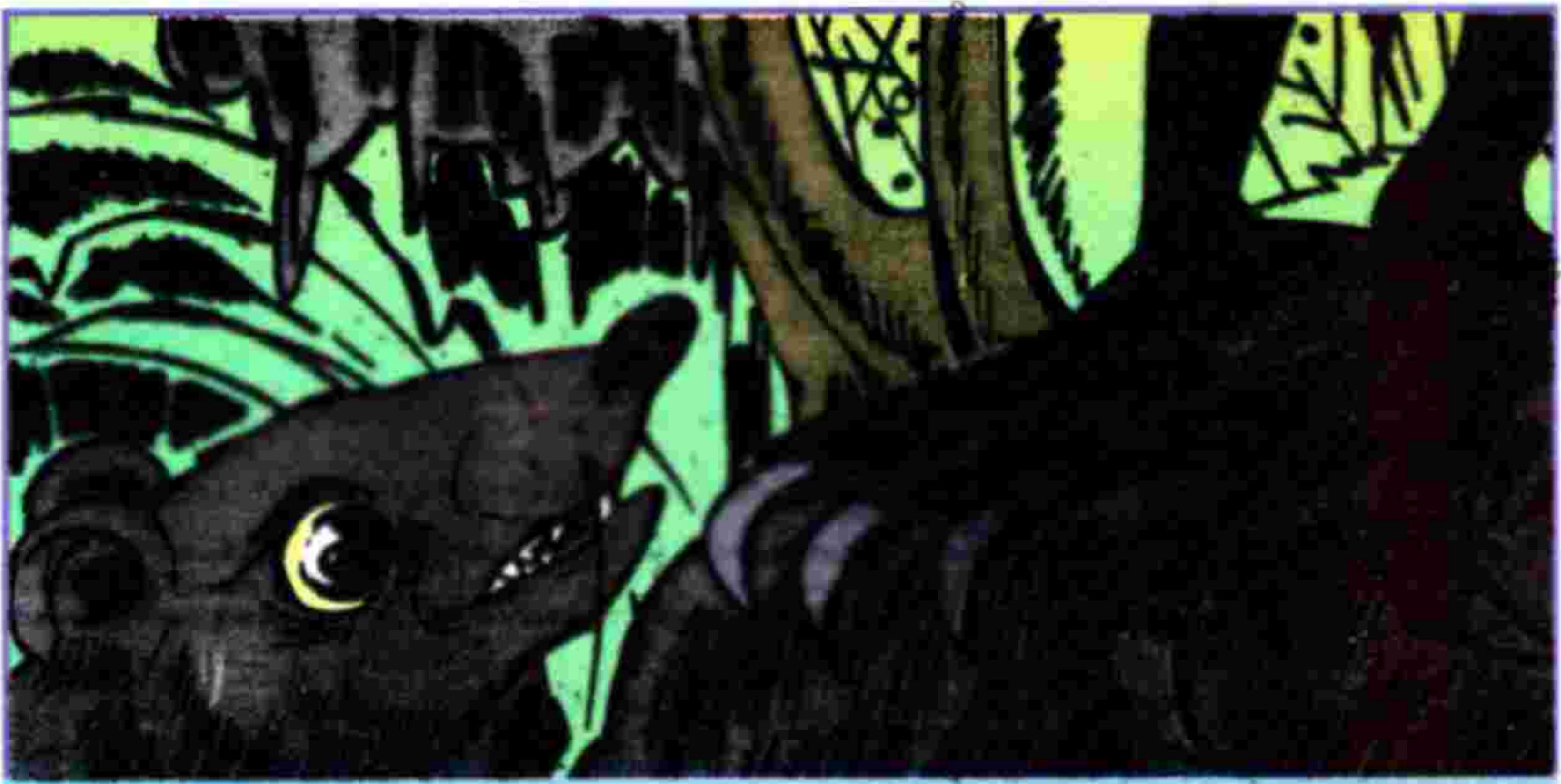
‘అది సరే! దానివంక తదేక దీక్కతో చూసి బాగా అబ్బరం కలిగించే అంశం

బకటుంది. అదేమిటో చెప్పు,’ అన్నాడు.

సౌశీల్యాదు అటు చూశాక కానేపటికి త్రిధాముడు చెప్పింది అర్థం అయింది. అంత పెద్ద ఎనుగును చిన్న గొలుసుతో చెట్టుకు కట్టేశారు. నిజంగా ఎనుగు తలు చుకుంచే కాలు ఇలా విదిలిస్తేచాలు గొలుసు ఫట్ మని తెగిపోతుంది.

శిష్మ్యాది అంతరంగం చదివిన వాడిలా త్రిధాముడు ‘ఎనుగు చిన్నగా వున్న ప్పుడు ఆ గొలుసును తెంచుకోవాలని విశ్వప్రయత్నం చేస్తుంది. కానీ తెంచుకోలేదు. అది పెద్దది అయ్యే కొద్ది గొలుసు తెంచుకోవాలన్న ఆలోచన మానేసి, ఇక ప్రయత్నం చేయడం వృధా అని ఒక ధృడ నిర్ణయానికి వచ్చేస్తుంది. ఈ కట్టుబాట్లు కూడా అంతే ఎనుగుబంధనం లాగే మని షిని మానసికంగా బంధించి వుంచు తాయి. ఎనుగు జంతువు కాబట్టి ఆ కట్టుబాట్లోంచి బయట పడలేక పోతోంది. కానీ, మనుషుల్లో సూర్యం లాంటి వాళ్ళ ద్వారా తప్పక కదలిక వచ్చి, వీరయ్య లాంటి వాళ్ళకు భుజంగం లాంటి వాళ్ళ నుండి విముక్తి లభిస్తుంది,’ అన్నాడు.

పంచతంత్ర కథలు

‘నీకు, నాకు పొత్తు మదరదు,’ అని హిరణ్యకం అనేసరికి లఘువతనకం (కాలి) ఇలా అన్నది.

‘మను చిత్రగీవాన్ని, అతని అనుభవయొఱంధమిముక్కలను చెంచ్చటం కూడి మొ వరమానందం చెందాను. అందుకని నేను నీ ప్పుహం కోరుతు వ్యక్తు.’

‘మను తినేదానిని, నేను అహంకారి, లోకంలో మన ఇద్దరికి సభ్యం ఎలా సాధ్యం అవుతుంది? మైత్రికి, వియోగినికి జన్మయలూ సంపదలూ సేక్షింగా ఉండాలి. అంతే గాని ఒకరు భూషయలూ, ఒకరు దుర్ఘటాలూ అయితే అవి సాధ్యపడవు. అందుచేత నువ్వు తిట్టిం వెళ్లిపో,’ అన్నది హిరణ్యకం (ఎతుక) ‘నువ్వు బయటకి రాకపోతే

నేను నీకులుగు ద్వారం దగ్గిరే ప్రాయో పవేశంచేసి ప్రాణాలు ఏదుస్తాను,’ అన్నది లఘువతనకం.

‘నువ్వు ఎంత ఔషధమంజుంగా మాట్లాడుతున్నానీ? నా పహళా శిత్కు వుతే నేను ఎలా ప్పుహం చెంచ్చాలును? ఎలా కాళ్లా వేళ్లా పెడినా? ఎంత సమభావాలు కలిపడ్డాయి శత్రువులు చెలిమిపేయలా దాటివేళ్లలు చెంచ్చా? పలసల కాగే నీటి పైతెలి నిష్పామి అర్పుతుంది గది?’ అన్నది హిరణ్యకం.

‘నువ్వు చప్పాలి మాత్రం పోసమంగా జసంగా ఉప్పుకి? నా మొహమాత్రములు కుండనే నేను ప్రింట్లాజ శత్రువునినీ ఎలా ఉంటున్నానీ?’ అని లఘువతనకం ఉదిగింది.

‘శత్రువులు రైటు లీకాలపాయి టాయి. కొంటిను భోతి శత్రువులు:

మరికొందరు ఏవో కారణంతరాలవల్ల శత్రువులవుతారు. నువ్వు నాకు జాతి శత్రువువు.

జీవిత వ్యాపకంలో ఏదో కారణం వల్ల ఏర్పడిన శత్రుత్వాన్ని తెలివిగా పరిష్కరించవచ్చు. జాతి వైషమ్యం మాత్రం ఎవరో ఒకరు చస్తే గాని అంతం కాదు,’ అన్నది హిరణ్యకం.

‘ఈరెండు రకాల శత్రువుల మధ్య తేడా తెలుసుకోవడం ఎలాగో దయ ఉంచి చెప్పు,’ అని కాకి అడిగింది.

దానికి ఎలుక ఇలా చెప్పింది:

‘సంపర్కం వల్ల ఏర్పడే శత్రుత్వానికి ఏదో ఒక ప్రత్యేకమైన కారణం ఉంటుంది. ఆ కారణాన్ని తొలగిస్తే ఆ శత్రుత్వం కూడా పోతుంది. ముంగినా పామూ; శాకాహార మృగాలూ, మాంసాహాకమృగాలూ; నీరూ, నిష్ఠ్వా; ధనికులూ, దరిద్రులూ; సింహమూ, ఏనుగూ; వేటగాదూ, లేడీ; వేదాలు తెలిసిన బ్రాహ్మణు, నాస్తికుడూ; ఏకేకి, మూర్ఖుడూ; దేవతలూ, రాక్షసులూ— పీళ్లమధ్యసహజ శత్రుత్వం ఉంటుంది. పీటిలో ఏ ఒక వర్గమూ ఇంకొక వర్గాన్ని పూర్తిగా నిర్మాలించలేదు. కాని వాళ్ల మధ్య సంఘర్షణ సాగుతూనే ఉన్నది; ఒకరిని తుడిచిపెట్టలేక పోయామే అన్న బాధ మరొకరికి ఉంటూనే ఉన్నది. ఇలాటి శత్రుత్వానికి విరుగుడు లేదు.’

‘అలాటి శత్రుత్వం అనర్థమైనది. ఏవేకి అయినవాడు కొత్త మిత్రులను సంపూదించాలి గాని, పాత శత్రుత్వాలను పెంచుకోరాదు, కనుక నాతో స్నేహం చెయ్య,’ అన్నది కాకి.

దానికి ఎలుక ఇలా అన్నది;

‘నువ్వు మంచిదానివేకావచ్చు. నాకు ఆపకారం చేసే ఉద్దేశం నీకు లేక పోవచ్చు. అయినా మన స్నేహం వల్ల మేలు జరగదు. చివరకు ప్రకృతి స్వభావం జయిస్తుంది; నేను చాలా మంచిదాన్ని కాబట్టి, ఎవరి శత్రుత్వమూ నాకు కీడు కలిగించదనవచ్చు. కాని పాణిని అనే వ్యాకరణ వేత్తను ఒక సింహం చంపింది. జ్ఞానిని అనే తత్త్వ వేత్తను ఒక ఏనుగు చంపింది. పింగ టుడు అనే వేదపండితుణ్ణి ఒక మొసలి

చీల్పేసింది.'

కాకి ఇలా అన్నది;

'నువు చెప్పినది నిజమే. కాని నేను చెప్పేది కూడా విను. స్నేహభావమన్నది మనుషుల మధ్య పరస్పర సహకారం ద్వారా ఏర్పడుతుంది. మంచివాళ్లమధ్య ప్రథమ సందర్భమంలోనే కలుగుతుంది. నీకు ఎలాటి అపకారమూ చెయ్యనని ప్రమాణం చేస్తున్నాను.'

'నాకు నీ ప్రమాణాల పైన విశ్వాసం లేదు. శత్రువు చేసే ప్రమాణాలను విశ్వసించరాదు. తమను విశ్వసించని శత్రువును దేవతలు కూడా చంపలేరు. ఇంద్రుడు దితి గర్భాన్ని చిద్రం చేశాడు. ఎందుచేతనంటే దితి అతన్ని విశ్వసించింది.

అందుచేత శత్రువును నమ్మరాదు. ఎంతటి వంహాబలులు కూడా విశ్వాసం ఉంచిన కారణంగా దుర్భలుల చేత నాశనం పొందుతారు,'

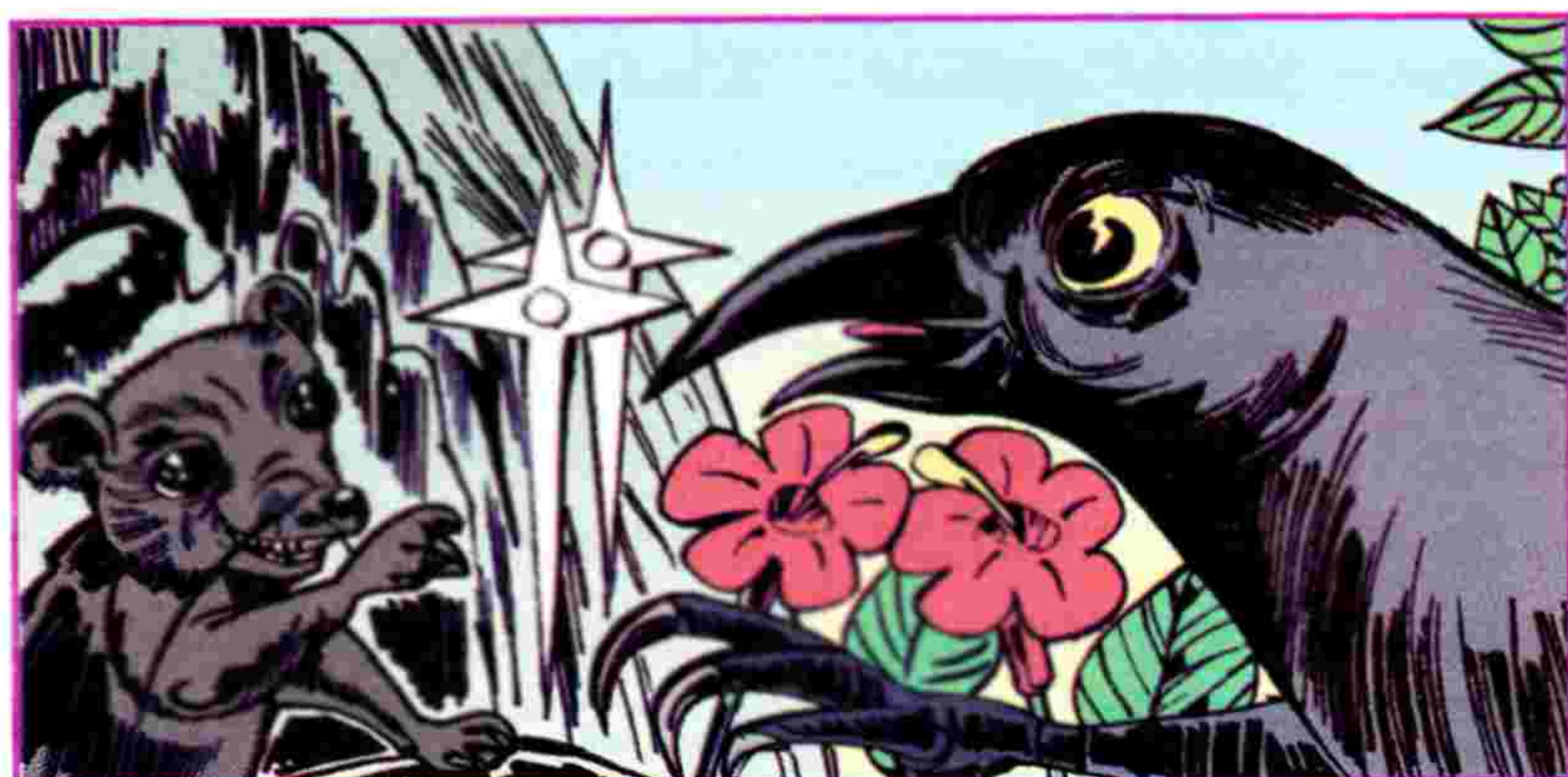
అన్నది ఎలుక.

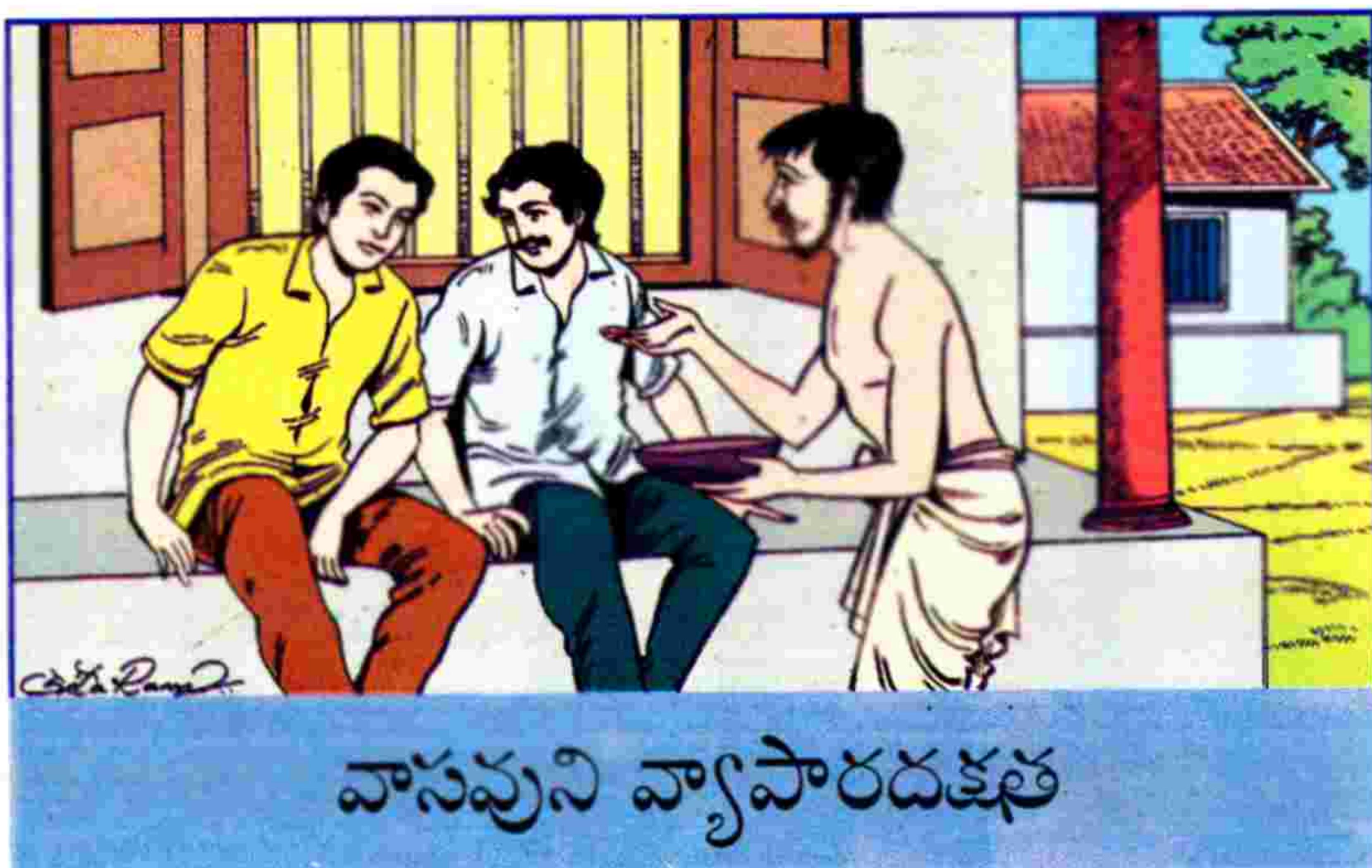
ఈ మాటలు విని కాకి కొంత సేపు ఎమీ అనలేకపోయింది. 'ఈ ఎలుకకు ఎంత నీతి తెలుసు! దీని స్నేహం చెయ్యాలనే కోరిక నాలో ఇంకా పెరుగుతున్నది గాని తరగటం లేదు,' అని అది అనుకున్నది.

చివరకు అది, 'ఓ హిరణ్యకా, ఏడుగులు కలిసి నడిస్తేనే మిత్రులవతా రంటారు గదా. ఈ దీర్ఘసంభాషణ వల్ల నువు అనుకోకుండానే, నాకు మిత్రుడవయావు. ఇలా మనం రోజూ మంచి చెడ్డలు మాట్లాడుకోవచ్చు గద!' అన్నది.

కాకితెలివీ, దాని మాటల్లో నిజమూ ఎలుక గ్రహించి, 'అలాగే చెయ్యవచ్చు. కాని నువు నా కలుగులోకి ఎన్నడూ ప్రవేశించరాదు,' అన్నది. అందుకు కాకి ఒప్పుకున్నది.

(ఇంకా పుండి)

వాసవుని వ్యాపారదక్షత

పురంధరుడు, పరమేశుడు మంచి స్నేహితులు. ఇద్దరూ వ్యాపారంలో మంచి దిట్టలు. ఒకరిది వస్తు వ్యాపారమైతే, మరొకరిది పచారీ దుకాణం. ఇద్దరూ కష్టపడి న్యాయంగా సంపాదించి ధనికులై నవారే. నెలకోసారి ఒక్కోరి ఇంట్లో కలిసి తమ వ్యాపార సాధక బాధకాలు చెప్పు కోడం వారికి అలవాటు.

ఆరోజున పరమేశుడు పురంధరుని ఇంటికి వచ్చాడు. వారిద్దరూ ఆరుబయట కూర్చుని తీరిగ్గా కబుర్లు చెప్పుకుంటుండగా ఒక బిచ్చగాడు ఆ దారిన వచ్చి ‘అయ్య! ఉదయం నుండి ఏమీ తినలేదు, కదుపు దహించుకుపోతోంది. ఎదైనా ఉంటేకాస్త ఇప్పిస్తారాబూ!’ అని అడిగాడు.

పరమేశుడు కోపంగా ‘ఎమోయ్! కాలు కన్ను బాగున్నాయ్! ఇలా బిచ్చమెత్తుకోకపోతే ఎదైనాపని చేసుకోవచ్చగా?’ అన్నాడు.

‘బాబయ్య! ఊహా తెల్పినప్పటి నుండి అమ్మెవరో నాయనెవరో తెలీక ఇలా ఊళ్ళు పట్టుకు తిరుగుతున్నాను. ఇల్లావాకిలా? నన్ను నమ్మిపని ఇచ్చేదెవరు? అందుకే ఇలా పిడికెడు మెతుకులకోసం ఇల్లిల్లూ తిరిగి అందరిచేతాచివాట్లు తింటున్నాను. ఆ భగవంతునికి నామీద జాలిలేదు,’ అన్నాడు విచారంగా. వాడిని చూసిన పురంధరునికి జాలేసింది.

లోపలికి కేకేసి వాడికి కదుపునిండా అన్నం పెట్టించి ‘చూడు బాబూ! నీపేరేంటన్నావ్,’ అని అడిగాడు.

‘వాసవుడంటారు బాబయ్య!’ వినయంగా చెప్పాడు అతడు.

‘కండబలం ఉన్నవాడివి గుండెబలంతో పనిచేసుకోవాలి కానీ ఇలా బిచ్చమెత్తి ఎంతకాలం బతుకుతావు?

‘వాసవా! కనపడని దేవుడిని, దయాన్నీ తిట్టుకునే బదులు, నీ మేధ ఉపయోగించి, స్వయం శక్తి నీప్ర

యత్నం నీవు చేసి క్షోంచి పని చేసుకో వచ్చగా? అన్నాడు.

‘బాబయ్య! నన్ను నమ్మి మీరేమైనా పనిఇపిస్తే చేస్తాను,’ అన్నాడు ఆకలి తీర్చినందుకు కృతజ్ఞతతో.

‘సరే, నేను నీకొక బుట్టెడు చెట్టుకు పండిన మంచి మల్లోవా మామిడిపశ్శు ఇప్పిస్తాను. నీవు వాటిని అమ్మి సామ్ము జమచేయి. నిజాయితీ నిరూపించు కుంటే నీకు నేను సాయంచేస్తాను,’ అని ఇంట్లోకి కేకేని తనపాత బట్టలజత ఒకటి తెప్పించి, పనివారి చేత పండిన మామిడి పండ్లబుట్టు ఒకటి బయటికి తెప్పించాడు. ‘చూడు వాసవా! నీవిచిరిగిన బట్టలతోవెళ్తే ఎవ్వరూ పండ్లు కొనక పోవచ్చ. ఈ బట్టలు వేసుకుని పండ్లు అమ్ముకురా!’ అన్నాడు వాసవనితో పురుధరుడు.

‘అయ్య! ఈ పండు ఒక్కటీ ఎంత
T అక్టోబర్ 2012

ధర పలుకుతుందో చెప్పండి’ అని ఏని యంగా అడిగాడు వాసవడు.

వాడికున్న వ్యాపార మెలకువకు పురంధరునికి సంతోషంకలిగింది. ‘చూడు వాసవా! ఇవి మంచి రుచికరమైన పండ్లు, ఒక్కటీ సంతలో ఐతే ఇరవై రూపాయల ధర పలుకుతుంది, నీవు ఇల్లిల్లూ తిరిగి అమ్ముతావు గనుక ఎంత ధరకు ఇవ్వ వచ్చే నిర్ణయించుకో,’ అని చెప్పిపంపాడు.

వాడటు వెళ్ళగానే ‘నీ స్వభావం మార్చుకోనేలేదా పురంధరా! ఈ బిచ్చగా త్యాను నమ్మివచ్చా! వాడా పశ్శ బుట్టుతో ఉడాయించకపోతే చూడు. హాయిగా మూడునాళ్లు నీడన కూర్చుని తింటాడు, ఆపైన వేరే ఊరెళ్లి పోతాడు, బుట్టెడు పశ్శ వృధాచేశావు,’ అన్నాడు పరమేశుడు.

‘పోనీలేపరమేశా! మనమూ మొదట్లో చిన్న వ్యాపారం చేసుకున్నవాళ్లమేగా! మనకా రోజున ఆ రాఘువయ్య బాబు సాయం చేయ బట్టే మనం ఈరోజున ఇంతవారమయ్యం, మనమూ మరొక రికి సాయంచేస్తే వాని బతుకూ బాగుపడ వచ్చ. లేదా వాడికి ఒక బుట్టెడు మామిడి పశ్శ దానంచేసిన పుణ్యం నాకు దక్కు పోదు,’ అన్నాడు నిశ్చింతగా.

‘నిన్నుమార్చడం ఎవ్వరివల్లా కాని పని,’ అన్నాడు స్నేహితుని ఏమీ అన లేక పరమేశుడు. అతడెవ్వరినీ సులు వుగా నమ్మడు.

‘సరిపడ, భోజనం చేసి కాస్త విశ్రమిద్దాం. సాయంకాలం నేను కొత్తగా

వేయించిన కొబ్బరితోట చూపుతాను,’
అంటూ లేచాడు పురంధరుడు.

సాయంకాలం వారిరువురూ కొబ్బరి
తోటవైపు విహంగా బయల్దేరారు. ‘నీ
మామిడిపళ్ళ దాన ఫలం నీకు దక్కేట్లే
ఉంది పురంధరా!’ అని పరమేశం
అంటుండగా, దూరం నుంచీ ఖాళీ
బుట్టపట్టుకుని వాసవుడు రావటం
ఇష్టరూ చూశారు.

వాసవుడు దగ్గరికివచ్చి ‘అయ్య!
మీ చేతి చలవేమో ఇవ్వాళ పండ్లు అన్ని
సులువుగానే అమ్ముదయ్యాయి. ఇదు
గోండి పైకం, మరికాస్త ఆలస్యమై ఉంటే
మీరు దొరక్కపోదురేమో,’ అంటూ సామ్ము
పురంధరుని చేతికి ఇచ్చాడు.

‘బక్కేపండూ ఎంతకమ్మావేం?’ ఆస
క్కితో అడిగాడు పరమేశం.

‘అయ్య! ఐదుపళ్ళకు ఒకపండు
ఉచితమని చెప్పి బక్కేటీ ముప్పుయ్
రూపాయలకు అమ్మాను.. బుట్టలో నూట
ఇరవై ఆరు పళ్ళన్నాయి బాబయ్య!'
బక్కేటీ ఇరవైకి ఆమ్మితే రెండువేల ఐదు
వందల ఇరవై రూపాయలు వచ్చేవి. నేను

ఐదింటికి ఒకటి ఉచితంగా ఇచ్చినందున
21 పళ్ళు ఉచితంగా ఇచ్చినా ఒక్కోటీ
ముప్పుయ్కు అమ్ముటం వలన ఆరువం
దల ముపై రూపాయలు అదనంగా
వచ్చాయి. తీసుకోండిబాబూ!’ అంటూ
సామ్ము పురంధరునికి ఇచ్చాడు.

పురంధరుడు సంతోషంగా, ‘చూశావా
పరమేశా! చిన్న సహాయం అందితే ఎవ
రైనా తమ తెలివి ప్రదర్శించే అవకాశం
వస్తుందని ఈసామయ్య నిరూపించాడు.

వాసవా!! నీ నిజాయితీకి వ్యాపార
దక్కతకు చాలాసంతోషంగా ఉంది. ఇంత
తెలివైనవాడివి చక్కగా వ్యాపారం చేసుకో!
భిక్కమెత్తడం మానెయ్య, ఆ ఆరువందల
ముపై రూపాయలు నీవే, నీ తెలివికి,
ఎండనపడి అమ్మునందుకూ భత్యం,
రేపువచ్చి మరో రెండు బుట్టలు పట్టు
కెళ్ళి అమ్ముకో, ఒకవారమయ్యక పోగైన
నీ డబ్బుతో స్వంతంగా ఏదైనా వ్యాపారం
మొదలెట్టుకో. నీకు కావల్సిన సాయం
నేను తప్పక చేస్తాను. కష్ట పడితే ఫలితం
తప్పక ఉంటుంది, పోయిరా వాసవా!’
అంటూ వాడి భుజంతట్టి పంపాడు.

గాలివాన

రాత్రింబవ్వు వాన కురుస్తంది. పక్కలు పెద్ద పెద్ద చెట్ల గూళలో ఉండిపోయాయి. కొన్ని పక్కలు మాత్రమే వర్షపు చుక్కల నుండి తప్పించుకుని సురక్షితమైన గూళలో తలదాచుకున్నాయి. చెట్లకాండంలో ఏర్పడిన తొర్రలలో నివసిస్తున్న పక్కలు మాత్రమే కాస్త సుఖంగా జీవిస్తూ వచ్చాయి. ఏటిలో కొన్ని పక్కలు వానాకాలం కోసం తగినన్ని గింజలను, ఇతర ఆహార పదార్థాలను ముందుగానే దాచుకున్నాయి.

రాబిన్ అనే మగ చిలుక అలాంటి ఒక చెట్లు తొర్రలో నివసించేది. ఒక రోజు ఉదయం ఆది కడుపారా ఆరగించడంతో దానికి మత్తెక్కిపోయింది. వాన కురవటం నిలిచిపోగానే పాలాల్లోకి వెళ్లి తీపిబలాటి గింజలను సేకరించాలని అదితలపోసింది.

తన తండ్రి చిన్నప్పుడు ఆకాశంలో ఎక్కువ ఎత్తులోకి ఎలా ఎగరాలి, వేగంగా

చెట్లు కొమ్మెపైకి ఎలా వాలి కూర్చోవాలో నేర్చిన జ్ఞాపకాలు రాబిన్కు గుర్తిచ్చాయి. అవి సాహసాపేతమైన, సంతోషకరమైన రోజులు. చెట్లు తొర్రలో ఉండిపోవడంతో రాబిన్ ఆలోచనలు ఎక్కువయ్యాయి.

‘రాబిన్, ఓ రాబిన్’, అంటూ ఎవరో రాబిన్ గూడుకు సమీపంలో నిల్చిని అరిచారు.

రాబిన్ గూడు బయటకి వచ్చింది. ఆశ్చర్యం.. తన చిన్న నాటి స్నేహితుడు చిట్టి కనిపించాడు.

‘అద్భుతం మిత్రమా! ఇప్పుడే నీ గురించి తలపోస్తున్నాను. లోపలికి వచ్చి మన పడక మీద సేద దీర్ఘకో. నీ ఈకలు బాగా తడిసిపోయాయి. పరామర్చించాడు రాబిన్. చిట్టి తన స్నేహితుడి వెచ్చటి గూటిలోకి అడుగుపెట్టాడు. ‘మీ కుటుంబసభ్యులు ఏరీ?’ అనడిగాడు.

‘నా భార్య దగ్గర్లోనే మరో తొర్రలో ఉంటోంది. గుడ్లు పెట్టినందువల్ల వాటిని

పొదగాలి మరి. త్వరలోనే పిల్లలు రాబోతాయి కూడా,’ అన్నది రాబిన్.

‘మంచి వార్త, అంటే నీ కుటుంబం పెద్దదవతోందన్నమాట. అభినందనలు,’ అన్నాడు చిట్టి.

రాబిన్, చిట్టి కాస్సేపు తమ బాల్య సాహసాల గురించి తల్పుకుని ఆనందించారు. మాటల మధ్యలో రాబిన్ చిట్టికి వెళ్లటి ఆహారం అందించింది. తొర్పు బయట అలికిడి వినిపించడంతో రాబిన్ లేచి చూసింది. పెద్ద కొండచిలువ కళ్లు మిటకరించి తొర్పుకి చూస్తుండటం గమనించిన రాబిన్కు పై ప్రాణాలు పైనే పోయాయి.

‘గత రెండు రోజులుగా నేనేమీ తినేదు. నాకిప్పుడు చచ్చేంత ఆకలిగా ఉంది. మీలో ఒకరు మాత్రమే నాకు చాలు. రామచిలుక మాంసం మాంచి రుచిగా ఉంటుందని నాకు తెలుసు,’ అంది కొండచిలువ బుసుకొడుతూ.

‘దేవుడా! ఈ క్రూర సర్వం మన పని పట్టడానికి వచ్చింది’ అంటూ అరిచింది రాబిన్.

అలా ఆ పక్కలు రెండూ వణికిపోతుండగా కొండ చిలువ పక్కి గూడులోకి మెల్లగా ముందుకు కదిలింది. తొర్పుతన పెద్ద తలను దూర్చగానే చెట్టుపై ఉన్నట్టుండి పెద్దగా కాంతి పడింది. పిడుగు పడినట్టుగా పెద్ద శబ్దం వినిపించింది. మాంసం కాలుతున్న వాసన చెట్టు తొర్పు నుంచి సోకింది.

‘భగవాన్! కొండచిలువ పిడుగు బారిన పడినట్టుంది,’ అనరిచింది రాబిన్. క్షణ కాలంలో ప్రాణం కోల్పోయిన కొండచిలువ చెట్టు మీదినుంచి దబ్బున కిందికి పడిపోయింది.

క్షణమాత్రంలో జరిగిన ఘటనను చూసి పక్కలు రెండూ నమ్మలేకపోయాయి. అద్భుతం జరిగి వాటి ప్రాణాలు నిలిచాయి.

‘చూశావా! కష్టకాలాల్లో దేవుడు మనకు సహాయం చేసి కాపాడుతాడు,’ చిట్టి వణుకుతూ అన్నాడు. కాస్సేపటి తర్వాత మళ్లీ హోరుగాలి శబ్దం వినిపించింది. క్రమంగా ఉరుములు, మెరుపులు పెరిగాయి. చూస్తుండగానే వర్షం మొదలైంది.

అద్భుద్వానత్

ఆప్రికాదేశంలో ఒక బెస్తవాడుండే
వాడు. వాడు ఒక పెద్ద సరస్సులో
చేపలు పట్టేవాడు. చేపలను పట్టే
టానికిగాను వాడు పెద్ద పెద్ద పళ్ళికల
లాటి ఊతలు ఉపయోగించేవాడు.
వాడు తన తెప్పులో ఈ ఊతలను
పట్టుకుపోయి, సరస్సు అట్టే లోతు
లేని చోట వాటిని తాళ్ళు కట్టి దించే
వాడు. తాళ్ళ చివర క్రి ముక్కలు
కట్టటం చేత అని పైకి తెలి, ఊతలు
ఎక్కడెక్కడ ఉన్నది వాడికి నులువగా
తెలిసేది. ఇంటికి వెళ్ళేటప్పుడు ఈ
ఊతలన్న పైకి లాగి, వాటిలో చిక్కిన
చేపలతో పాట్టు పొనుకునేవాడు.

ఒకనొడు బెస్త్వాడు తన డోతలను
బక్కొక్కటిగా పైకి లాగసాగాడు. రెండు
డోతల్లో ఒక్క చేప కూడా లేదు. మరాదో
దానిలో ఒకచిన్న ఎండ్రకాయ మాత్రం

ఉన్నది. కానీ నాలుగోది చాలా బరువుగా పైకి లేచింది. అమ్మయ్య, నా అదృష్టం పండింది! నా దరిద్రం తీరిపోయింది! అనుకుంటూ వాడు ఆ ఊతను తెప్పమీదికి లాక్కున్నాడు. అందులో, ఎండి వరదు గట్టిన ఒక ముసలిది మాత్రం ఉన్నది.

బెస్తవాడి ఆశ్చర్యం క్షణంలో అనుహంగా మారింది. వాడా ముసలి దాన్ని మళ్ళీ సరస్వతీకి తొయ్యబోయాడు. కానీ అమె వాడితో, ‘మళ్ళీ నన్ను నీటిలోకి తోసయ్యకు, బాబూ, నీ వెంట నన్ను మీ ఇంటికి తీసుకుపో. నీకేమీ నష్టం ఉండదుతే,’ అన్నది.

‘నీను మా ఇంటికి తీసుకుపోనా?’
తాను దూర కంత లేదు, మెడకు
దోలన్నట్టుగా, నేనె పొట్ట పొనుకోలేక

చస్తుంటే నిన్న కూడా ఎక్కుడ పోషిం
చేది?' అన్నాడు బెస్తవాడు.

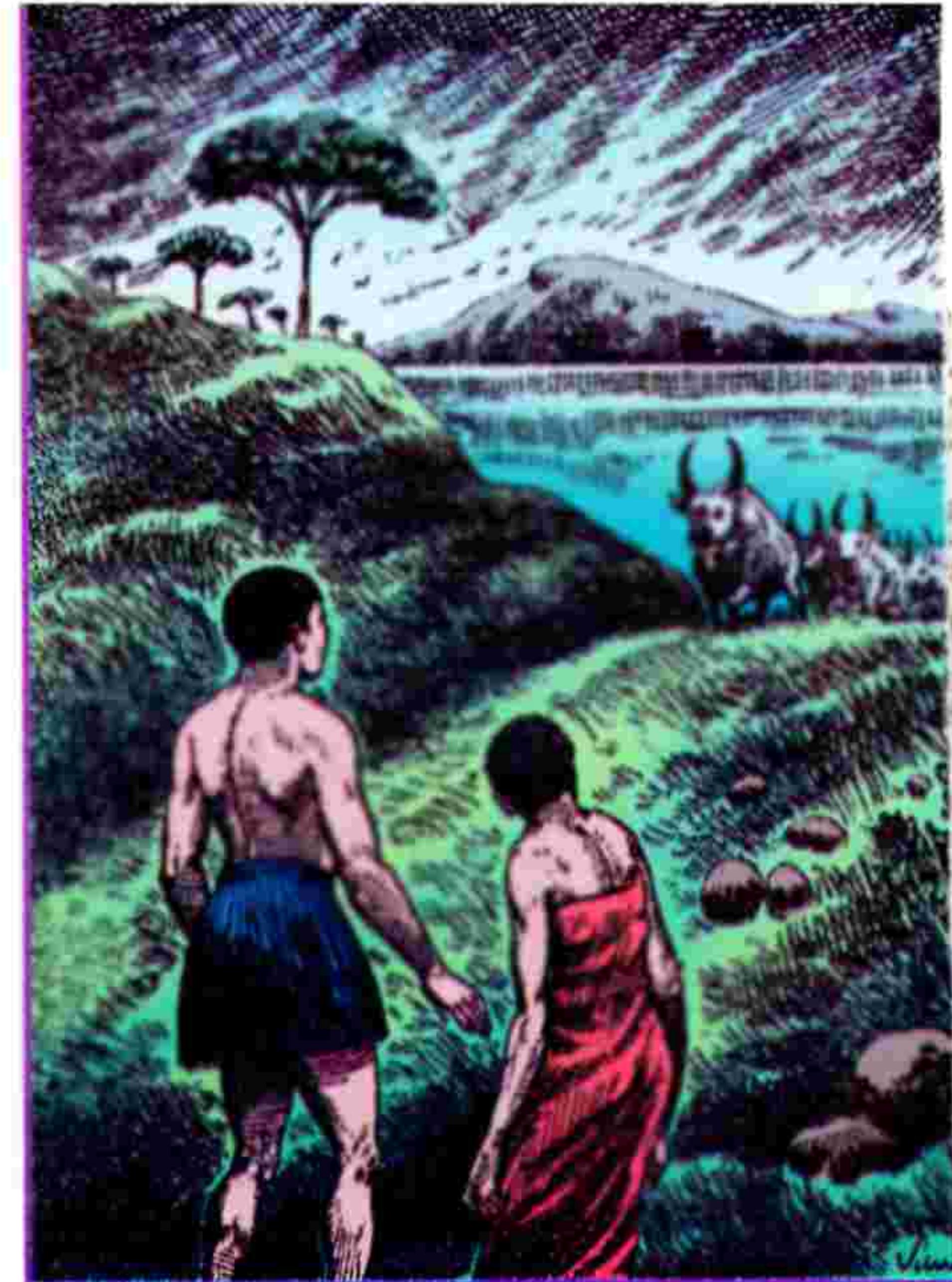
కాని ముసలిది కాళ్లా వేళ్లా పడి
వాడిని వదిలిపెట్టక వాడి ఇంటికి
వెళ్లింది. వాడు అయిష్టంగా తన
కూడులో నుంచే కొంత ముసలిదాని
కూడా పెట్టాడు. ఇద్దరూ తిండి
తిన్నాక వాడు, 'నాకేదో లాభం కలు
గుతుందంటివే, ముసలి తోక్క? ఆ
లాభం ఏమిటో స్వషంగా చెప్పు. విని
సంతోషిస్తాను,' అన్నాడు.

'రేపు సాయంకాలం లోపల నువ్వుక
పశువుల మందకు యజమాని కాబో
తున్నావు. అందుచేత విశాలమైన
పశువుల దొడ్డి ఒకటి తయారు చేసుకో,'
అన్నది ముసలిది.

బెస్తవాడు ఏవేవో ప్రశ్నలు వేశాడు.
కాని ఆమె, 'నేను చెప్పినట్లు చెయ్య,'
అన్నది.

బెస్తవాడు తనలో తాను గొఱుక్కు
న్నాడు. అయినా వాడు మర్మాడల్లా
శ్రమపడి చుట్టూ ముళ్లకొమ్మలతో
బలమైన కంచె కట్టి పశువుల దొడ్డి
తయారు చేశాడు. అది పూర్తయేసరికి
సూర్యాస్తమయం కావచ్చింది.

ఈ పని పూర్తి అయిన మరుక్షణమే
సరస్సు దిక్కు నుంచి పశువుల అరు
పులు వినవచ్చాయి. త్వరలోనే ఒక
ఎద్దుమెంబడి అనేక ఆపులూ, దూడలూ
పెద్ద మందగా వచ్చి పశువుల దొడ్డిలో

ప్రవేశించి, రోజూ అలవాట్నిన వాటి
లాగా తలా ఒక చోటా పడుకు
న్నాయి.

ఇక నుంచి బెస్తవాడి జీవితం
పూర్తిగా మారిపోయింది. వాడిప్పుడు
పీదవాడు కాకపోగా మహాధనికుడు.
ఆ చుట్టుపట్ల చాలా మైళ్లమేర వాడిని
మించిన ధనికుడు లేదు. వాడు
పాలాలు కొనుక్కున్నాడు. పెళ్లి చేసు
కుని ఒక ఇంటివాడయ్యాడు. ఆ
ప్రాంతాల ఉండే ఘరానా మనుషుల
తోబాటు జమ అయాడు. ఎవరన్నా
మనుషులతో బాటు జమ అయాడు.
ఎవరన్నా సలహా అడగటానికి వస్తే
గడ్డం నిమురుకుంటూ, 'నాకు పని
అనుకున్నావా? రేపు కనిపించు,
చూస్తాం! వట్టి చేతులతో వచ్చేవు!'
అని దర్శంగా మాట్లాడటం నేర్చాడు.

ఈ విధంగా ఆరు మాసాలు గడి చాయి. ఒక రోజు బెస్తవాడు పొరు గూళ్లో విందు జరిగితే అక్కడికివెళ్లాడు. అక్కడబాగాతిని, మితమించిసారాయి తాగాడు. విందు ముగిసే సరికి పొద్దు పోయింది. బెస్తవాడు తూలుతూ అవకాశం దొరికితే ఎవరి మీద సైనా విరుచుకు పడటానికి సిద్ధంగా ఇంటికి వచ్చాడు. ఇంట్లో అందరూ తలుపులు వేసుకుని గాఢనిద్రలో ముణ్ణిగి ఉన్నారు.

‘తలుపు! తలుపు! కామందు వచ్చాడు, తలుపు తెరవండి!’ అని వాడు కేకలు పెట్టాడు. కానీ ఎవరూ పలకలేదు. వాడికి ఆగ్రహం తన్ను కొచ్చింది. ‘ఏమిటీ? నేనంటే అంత అలుసై పోయిందా? సరస్వులో నుంచి నేను పైకి తీసిన ఆ ముసలితొత్తు ఏం చేస్తున్నదీ? లేచి తలుపు తియ్యవే, ముసలిపీనుగా!’ అని అరిచాడు. వాడి మాట నోట ఉండగానే తలుపు

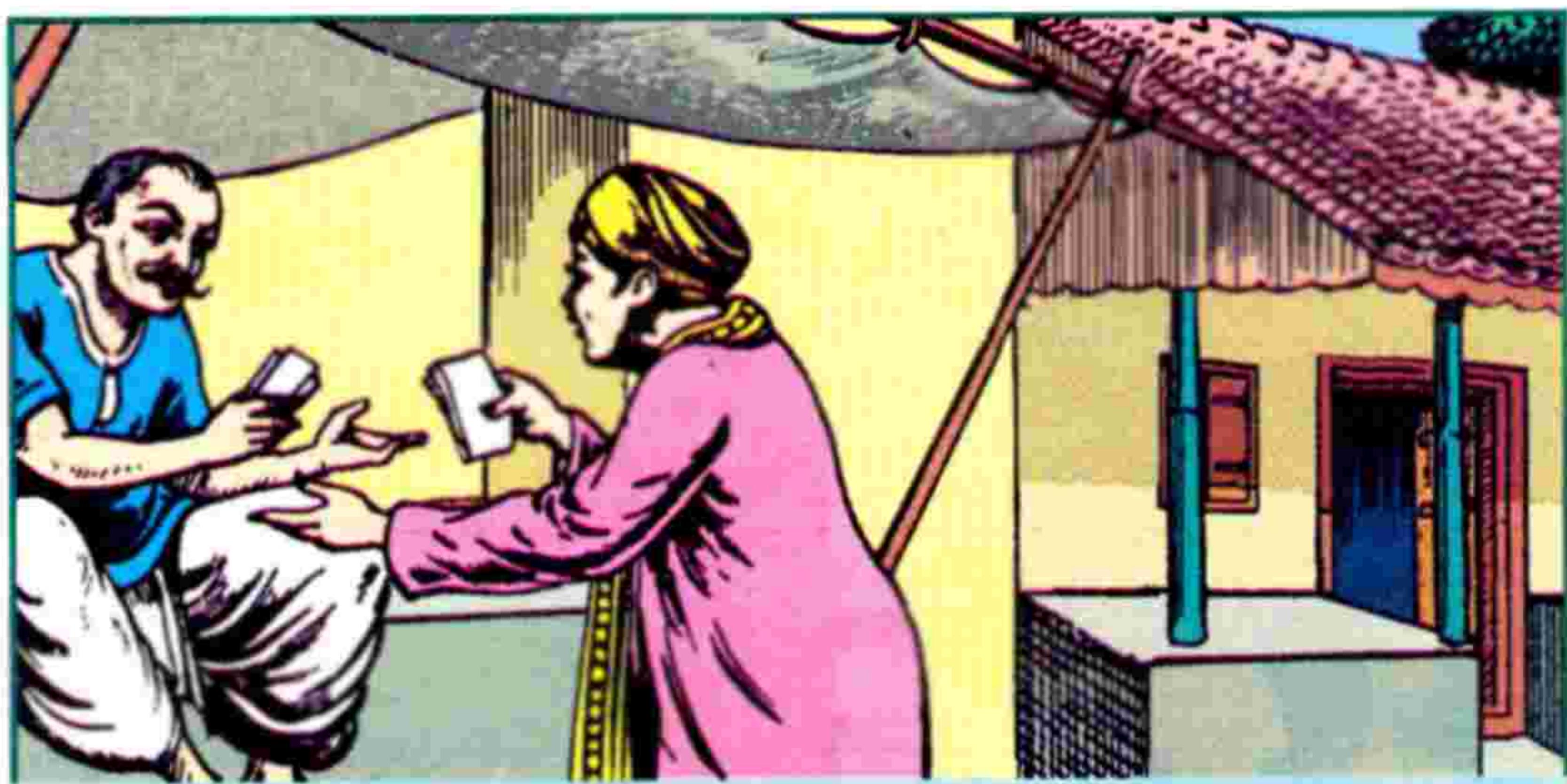
తెరిచి ముసలిది వాకిట నిలబడింది. ఆమె వాడికేసి చురుచురా చూస్తూ, ‘నువు నన్ను నిష్కారణంగా తిట్టవు. చేసిన మేలు మరిచే వాళ్ల దగ్గరా, మసలుకోవదం తెలియని వాళ్ల దగ్గరా నేనుండను. రేపే నాచోటికి నేను వెళ్లిపోతున్నాను,’ అన్నది.

‘ఓ యబ్బో! పొతే పో! పీడ విరగడ అవుతుంది,’ అన్నాడు బెస్తవాడు.

మర్మాడు ఉదయం ముసలిది నిద్రలేచింది. పక్క బట్టలు చక్కగా మడిచి పెట్టింది. అంట్ల గిన్నెలు పుభ్రంగా తోమింది. ఇల్లు ఉండ్చింది. ఇంటి నుంచి ఒక పూచిక పుల్లకూడా తీసుకోకుండా వెళ్లి పశువుల దొడ్డి వాకిలి తెరిచింది.

తరవాత ఆమె సరస్వులో ప్రవేశించి కనిపించకుండా పోయింది. బెస్తవాడు మళ్లీ చేపలు పట్టి జీవించే స్థితికి వచ్చేశాడు. వాడి అదృష్ట దేవత వెళ్లిపోయింది.

మాటల దుకాణం

పూర్వం ఒక గ్రామంలో ఒక వింత దుకాణం ఉండేది. అది మాటల దుకాణం. ధర్మపాలుడనే ఒకాయన ఆ దుకాణాన్ని నడిపేవాడు. ఆయన ఒక్కొక్క చీటిమీద ఒక్కొక్క సలహా రాసిపెట్టి, కావలసిన వారికి కావలసి నన్ని సలహాలు అమ్మేవాడు. ఒక్కొక్క చీటి ఖరీదు నూరు రూపాయలు. ఈ చీట్లు కొన్నవారు వాటిలోని సలహాలు పాటించి లాభం పొందుతుం డేవారు.

ఒకనాడు ఆ దుకాణానికి ఒక శ్రేష్ఠ వచ్చాడు. ఆయన ధనికుడు. మాటల దుకాణంలో ఆయన మూడు వందలిచ్చి మూడు సలహాలు కొనుక్కు న్నాడు. ఆ సలహా లేవంటే..

ప్రయాణమైవెళ్ళేటప్పుడు భార్యకు వివరాలు చెప్పాడు.

దారిలో భోజనం చేయవలసివన్నే దారికి సమీపంగా భోజనం చేయ్యారాదు. తొందరపడి ఎవరితోనూ దేన్ని గురించీ పండం వెయ్యారాదు.

ఈ సలహాలను కొనుక్కుని శ్రేష్ఠ ఇంటికి వెళ్లాడు. ఏటిలో యదార్థం ఎంతవరకు ఉన్నదీ తెలుసుకోవాలని ఆయనకు కుతూహలం కలిగింది.

భార్యతో చెప్పకుండా ఆయన తొమ్మిది సంచులలో తొమ్మిది వేల రూపాయలు తీసుకుని, బండి మాట్లాడుకుని, వ్యాపారం చేయ్యడానికి బస్తికి బయలుదేరాడు.

శ్రేష్ఠ కొంతదూరం ప్రయాణించాక భోజనం వేళ అయింది. దారికి కొంత దూరంలో బావి కనిపించిన చోట బండీ ఆపి, బావి సమీపంలో భోజనం చేసి మళ్ళీ ప్రయాణమ

య్యాడు. కౌద్దిదూరం వెళ్లాకనంచులు లెక్క చూసుకుంటే, తొమ్మిది ఉండ వలసినవి ఎనిమిదే ఉన్నపి.

బావి వద్దకు వెళ్లి వెతికితే పోయిన సంచి దొరికింది. అది అక్కడే ఒక గడ్డి కుప్పకింద పడి ఉన్నది. తాను డబ్బిచ్చి కొనుక్కున్న సలహాలలో ఒకటి మేలు చేసింది. శ్రేష్ఠి సంతోషించాడు. తాను దారిలోనే భోజనం చేసినట్లయితే ఆ సంచిని దారే పోయ్యే వాళ్లు ఎవరో ఒకరు తీసుకుని ఉండే వారే.

ఆ సంచి తీసుకుని ఆయన బండి వద్దకు వస్తుండగా ఆయన కాలికి ఒక పిచ్చి పుచ్చకాయ తగిలింది. చిత్రమే మంటే, అది తగలగానే ఆయన కాలికి ఎంతో కాలంగా మానకుండా

ఉన్నపుండు ఒకటి తుడిచి పెట్టినట్లు నయమయింది.

ఆ కాయలో ఏదో మహాత్తు ఉండి ఉండాలనుకుని, దానిని తిరుగు ప్రయాణంలో తీసుకుపోయే ఉద్దేశంతో ఆయన బావి సమీపంలో గుర్తుగా ఒకచోట పాతిపెట్టి, బండి ఎక్కి ప్రయాణం సాగించాడు.

బస్తిలో వ్యాపారం బాగా కలిసివ చ్చింది. శ్రేష్ఠి పుష్టులంగా ధనం సంపాదించి దారిలో తాను దాచిపెట్టిన పుచ్చకాయ మాట మరిచి, మరొక దారిన స్వగ్రామానికి తిరిగివ చ్చాడు.

ఆయన తిరిగి వచ్చేనాటికి ఆ గ్రామంలోని లక్ష్మాధికారి రాచపుండుతో భాధపడుతున్నాడు. ఆ రాచ పుండు నయం చేసిన వారికి పదివేల రూపాయలిస్తానని ఆయన చాటింపు వేయించాడు. ఏమంటే, ఎంతో మంది దానికి తగిన చికిత్స చెయ్యలేక పోయారు.

ఈ సంగతి వినగానే శ్రేష్ఠికి తాను దాచిన పిచ్చి పుచ్చకాయ రాచపుండు నయమవుతుంది, తనకు పదివేలు లాభం వస్తుంది. ఈ సంతోషంలో ఆయన తాను కొనుక్కున్న సలహాలను మరిచిపోయి, తాను దాచిపెట్టిన పిచ్చి పుచ్చకాయ సంగతీ, తాను దాన్ని తీసుకొచ్చి చికిత్స చేసి పదివేలు

సంపాదించుకునేటందుకు అవ కాశం ఉన్నపంగలీ భార్యకు చెప్పేసి, నేను ఇప్పుడే లక్షాధికారి వద్దకు వెళ్లి ఆయన చేత ఒప్పందం రాయించు కుని వస్తాను. రేపు బయలుదేరి వెళ్లి ఆ కాయ తెచ్చుకోవచ్చు,’ అన్నాడు.

శ్రేష్ఠ గారి భార్య మరుక్కణమే ఈ విషయమంతా పూసగుచ్చినట్లు పొరి గింటి ఆవిడకు చెప్పింది. ఆవిడ తన భర్తకు చెప్పింది. శ్రేష్ఠ లక్షాధికారి ఇంటికి పోయేదారిలో పొరుగింటి వాడు వచ్చి ఆయనను కలుసుకు న్నాడు. మాటలసందర్భంలో ఇద్దరూ ఒకే పనిమీద వెళుతున్నట్లు స్వప్తమయింది.

‘ఆ లక్షాధికారి రాచపుండు ఎలా నయమవుతుందో నాకు తప్ప ఇంకె వరికీ తెలియదు,’ అన్నాడు శ్రేష్ఠ.

‘ఆ రహస్యం నాకూ తెలుసును,’ అన్నాడు పొరుగువాడు.

‘లక్షాధికారి పుండు నయం చెయ్యటం నీ వల్ల కాదు,’ అన్నాడు శ్రేష్ఠ.

‘నయం చేస్తాను. చాత్మనైతే పందెం కాయ!’ అన్నాడు పొరుగువాడు. శ్రేష్ఠ తాను కొనుక్కున్న సలహాలు మళ్లీ మరిచిపోయి, తన పొరుగువాడు ఆ రాచపుండు నయం చేసే పక్కంలో ఆయన తన ఇంట దేన్ని తాకితే దాన్ని ఇచ్చేస్తానని పందెం కాశాడు.

పొరుగువాడు ఆ సాయంకాలమే బయలు దేరి నూతివద్దకు వెళ్లి శ్రేష్ఠ దాచిపెట్టిన పిచ్చి పుచ్చకాయను తవ్వి తీసి లక్షాధికారి రాచపుండుకు దాన్ని తగిలించి నయం చేసేశాడు.

శ్రేష్ఠికంకా బయలుదేరక ముందే

ఇంతా జరిగిపోయింది. అన్నప్రకారం తన పారుగువాడు తన ఇంట్లోకి వచ్చి తన ఇనప పెట్టేతాకితే ఏం కాను? తన సంపదవేలకు మేలు అందులో ఉన్నది. తాను సలహాలను పాటించకపోవటం చేతనే ఈ ప్రమాదం వచ్చి పడింది. తాను పుచ్ఛకాయ కోసం పోబోతు నృట్లు భార్యకు చెప్పాడు. అంతటితో పొనివ్వక తొందరపడి పారుగువాడితో పందం వేసుకున్నాడు.

శ్రేష్ఠ పరిగెత్తుకుంటూ మాటల దుకాణానికి వెళ్లి ధర్మపాలుడి కాళ్ల మీద పడి, జరిగినదంతా చెప్పి, తనకు నష్టం కలగకుండా ఉపాయం చెప్పమన్నాడు.

‘జరిగిందేదో జరిగింది. నీ ఇనప పెట్టేను అటక్కీద పెట్టించి, పారు గువాడు వచ్చేసరికి అటకును నిచ్చేన వేసి ఉంచు. నేను కూడా వస్తాను,’ అన్నాడు ధర్మపాలుడు.

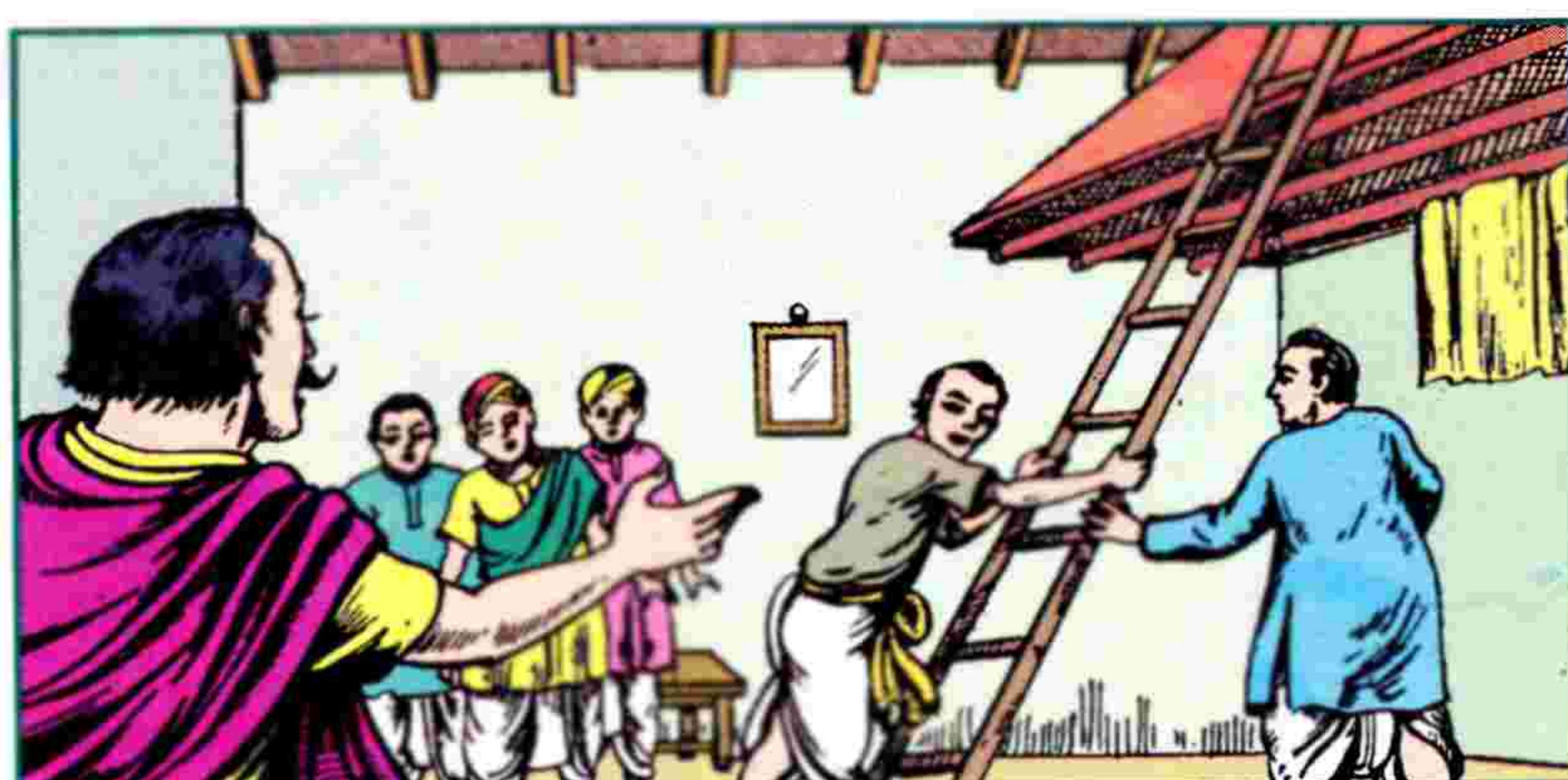
పారుగువాడు శ్రేష్ఠ ఇంటికి వచ్చి

తన పందం వసూలు చేసుకుంటాడని తెలిసి నలుగురూ పోగయారు. ఆ సాయంకాలం పదిమంది ఎరిగినవాళ్లను వెంట బెట్టుకుని పారుగువాడు శ్రేష్ఠ ఇంటిలోపలికి ప్రవేశించాడు.

అటూ, ఇటూ చూశాడు. ఇన పెప్పెట్టే కనిపించలేదు. అటకా, నిచ్చేనా మట్టుకు కనిపించాయి. ఇనపెప్పెట్టే అటక్కీద ఉన్నది. నిచ్చేన ఎక్కుటానికి గాను పారుగువాడు దాన్ని అనాలోచితంగా పట్టుకున్నాడు.

‘శ్రేష్ఠ, నిచ్చేన తాకావు. ఇక అది నీది కాదు. పందంలో నీవు ఓడావు,’ అన్నాడు ధర్మపాలుడు.

దీనికి పారుగువాడు పదే పదే అభ్యంతరం చెప్పాడు. కాని అక్కడ చేరినవారంతా ధర్మపాలుడు చెప్పినది ధర్మమేనన్నారు. ఆయన ధర్మాన శ్రేష్ఠకి పెద్ద నష్టం తప్పింది.

విధికి విరుగుడు లేదు

ఒక గ్రామంలో ఒక రైతు వద్ద నంజయ్య అనే గొడ్డకాపరి కుర్రవా దుండేవాడు. వాడు రోజుా ఉదయమే లేచి, తన యజమాని ఇంటి చాకిరి చేసి, చద్ది తిని, బారెడు పొద్దెక్కేసరి కల్లా గొడ్డను మేపటానికి తోలుకు పొయ్యేవాడు.

గ్రామంపెలుపల ఒక పాడుపడిన తోట ఉండేది. ఒకప్పుడు దానిలో మంచి మంచి ఘలవృక్షాలు ఉండేవి. కాని ఇప్పుడు దానికి ఆలనా పాలనా లేదు. తోటంతటా ఏవో పిచ్చి మొక్కలు మొలిచాయి. గడ్డి విపరీతంగా పెరిగింది. ఆ తోటలో పశువులకు కావలసినంత మేత. మేపు కుంటే అడిగే వాళ్లు లేరు. గొడ్డుకానే కుర్రాళ్లు ఎక్కు ఆడుకోవడానికి, కాయలు కోసుకు తినటానికి చెట్లు

కూడా ఉన్నాయి. అందుచే తనంజయ్య తోటివాళ్లు కూడా పశువులను తోలుకుని ఆ తోటకే వచ్చేవాళ్లు. పశువుల దారిన పశువులు మేతమేసేవి. కుర్రాళ్ల దారిన కుర్రాళ్లు సాయంకాలందాకా ఆడుకుని, పొద్దువాలగానే మళ్లీ గ్రామానికి తిరిగి వచ్చేవాళ్లు. ఒకనాడు నంజయ్య పశువులను తోలుకుని మామూలు ప్రకారమే తోటకు వచ్చాడు. కాని ఆ రోజు పండగ కావటం చేత మిగిలిన కుర్రాళ్లెవరూ రాలేదు. పండగమాట నంజయ్యకు తెలీదు. బిక్కబిక్క మంటూ తోటలో ఒంటరిగా ఉండటం వాడికేమీ బాగాలేదు. కాలుగాలిన పిల్లిలాగా తోటంతా కలయదిరి గాడు. తన చిరాకు పశువుల మీద చూపి, వాటిని వాటి మానాన మేయ

నివ్వక ఇటునుంచి అటూ, అటు నుంచి ఇటూ మళ్లించాడు.

అసలేచిరాకులో ఉన్న నంజయ్య మీద ఒక కందిరీగ ఎటునుంచో వచ్చి వాలింది. అది తన మీదికి రావటం చూస్తూనే ఉండటం చేత వాడు దాన్ని ఒక్క చరుపు చరిచి చంపేశాడు. అప్పటికే క్సితీరక వాడు దాని కళే బరాన్ని రెండుగా విరిచి విసిరి ఎడుగా పారేశాడు. అది ఒక దుబ్బ మీద పడుతూనే ప్రాణం వచ్చి తుయిమని ఎగిరిపోయింది.

నంజయ్య నిర్ధారించి పోయి, కందిరీగ కళే బరం పడిన చోటికి వెళ్లి జాగ్రత్తగా గమనించాడు. అది ఒక పొట్టి దుబ్బమీద పడింది. ఆ దుబ్బ నిండా దట్టంగా ఆకులున్నాయి. ఆ ఆకులు మిగిలిన ఆకుల్లా కాకుండా

ఎంతో నేవళంగా ఉన్నాయి. ఆ ఆకుల మహిమవల్లే చచ్చిన కందిరీగ బతికి ఉంటుందని వాడికి తోచింది. సంజీవి మొక్కలను గురించి వాడు విని ఉండటం చేత అది సంజీవి మొక్క అయి ఉండవచ్చననుకుని వాడు దాన్ని జాగ్రత్తగా గుర్తుంచుకు న్నాడు.

నంజయ్య కింకా ఈ సంజీవి మొక్క పైన పూర్తిగా నమ్మకం కుదర లేదు. ఆ దుబ్బమీద నుంచి ఎగిరిపోయినది తాను విసిరివేసిన కందిరీగ కాదేమో! వాడు తోటంతా వెతికి ఒక చచ్చిపోయన మిదత శరీరం సంపాదించి తెచ్చి, దాన్ని నింపాదిగా సంజీవి మొక్క పైన ఉంచాడు. క్షణంలో అది కదిలి, అటు ఇటూ తిరిగి, చివ్వన ఎటో ఎగిరిపోయింది.

అది తప్పక సంజీవి మొక్కేనీ, దాన్ని తాకిస్తే ఏ చచ్చిన ప్రాణి అంయనా తిరిగి బతుకుతుందని నంజయ్య రూఢి చేసుకున్నాడు. ఇది తన తోటి కుర్రాళ్లకు ఎప్పుడు చెబుతానా అని వాడు తహతహలా డాడు.

కాని మర్మాడు కుర్రాళ్లంతాపశు వులను తోలుకుని తోటకు వచ్చే దారిలో వాడు మిగిలిన వాళ్లతో తాను సంజీవి మొక్కను కనిపెట్టానని, దానితో చచ్చిన కందిరిగనూ, మిద తనూ బతికించానని చెబితే, వాళ్లు ఆశ్చర్యపడడానికి బదులు వాణ్ణి గేలిచేసి ఏడిపించారు. నంజయ్యకు వాళ్లమీద కోపం వచ్చి తన రహస్యం గానే ఉంచేశాడు. కొద్ది రోజులు గడి చాయి. ఒకనాటి తెల్లవారు రూమున చాయి. ఒకనాటి తెల్లవారు రూమున చాయి.

ఊరి కామందు చనిపోయాడు. ఆయనకు ఆ గ్రామంలో ఒక మిదై ఉన్నది. ఆ కామందు ధనికుడే కాక గొప్ప దాత కూడానూ. గుళ్లు కట్టిం చాడు. నూతులూ, చెరువులూ తవ్వించాడు. సత్రం కట్టించాడు. ఇళ్లు కట్టుకునే వాళ్లకూ, పెళ్లిళ్లు చేసుకునే వాళ్లకూ ఎన్నో దానాలు చేశాడు. అందుచేత గ్రామంలో వాళ్లు ఆయన్ని దేవుడల్లే చూసుకునే వారు.

ఆయన నెలరోజులు మంచాన తీసుకుని మరీ పోయాడు. ఈ నెలరోజులూ ఆయనకు ఎన్నో రకాల చికిత్సలూ చేశారు. ఎందరో వైద్యులు చూశారు. కాని ఒక్కరి ప్రయత్నమూ ఫలించలేదు. ఉదయం వేళ కామందు ఇంటిముందరజనం గుమికూడారు. కొందరు కామందును పొగుడు

తున్నారు. ‘వైద్యులంటే మందులివ్వ గలరు గాని ప్రాణం పొయ్యగలరా?’ అని శాస్త్రులుగారు అంటున్నారు.

ఈ మాట నంజయ్య చెవులబడింది. వాడు ఆసమయానికి అటుగా పశువులను తోలుకుని తోటకు పోతున్నాడు. వాడు జరిగిన సంగతి తెలు సుకుని, ‘కామందు గారిని బతికించే ఉపాయం నేను చెబుతాను. పాడుప దిన తోటలో సంజీవి మొక్క ఉన్నది,’ అంటూ తన అనుభవం అక్కడి వారితో చెప్పాడు. చాలామంది వాడి మాటలు నమ్మలేదు. ఒకరిద్దరు, దింపుడు కళ్ళాశగా, వాడివెంట తోటకు బయలుదేరారు.

నంజయ్య ముందూ, గ్రామ స్తులూ పెనకా తోటలో ప్రవేశించారు. అంతకు ముందు తాను చూసిన దుబ్బ ఎక్కుడుండేదీ వాడికి తెలుసు. దాదాపు రోజూ వాడు దాన్ని ఒకస్తూరైనా కళ్ళచూస్తూనే ఉన్నాడు.

అందుచేత వాడు సూటిగా అక్కడికే దారితీశాడు. కాని రోజూ కనిపించే ఆ నవనవలాడే ఆకులు వాడికి కనిపించలేదు.

‘అది కాదు ఇద్ద, ఇది కాదు అద్ద’ అనుకుంటూ వాడు ఆ తోటలోని ఒక దుబ్బ నుంచి ఇంకో దుబ్బకు నడవసాగాడు.

గ్రామస్తులకు వాడిమీద కోపం వచ్చింది. వాళ్ళచేత మాటలు పడటం ఒక వంకా, రోజూ కనిపించే దుబ్బ మాయం కావడం ఒకవంకా నంజయ్యను బాధించాయి. వాడు తోటంతా పదిహేనుసార్లు తిరిగినా ఆ దుబ్బ జాడ వాడికి తెలియనేలేదు.

ఇంతకూ అసలు విషయమేమి టంటే చనిపోయిన కామందుకు తిరిగి బతికే గీత లేదు మరి.

అందుకే ఎదురుగా ఉన్న సంజీవి కూడా నంజయ్యకు పాపం కనిపించకపోయింది.

తాబేలు సందేశం

ఒక రోజు రంగడు వాళ్ళ మావయ్యతో సముద్రపు ఒడ్డుకు వెళ్ళాడు. మావయ్య ఎవరో తెలిసిన వ్యక్తి కనిపిస్తే అతనితో కబుర్లలో పడిపోయాడు.

ఎనిమిదేళ్ళ రంగడు సముద్రం దగ్గరికొచ్చి ఊరికే వుంటాడా... కానేపు నీళ్ళల్లో తడిశాడు.

ఇంతలో ఒడ్డునబి తాబేలు కనిపించింది. దాంతో అక్కడేకూలబడి చూస్తూ మురిని పోతున్నాడు. తాబేలు తల లోపలకు పెట్టేసుకుంది. పెంకులాంటి ఆ కవచం మాత్రమే బయటకు కనిపిస్తూంది. తల ఎంతకూ బయటకు పెట్టుకపోవడంతో రంగడు నిరాశచెందాడు. అక్కడ దొరికిన ఒక కర్రపుల్లతో దానిని పాడవడం మొదలు పెట్టాడు.. అయినా చలనం లేదు. కాస్త దూరం నుంచీ గమనించిన మావయ్య లేచి దగ్గరగా వచ్చాడు.

“చూడు మావయ్య... ఇందాక ఎంచక్కా తల బయటకు పెట్టింది. కొద్దిగా నడిచింది కూడా.. నేను చూశాను.. ఇప్పుడు చూడు...”

చేతిలో కర్రపుల్లను లాక్కుని “అది కాదు పద్ధతి... ఇలా చేస్తే అది చచ్చిపోతుంది”

“మరి”

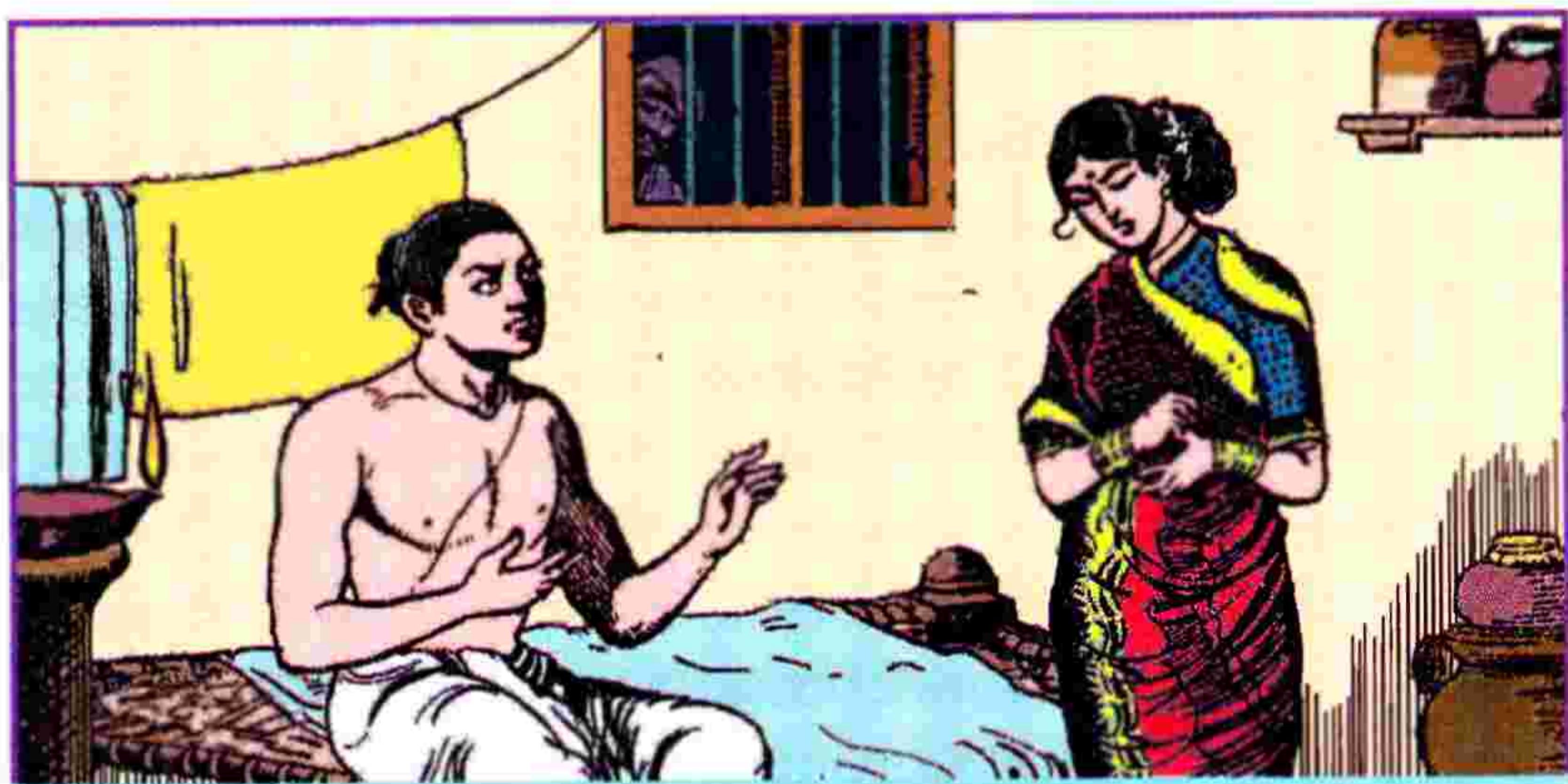
మావయ్య దానిని ప్రేమగా తీసుకుని ఇంటికి తెచ్చాడు. వెనకాలే గెంతులేస్తూ రంగడు.

వంటపొయ్య దగ్గరికి తీసుకొచ్చాడు. కాస్త ఇవతలగా వుంచాడు దానిని. కానేప టికి, ఆ వెచ్చదనానికి తాబేలు తలబయటపెట్టింది. కాళ్ళను బయటకు తీసింది... నెమ్ముదిగా ప్రాకడం మొదలుపెట్టింది. “భలే... భలే” ఆనందం కలిగింది రంగ దుకి.

“తాబేళ్ళ అంతే... మనుషుల్లాగే మొండి... బలవంత పెట్టుకూడదు... నెమ్ము దిగా మచ్చికచేసుకోవాలి... ప్రేమ చూపించాలి... అర్థమైందా...” అన్నాడు మావయ్య.

- మంత్రవాది మహాశ్వర

సువర్ణహస్తం

పూర్వం దక్కిణ మధురలో ఒక వాండ్య రాజు రాజ్యం చేస్తూ ఉండే వాడు. ఆయన ప్రజలను బిడ్డల్గా చూసుకునేవాడు. ఎవరికీ ఎలాటి అన్యాయమూ జరగనిచ్చేవాడు కాదు. ఆయన రాజ్యం రామరాజ్యంలా ఉండేది. దేశంలో ఎవరికీ ఎలాటి కష్టం వచ్చినా ఆ సంగతి చారుల ద్వారా రాజుకు వెంటనే తెలుస్తూ ఉండేది. ఆయన సాధ్యమైనంత వరకు వారివారి కష్టాలను నివారణ చేస్తూ ఉండేవాడు. ఇదిగాక ఆయన తరచు మారువేషంలో తిరుగుతూ ప్రజల యొగక్కేమాలు స్వయంగా తెలుసుకుంటూ ఉండేవాడు. అందు చేత ఆయన రాజ్యంలో ప్రజలు చాలా సుఖపడేవారు.

ఒక రాత్రి రాజు మారువేషంలో

నగరమంతా తిరుగుతూ పదిగంట లవేళ ఒక బ్రాహ్మణ వీధిలోకి వచ్చాడు. ఒక ఇంటి దగ్గరికి వచ్చేసి రికి ఆయనకు లోపలినుంచి ఒక స్త్రీ దుఃఖిస్తూ ఉండటమూ, ఒక పురుషుడు ఆమెను సముదాయస్తూ ఉండటమూ వినిపించింది. రాజు ఆ ఇంటిముందు నిలబడి లోపల జరిగే సంభాషణ ఆలకించాడు.

సంగతేమంటే, ఆ ఇంట్లో ఒక బ్రాహ్మణ దంపతులు ఉంటున్నారు. వారికిపిల్లలు లేరు. మర్మాడే భర్తావీదో పని మీద కాశీకి ప్రయాణమై వెళుతున్నాడు. ఆయన తిరిగి వచ్చేదాగా ఆ ఇంట్లో బిక్కుబిక్కుమంటూ ఒంటరిగా ఉండాలే అని భార్య చింతిస్తున్నది. ‘ఆరు మాసాలు నిండి అమావాస్య రాగానేనేను తిరిగొస్తాను

గద. ఈ ఆరు నెలలకీ సరిపోయే సంబారాలన్నీ ఇంట్లో చేర్చి ఉంచాను. అందుచేత నువ్వు ఇంతగా విచారించ వలసిన పని ఏమీ లేదు.’ అంటు న్నాడు భర్త.

‘సంబారాలు తక్కువైపోతాయని నేనేమీ బెంగపడటం లేదు. ఆద దాన్ని, అందులోనూ ఒంటరిదాన్ని, ఆరుమాసాల పాటు కొంపలో తోడు లేకుండా ఉండాలంటే ఎంత కష్టం చెప్పండి? ఏ రాత్రి ఏ దొంగాడు లోపల జౌరబడతాడో అని ప్రాణాలు పిచిచలాడతాయి గద?’ అంటు న్నది భార్య.

‘ఓసి పిచ్చిదానా, పెట్టని కోట లాగా మన రాజుగారుండి ప్రజలను కంటికి రెప్పులాగా కాపాడుతుంటే

దొంగల భయమా? ఇంకా నయం! మన దేశంలో ఎక్కుడన్నా దొంగలు పద్మట్టు ఎప్పుడైనా విన్నావా? ఇంత రాజ్యాన్ని కాపాడే మహారాజు నిన్ను దొంగల భయం నుంచి కాపాడలేక పోతాడనా నీ భయం? అటువంటి పిచ్చి భయాలు మాను,’ అన్నాడు భర్త.

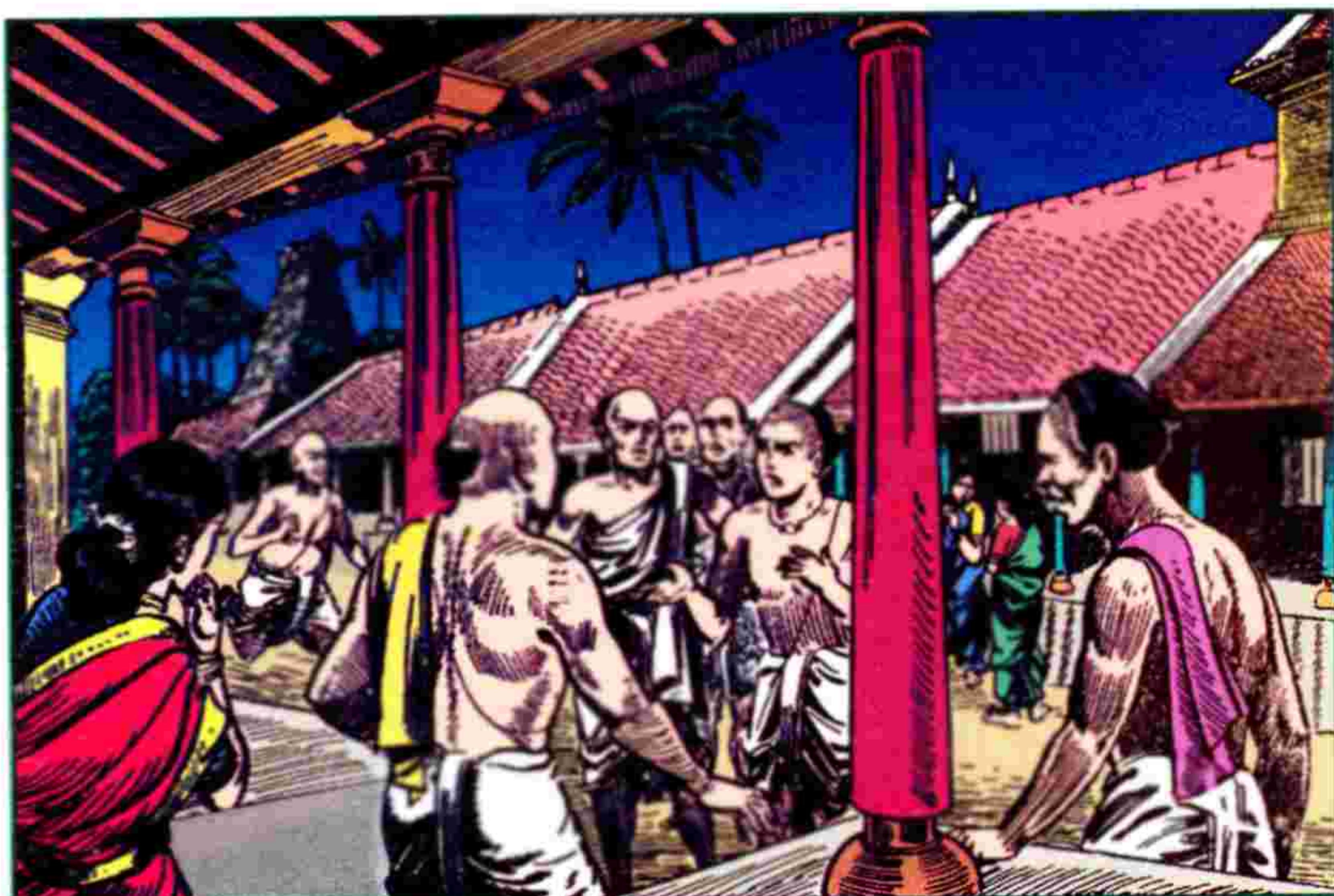
ఈ సంభాషణ విని రాజు ముందుకు సాగిపోయాడు. మర్చాడు ఆ ఇంటి యజమాని కాళీకి బయలు దేరి వెళ్లిపోయాడు. ఆ రాత్రి రాజు మారువేషంలో ఆ ఏధికి వచ్చి ఆ ఇంటి ముందు తెల్లవార్డూ కాపలా కాశాడు. అది మొదలు ఆయన రోజూ రాత్రి వేళ ఆ ఇంటికి కాపలా ఉంటూ వచ్చాడు.

రోజులూ, వారాలూ, నెలలూ నిండి అమావాస్య వచ్చింది. రాజు తన అలవాటు ప్రకారం ఆ ఇంటి ముందు కాపలా కాయడానికి మారు వేషంలో వచ్చాడు. ఆయన వాకిలి సమీపించే సరికల్లా లోపలి నుంచి ఎవరిదో మగవాడి గొంతు వినిపించింది. ఇంటి యజమాని లేని సమయంలో పరపురుషుడెవరో లోపల ప్రవేశించి ఉంటాడని అనుమానించి రాజు తలుపు తట్టాడు. కానీ ఆయన మరుక్కణమే తలుపు సందులో నుంచి చూసే సరికి ఇంటి యజమాని కాళి నుంచి తిరిగి వచ్చి తన భార్యతో మాట్లాడుతూ ఉండటం రాజు కంట పడింది. ఆయన కంగారు పడిపో

యాడు. తొందరపడి తలుపు తట్టడం చాలా పారపాటయింది. తాను కాళికి వెళ్లిన కాలంలో ఎవరో వచ్చి తన వాకిలి తలుపు తట్టుతూ ఉండి ఉంటారని ఆ బ్రాహ్మణుడు అనుమానపడగలదు. తాను చేసిన ఈ పారపాటు సరిదిద్దుకునే ఉద్దేశంతో రాజు గబగబా ఆ ఏధిలోని మరికొన్ని వాకిల్ల తలుపులు కూడా తట్టి చీకట్లో పడి వెళ్లిపోయాడు.

తలుపు తట్టినది ఎవరా అని తెలుసుకోవటానికి ఇళ్లలో వారంతా బయటికి వచ్చారు. అందరూ కూడి బలుక్కుని, ఇది ఎవరో దొంగ చేసిన పని అయి ఉంటుందనుకున్నారు. ఆ నగరంలో అటువంటి సంఘటన ఎన్నడూ జరిగి ఉండలేదు. అందు

చేత వారు రాజుగారికి ఈ విషయమై ఫిర్యాదు చేయాలని నిశ్చయించుకు న్నారు.

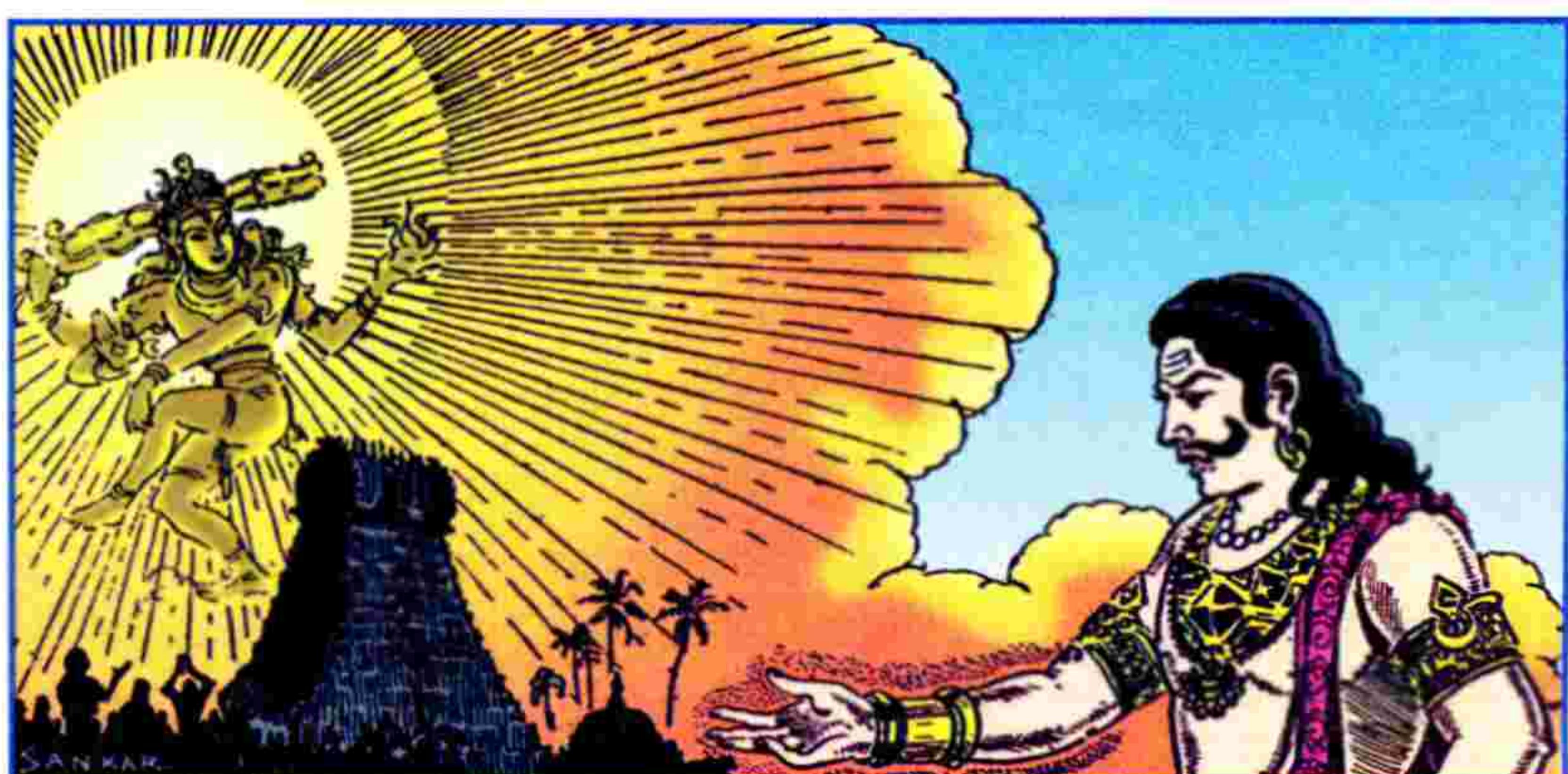
మర్మాడు వారందరూ రాజుసభకు హాజరయి, ‘మహారాజా, ఇంతకా లంగా తమ అండన ఎలాటి చోర భయం లేకుండా సుఖంగా జీవనం చేస్తూ ఉన్నాం. అయితే నిన్న రాత్రి మా ఏదిలో ఒకసంఘటన జరిగింది. అది మాకు ఆందోళన కలిగించేదీ, మీకు అపకీర్తి కరమైనదీనూ. ఎవరో దొంగ కిందటి రాత్రి మా ఏదికి వచ్చి మా ఇళ్ళ తలుపులు తట్టి పారిపోయాడు. వాడిని పట్టుకుని శిక్షించాలని మా ప్రార్థన,’ అని విన్నవించుకున్నారు.

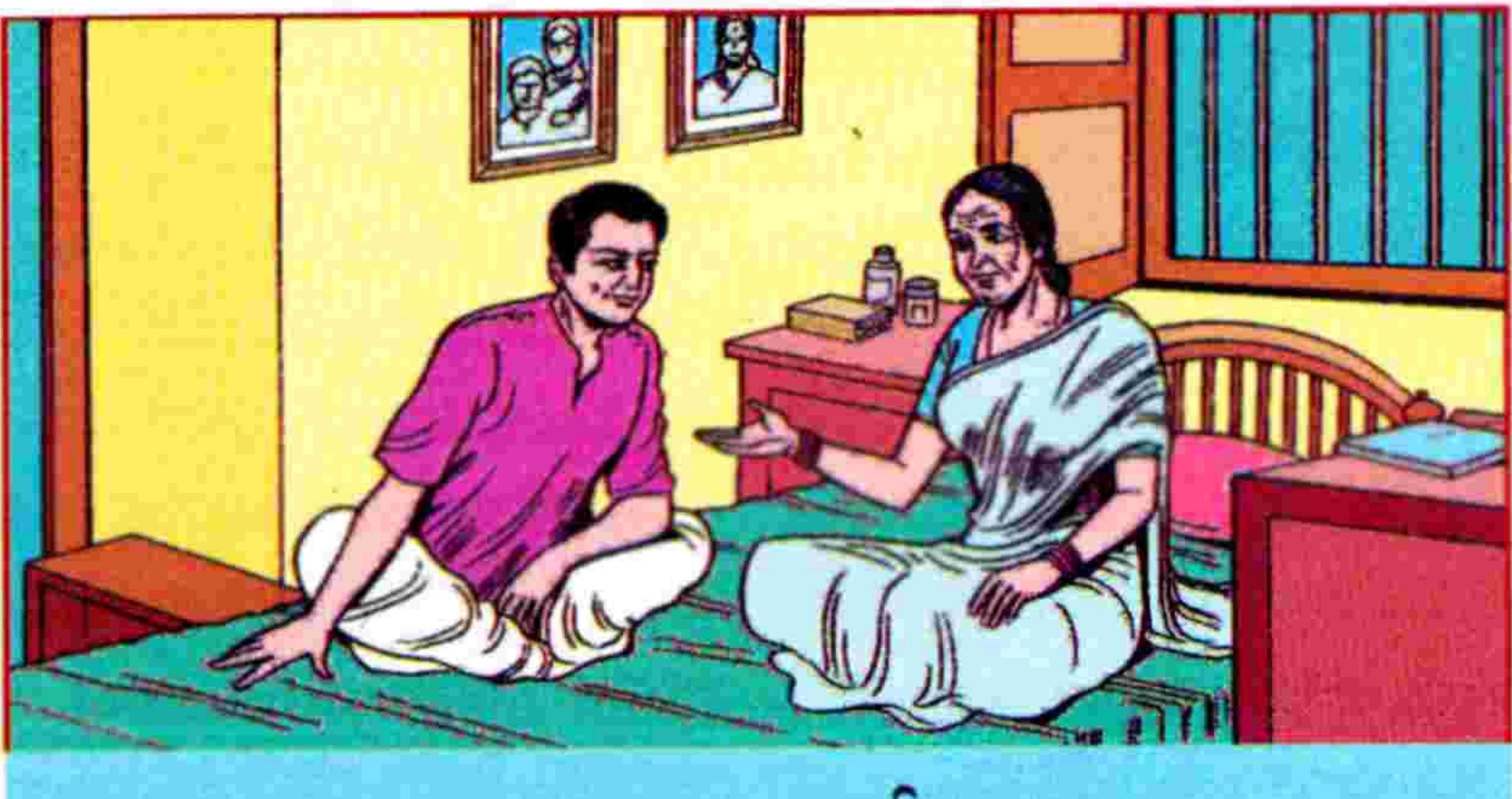
వెంటనే రాజు తన ప్రధానమంత్రి కేసి తిరిగి, ‘పీత్తు చెప్పే నేరం చేసిన వాడికి మనం విధించే దండన ఏమిటి?’ అని అడిగాడు.

‘పౌరులను భయపెట్టిన ఆ దుర్మార్గుడి కుడిచెయ్య నరకడమే ఈ నేరానికి తగిన శిక్ష మహారాజా!’ అని మంత్రి సమాధానం చెప్పాడు.

వెంటనే రాజు తన కత్తి దూసి తన ఎడమచేత్తో కుడిచెతిని నరుక్కు న్నాడు. తరవాత జరిగిన సంగతి యావత్తూ చెప్పేశాడు. అందరూ దుఃఖితులై, రాజుగారి ధర్మబుద్ధిని కొనియాడారు. తరవాత ఒక బంగారు చెయ్యచేయించి రాజుగారి మోచేతికి అమర్చారు. అందరూ కలిసి సుందరే శ్వర స్వామి ఆలయానికి వెళ్లి ప్రార్థించగా స్వామివారు అనుగ్రహించి రాజుగారి కుడిచెయ్య మామూలు చెయ్యలాగే ఉండేటట్టు కట్టాక్కించారు.

తళతళా మెరిసే ఆ బంగారు చెయ్యకారణంగా ఆ రాజుకు సువర్ణ హస్తపాండుయ్యడు అనే పేరు వచ్చింది.

అబద్దాలకోరు

కమలాపురానికి చెందిన వీరభద్రుడి చిన్న ప్స్వదే తండ్రి పొషడంతో, తల్లే అతన్ని పెంచి పెద్ద చేసింది. భర్త మిగిల్చిన మూడెకరాల పొలం స్వయంగా సాగుచేసుకుంటూ కొడు కును ఒంటిరెక్కు మీద సాకింది. తండ్రిలేని పిల్లవాడని అతి గారాబం చేయడంతో వీర భద్రుడికి చదువు అబ్బలేదు. బాల్యమంతా స్నేహితులతో విచ్చులవిడిగా గడిపేసాడు. పెద్దయ్యక కూడా వ్యవసాయంలో తల్లికి సాయపడకుండా పోకిల్లాలా తిరిగేవాడు.

ఓసారి తల్లి వీరభద్రుడితో, ‘నాయనా! మునుపటిలా వ్యవసాయపు పనులు చూసుకోవడం నాకు కష్టంగా ఉంటోందిరా. పోనీ, కూలీలను పెట్టుకుండా మా అంటే, మనుషులు దౌరకడం కూడా కష్టమవుతోంది. ఇక్కెన్నా నువ్వు ఈ వ్యవహారాలను స్వయంగా చూసుకోవడం మంచిది,’ అంటూ బోధిం చింది.

అందుకు అతను, ‘ఈ దుక్కి దున్న డాలు, మట్టి పిసుకడాలు నావల్ల కాదు, అన్నాడు చిరాకుగా.

తల్లి పోరు పడలేక ఏదో మారు బేరాలు చేసే వ్యాపారం అరంభించాడు కాని, అది

అంతంత మాత్రంగానే ఉండేది.

వీరభద్రుడికి చిన్నపుటినుంచీ అబద్దాలు చెప్పే అలవాటు ఉంది. అది అతనితో పాటు పెరిగి పెద్దదయింది. వ్యాపారరీత్యా ఇతర ఊళ్ళకు వెళ్ళ వీరభద్రుడు ఒకచోట తాను వైద్యుడనని చెప్పుకుంటే, ఇంకోచోట వకీలునని చెప్పుకునేవాడు. మరో ఊళ్ళో తానోక పెద్ద వ్యాపారవేత్తగా చాటుకునే వాడు. అతని వేషభాషలు చూసి నిజమే నని నమ్మివారంతా.

ఓసారి ఏదో ఊరి నుండి వైద్యుడు వీర భద్రుడిని వెదుక్కుంటూ ఓ రోగి కమలాపురానికి వచ్చాడు. ఇంకోసారి వకీలు వీర భద్రుడికసం ఎక్కుణ్ణుంచో వ్యాజ్యకారులు వచ్చారు. అతని వ్యాపారంలో భాగస్వామ్యం కోరుతూ మరోసారి ఇంకోదో ఊరి నుండి కొందరు వ్యక్తులు అతని ఇంటికి వచ్చారు. వీరభద్రుడు సమయోచితంగా వారందరికి ఏదో చెప్పి పంపేసాడు. ఐతే ఆ సంఘటనలతో కమలాపురం గ్రామస్థులకు వీరభద్రుడి అబద్దాల చిట్టా అవగతమయిపోయింది. అతనికి అబద్దాలకోరు అని ముద్దు పేరు పెట్టుకున్నారు.

తిరుమలశ్రీ

ఓసారి ఆ ఊరి పెద్దకాపు వీరభద్రుణ్ణి పిలిపించి, ‘నీకు అబద్దాలు ఆడడం తప్ప ఇంకేమీ చేతకానట్టుంది. అతికినట్టుగా అబద్దాలు ఆడడం కూడా ఓ కళో! నువ్వు దాన్నే వృత్తిగా చేపడితే బాగుపడతావనిపి స్తోంది,’ అన్నాడు.

వీరభద్రుడు అయ్యొమయంగా చూస్తే, తన మనసులోని మాటను వివరించాడు అతను... పెద్దకాపు అల్లుడు పట్టణంలో పేరు పొందిన వకీలు. అతని వద్దకు వెళ్తే వీరభద్రుడికి ఓ దారి చూపుతాడు... వీరభద్రుడు సంతోషంగా ఒప్పుకున్నాడు.

పెద్దకాపు అల్లుడు గోపాలం, మామగారి సిఫారసు కావడంతో వీరభద్రుణ్ణి సాదరంగా అహ్వానించాడు. ‘నా వృత్తిలో నీలాంటివాడి అవసరం ఎంతైనా ఉంది. నేను చెప్పినట్టు చేసావంటే నీకు చేతి నిండా డబ్బే!’ అంటూ, ఏం చేయాలో వివరించాడు. వీరభద్రుడు ఆనందంగా తన సమృతి తెలియజేసాడు.

గోపాలం తన వద్దకు వచ్చే వ్యాజ్యాలలో అవసరాన్నిబట్టి అబద్దపు సాక్షులను ప్రవేశ పెదుతూంటాడు. వీరభద్రుడు వచ్చినప్ప ట్లుంచీ వివిధ వ్యాజ్యాలలో అతని చేత వివిధ రూపాలలో, పేర్కెతో న్యాయస్థానాలలో అబద్దపు సాక్షులను చెప్పించసాగాడు. అందుకు తగిన ప్రతిఫలం ముట్టజెప్పే వాడు. వీరభద్రుడికి ఇది నికార్పుయిన వృత్తిగా కూడా పరిణమించింది. ఏడాది తిరక్కుండానే అతని ఆర్థిక పరిస్థితి బాగా మెరుగుయింది.

ఇలా ఉండగా ఓసారి తల్లిని చూసి వచ్చేందుకని కమలాపురానికి వెళ్ళాడు వీరభద్రుడు. అక్కడ నాలుగు రోజులు గడిపి పట్టణానికి తిరుగు ప్రయాణమ య్యాడు. గాలి వాన రావడంతో వీరభద్రుడు సమీపంలో ఉన్న ఓ పాడుబడ్డ

సత్రం దగ్గర ఆగవలసి వచ్చింది.

ఆ సత్రం లోపల అప్పటికే ఓ వృద్ధ దంపతులు తలదాచుకున్నారు. పేదరికానికి చిహ్నంగా ఉన్న ఆ జంటకు ఎడంగా నిల్చున్నాడు వీరభద్రుడు. వారి కొడుకు మీద దొంగతనం చేసాడంటూ అబద్దపు నేరారోపణ చేయబడింది. ప్రస్తుతం అతను ఖైదులో ఉన్నాడు. మర్చాడు ఆ వ్యవహారం న్యాయస్థానంలో విచారణకు రానుంది. ఆరోపణలు చేసినవారు ధనము, పలుకు బదీ కలవారు కనుక అతనికి శిక్ష పదుడం ఖాయం అంటున్నారంతా. ఒక్కగానౌక్క కొడుక్కి శిక్ష పడితే ఆ వృద్ధులు అనాధలవుతారు. ఆ పరిస్థితికి తట్టుకోలేక వారు ఆత్మహత్య చేసుకోవాలనుకుంటున్నారు. చివరి సారిగా కొడుకును కళ్చారా చూసుకోవాలన్న కోర్కెతో కాలి నడకను పట్టణం బైలు దేరారు.

వారి దైనందిని వీరభద్రుణ్ణి కదలించివేసింది. అమాయకుల్ని ఆదుకునేందుకు దేవుడున్నాడనీ, తొందరపడి జీవితాలు

చాలించుకోవద్దనీ వారిని ఓదార్చడు. గాలి దుమ్ముతగ్గాక వాళ్ళను తనతో బండి మీద తీసుకుపెళ్ళి పట్టణంలో దింపాడు...

ఆ రోజు వీరభద్రుడు ఓ వ్యాజ్యంలో సాక్ష్యం చెప్పవలసివుంది. న్యాయస్థానానికి పెళ్ళిన అతనికి, అక్కడ గత దినం తనతో వచ్చిన వృద్ధులు కనిపించారు. తమ కొడుకు విచారణ జరుగబోతూన్నదంటూ, బోనులో నిల్చిన ముద్దాయిని చూపించారు. ఇర వయ్యశ్శకు మించని ఆ కుర్రాళ్ళి చూసిన వీరభద్రుడు ఖంగుతిన్నాడు. నెల క్రితం జరిగిన సంఘటన ఒకటి హాత్తుగా మదిలో మెదిలింది...

ఏదో వ్యవహారం పైన జంగంపల్లికి వెళ్ళాడు వీరభద్రుడు. రాత్రి ఐపోయింది. ఊరి పొలిమేరలను చేరుకునేసరికి పెద్ద వర్షం రావడంతో దాపులో గుడి కనిపిస్తే అందులో దూరాడు.

అదేసమయంలో ఆ గ్రామ మునసబు, గుడి పూజారీ కలసి ఆ గుళ్ళంచి దేవుడి నగలు దొంగిలించారు. ఆ గ్రామానికి కాప

టాదారుగా పనిచేస్తాన్ని ఓ యువకుడు వారిని చూసి ఆపాడు. అనుమానంతో వారి వద్దనున్న మూట తెరిస్తే దేవుడి నగలు బైటపడ్డాయి. అతను తేరుకునే లోప.. మునసబు, పూజారీ ఎదురుతిరిగి, ఆ దొంగతనం అతనే చేసాడంటూ పట్టుకుని ఆ యువకుళ్ళి ధ్వజస్థంభానికి కట్టేసారు. ఓ నగ అతని జేబులో పడేసి, మిగతా వాటిని రహస్యంగా గుళ్ళాని విగ్రహం క్రింద ఉన్న కంతలో దాచారు...

అదంతా తిలకించిన వీరభద్రుడు అవాక్కయ్యాడు. దొంగతనం తనకూ అంటగడతారన్న భయంతో బైటపడకుండా.

ఇప్పుడు అదే సేరానికి సంబంధించి తాను ముద్దాయికి వ్యతిరేకంగా అబద్ధపు సాక్ష్యం ఇవ్వవలసియున్నట్టు విని వీరభద్రుడు తెల్లబోయాడు. గ్రామ మునసబు, పూజార్ల సాక్ష్యం ఉండగా మరో సాక్ష్యం ఎందుకని అడిగాడు.

అందుకు గోపాలం చెప్పిన సంగతులివి-ముద్దాయి తాను నిర్దిష్టినీ, అసలు దొంగలు ఆ గ్రామ పెద్దలేనేనీ వాంఝూలం ఇచ్చాడు. దానికి తోడు ఒక్క నగ తప్ప మిగతావి అతని వద్ద దొరకలేదు. అందువల్ల ఎందుకైనా మంచిదని వారిద్దరూ కలసి తమ తరఫున వకీలును నియమించుకున్నారు. అది గోపాలం కావడం విశేషం. దొంగతనం జరిగిన రోజున వీరభద్రుడు జంగంపల్లికి పెళ్ళినట్టు తెలిసింది. ఆ గ్రామానికి సంబంధంలేని మూడో వ్యక్తి సాక్ష్యమిస్తే తిరుగుందదు.

ఆ రాత్రి వర్షానికి నువ్వు ఆ గుళ్ళా తల దాచుకున్నామనీ, ఆ సమయంలో ముద్దాయి దేవుడి నగలు దొంగిలించి పారిపోతూంటే మునసబు, పూజారీ పట్టుకున్నారనీ సాక్ష్యం చెప్పాలి నువ్వు, అన్నాడు గోపాలం. అందుకు మునసబు అతనికి పెద్ద మొత్తమే ముట్టు

జెప్పబోతున్నట్టు కూడా చెప్పాడు.

న్యాయమూర్తి విచారణ ప్రారంభించాడు. ముద్దాయి తాను నిర్దోషినని చెప్పాడు. మునసబు, పూజార్లు విచారింపబడ్డారు. ముద్దాయే నేరం చేసి పారిపోతూంటే తాము పట్టుకున్నట్టు చెప్పారు వాళ్ళు. అనంతరం వీరభద్రుడు ప్రవేశపెట్టబడ్డాడు.

ఓక్కణం ముద్దాయి వంక, అతని తల్లి దండ్రుల వంక, మునసబు-పూజార్ల వంక, గోపాలం వంక చూసాడు వీరభద్రుడు. తరువాత భగవద్గీతపైన ప్రమాణం చేసి నోరు విప్పాడు...

ఆ రోజు తాను కళ్ళారా చూసిన నిజాన్ని అతను ఉన్నదున్నట్టుగా చెబుతూంటే ఖంగుతిన్నారంతా. మునసబు, పూజారి, గోపాలంవాళ్ళ ముఖాలు నల్లగా మాడిపోయాయి.

వీరభద్రుడి వాంచూలాన్ని నమోదు చేసిన న్యాయమూర్తి, అప్పటికప్పుడే రక్క కభటులను తోడిచ్చి అధికారులను జంగం పల్లికి పంపించాడు. కొంతసేపటి తరువాత, గుళ్ళో విగ్రహం క్రింద దొరికిన దేవుడి నగల మూటతో తిరిగి వచ్చారు వాళ్ళు.

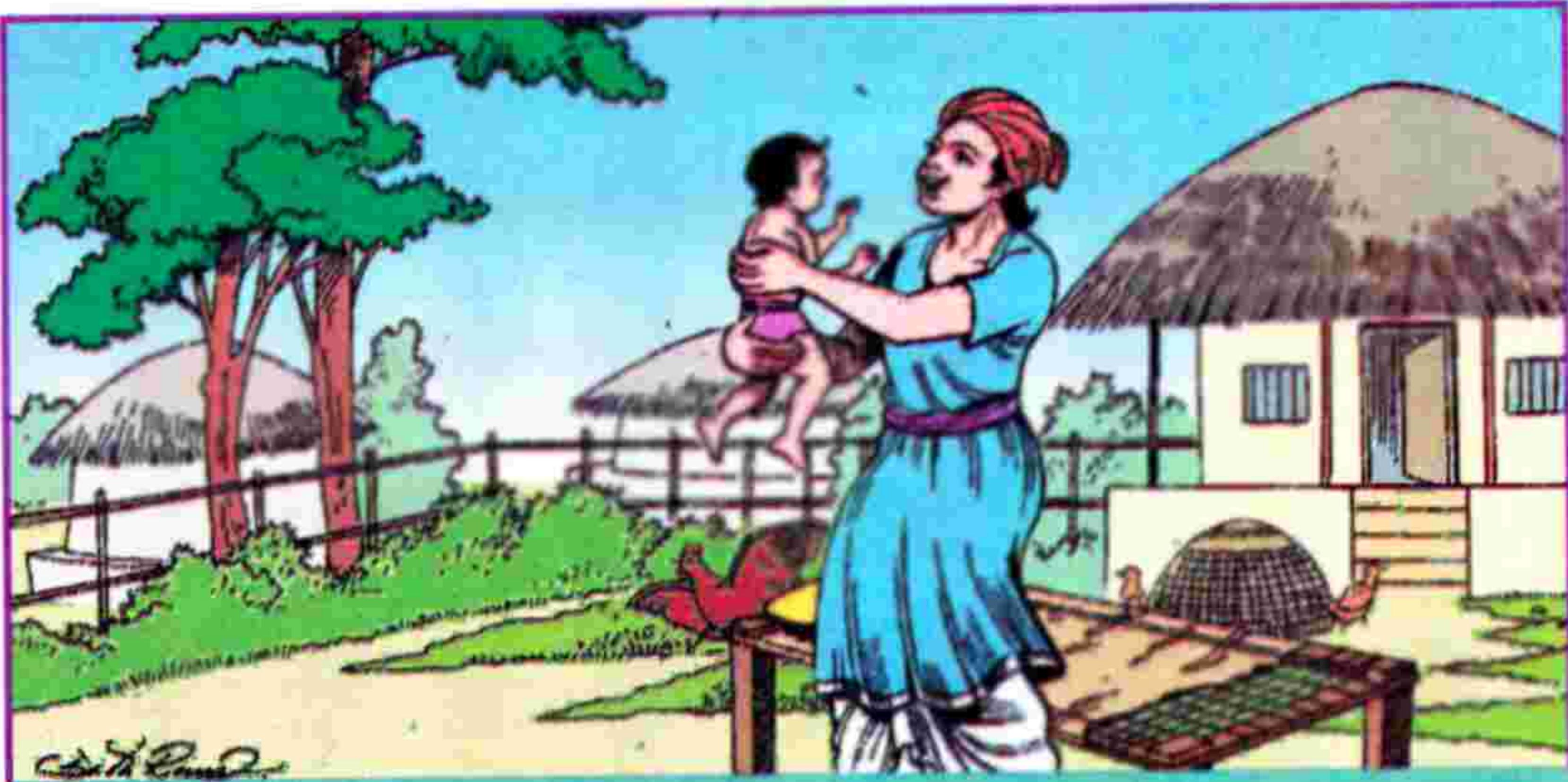
నిజం బైటపడడంతో న్యాయస్థానం ఆయువకుణ్ణి నిర్దోషిగా విడుదల చేసి, మునసబు, పూజార్లను బైదు చేయించింది.

గోపాలం కోపాన్ని వీరభద్రుడు లెక్కచేయలేదు. ఆ యువకుడి తల్లిదండ్రులు కృతజ్ఞతతో చేతులు జోడించి కాళ్ళమీద పదబోతే వారించాడు.

ఇప్పుడు వీరభద్రుడి మనసంతాతృప్తితో, సంతోషంతో నిండిపోయింది. వంద అబద్దాలు ఆడినప్పుడు కూడా కలుగని ఆనందం, తృప్తి ... ఒక్క నిజం చెప్పినప్పుడు కలగడం అతనికి చిత్రంగా తోచింది. నిజం చెప్పడంవల్ల కలిగే దివ్య నుభూతి అనుభవానికి రావడంతో, అంత వరకు తన అబద్దాలకు ఎందరు అమాయ కులు బలయ్యారోనన్న తలంపు అతని గుండెల్ని మెలిపెట్టింది. ఇకమీదట ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ అబద్దం ఆడరాదని దృఢంగా నిశ్చయించుకున్నాడు.

ఆ సంఘటనతో గోపాలం తనను దగ్గరకు రానివ్వడనీ, అందువల్ల తన రాబడి నిలచిపోతుందనీ అతడెరుగును. బ్రతుకుతెరువు కోసం అబద్దాలే ఆడనవ సరంలేదనీ, నీతిగా నిజాయితీగా ఏ పని చేసుకున్న బ్రతికేయవచ్చుననీ అనుకున్నాడు. గ్రామానికి వెళ్ళిపోయి వయస్సే పోయిన తల్లికి పాలం పనులలో అండగా ఉండాలని నిర్ణయించుకోవడంతో అతని మనసు తేలికపడింది.

శ్రమ్యతం

సిద్ధంపల్లె జమీందారుగారికి, అదే ఊళ్ళో తమ పాలానికి దగ్గరగా పాకలో నివసించే రైతుకు ఒక్కసారే పుత్రునం తానం కలిగింది. ఐదేళ్లు గడిచాయి.

జమీందారు కొడుకు ఎంత ఖరీదున ఆహారం తింటున్నా ఎందుకో చాలా బలహీనంగా ఉండేవాడు. ఎప్పుడూ చిరాకుగా ఉండేవాడు.

ఆటపాటలపట్ల అతడికి ఏ మాత్రం అస్తకి ఉండేది కాదు. ఏదయినా వ్యాధి ఉండేమోనని వైద్యుని చేత పరీక్షలు చేయించి రక్తహీనత తప్ప ఏ వ్యాధి లేదని నిర్దారించుకున్నాడు జమీందారు.

బలానికి మందులు రాయించి వాడినా పిల్లవాడు బలహీనంగానే ఉండేవాడు.

ఒక రోజు జమీందారు తన కొడు

కును తీసుకుని పాలాల వైపు వాహ్య లికి వెళ్లాడు.

అక్కడరైతు తన కొడుకుతో ఆనందంగా పాడుకుంటూ ఉండగా చూశాయన. ఆ పిల్లవాడు ఎంతో ఆరోగ్యంగా ఉత్సాహంగా ఉన్నాడు.

కాసేపయ్యక రైతు పాకలోంచి ఓముంత తీసుకొచ్చి అందులోని ద్రవాన్ని తన కొడుకిగ్ల తాగించి కండువాతో మూతి తుడిచాడు.

‘ఏమిటది?’ కుతూహలంగా అడిగారు జమీందారు గారు.

రైతు నవ్వేసి, ‘తాతలనాటి అమృతం,’ అన్నాడు.

రోజులు గడుస్తున్నకొద్ది జమీందారు తన కొడుకు అలాగే బలహీనంగానే ఉండటం రైతు కొడుకు మాత్రం రోజురోజుకీ మరింత హుపారుగా

తయారవడం గమనించి ఉండబట్ట లేక రైతును అడిగేశాడు.

‘ఆ అమృతం మా వాడికి కూడా రోజూ ఇవ్వకూడదా? ఎంత ఖరీదయినా సరె చెల్లిస్తాను.’

‘ఖరీదుకేం గాని తమ బోటి పెద్ద లకి మా అమృతం నచ్చదేమో బాటూ,’ సందేహించాడు రైతు.

‘తప్పకుండా నచ్చుతుంది. నాకు నా బిడ్డ ఆరోగ్యం ఆనందం ముఖ్యం,’ అన్నాడు జమీందారు.

‘అయితే లోపలికి రండి బాబయ్య! మా అమృతం ఎలా తయారు చేస్తామో చూపిస్తాను,’ అని జమీందారుని పాక లోపలికి తీసికెళ్లాడు రైతు. లోపల పొయ్యామీద కుండలో కుతకుతా ఉడు కుతున్న రాగి అంబలిని చూపిస్తా, ‘అయాయ! తాతలనాటి నుంచి మేం తాగే పేదవాడి అమృతం ఇదే. ఎదిగే పిల్లలకు, ఎదిగిన వారికి కూడా ఈ

చేడి అంబలి ఒంటికి రక్తాన్ని పట్టించి మంచి బలాన్నిస్తుంది. మరి చిన్న దొర వారికి ఇది నచ్చుతుందో లేదో చూడండి,’ అన్నాడు వినయంగా రైతు.

కాని అప్పటికే రైతు కొడుకు తనతో ఆడుకుంటున్న జమీందారు కొడుక్కి తండ్రి అంతక్రితమే తనకిచ్చిన అంబలిని ఇంకో ముంతలో పోసి అందించాడు.

ఇంట్లో ఖరీదయిన ఆహారాన్ని తినేందుకు పేచీలు పెట్టే జమీందారు కొడుకు చిత్రంగా ఆ అంబలిని మహానందంతో తాగడం చూసి విస్తుపోయాడు జమీందారు.

సెలరోజులు గడిచేసరికి జమీందారు కొడుకు కూడా రైతు కొడుకులాగే ఉత్సాహంగా ఎదగడం చూసి ‘బో, ఏమి ఈ అమృతం మహిమ!’ అనుకున్న జమీందారు తన పాలంలో కూడా రాగులపంట వేయించాడు.

పాట కథ

భూమ్యుద హరాత్తుగా కరువు వచ్చి పడింది. మనుషులంతా కరువు దెబ్బకు తిండిలేక అల్లల్లాడిపోయారు. దేవుడికి ఆశ్చర్యం కలిగింది.

‘భూమ్యుద అన్ని సహజ వనరులూ పుష్టిలంగా ఉన్నాయి. సమర్థులైన మనుషులూ ఉన్నారు. బంగారు పంటలు పండే నేల ఉంది. మరి ఎందుకు కరువు వచ్చి పడింది.’ అంటూ అడిగాడు దేవుడు, దేవదూతతో.

‘ఈ కరువుకు కారణం విసుగు. మనుషుల్లో మీరు కల్పించిన విసుగు అనే మానసిక స్థితి వల్ల, చేసిన పనే చేయడానికి విసుగు పుట్టి, వ్యవసాయం మానుకున్నారు. కొత్త కొత్త పనులకి ఎగబడ్డారు. అందుకే ఈ కరువు..’ అంటూ వివరించాడు దేవదూత.

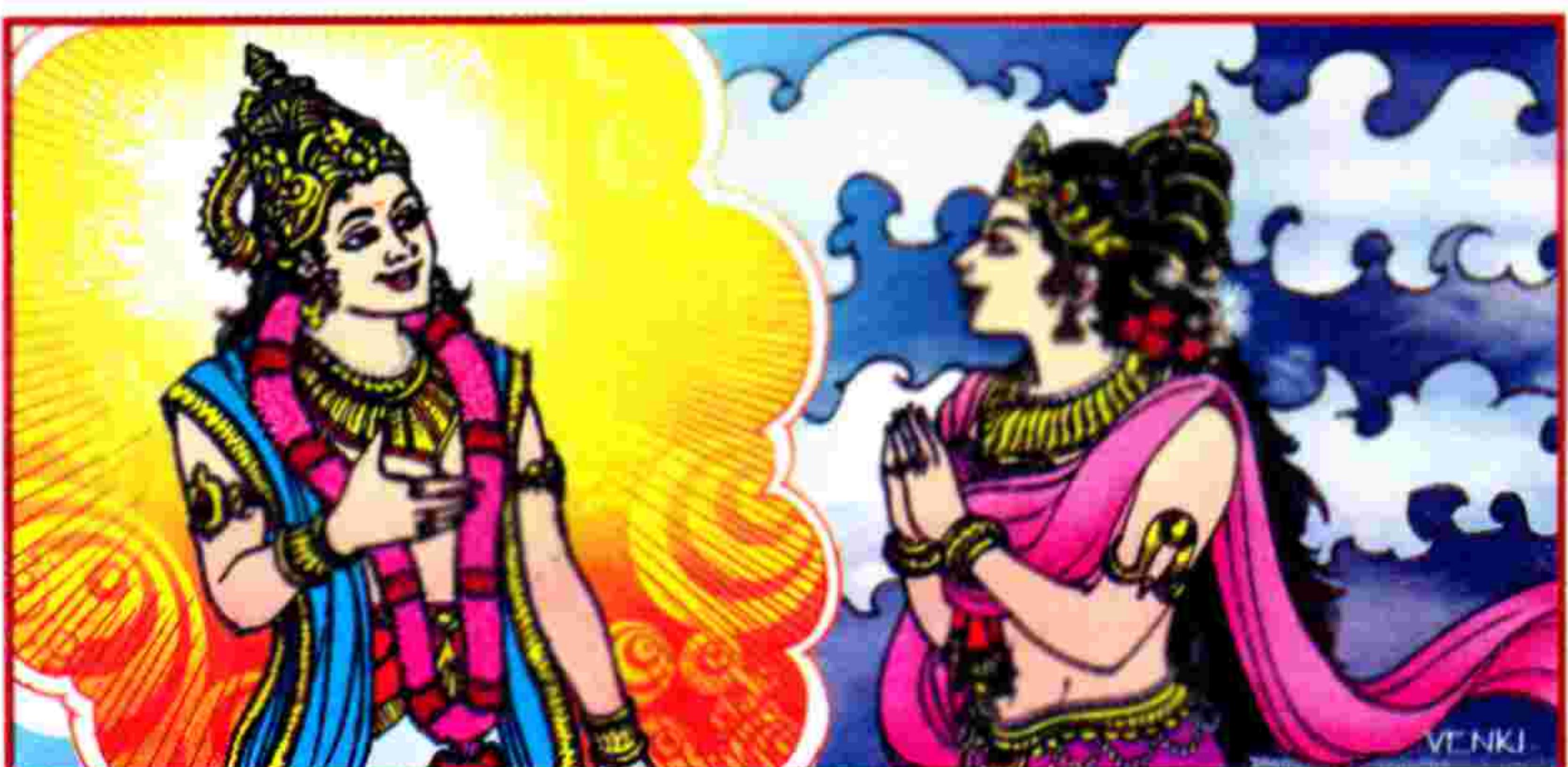
‘మనుషుల్లో విసుగుపోయి పనులంటే ఉత్సాహం పుట్టుకపోతే, అది మానవ మను గడకే ప్రమాదం,’ అని కూడా అన్నాడు దేవదూత. ‘అవనవును.. పాట పుట్టే సమయం వచ్చింది. మరి...’ అని నవ్వుతూ అన్నాడు దేవుడు. ‘పాటా?...’ అంటూ ఆశ్చర్యపోయాడు దేవదూత.

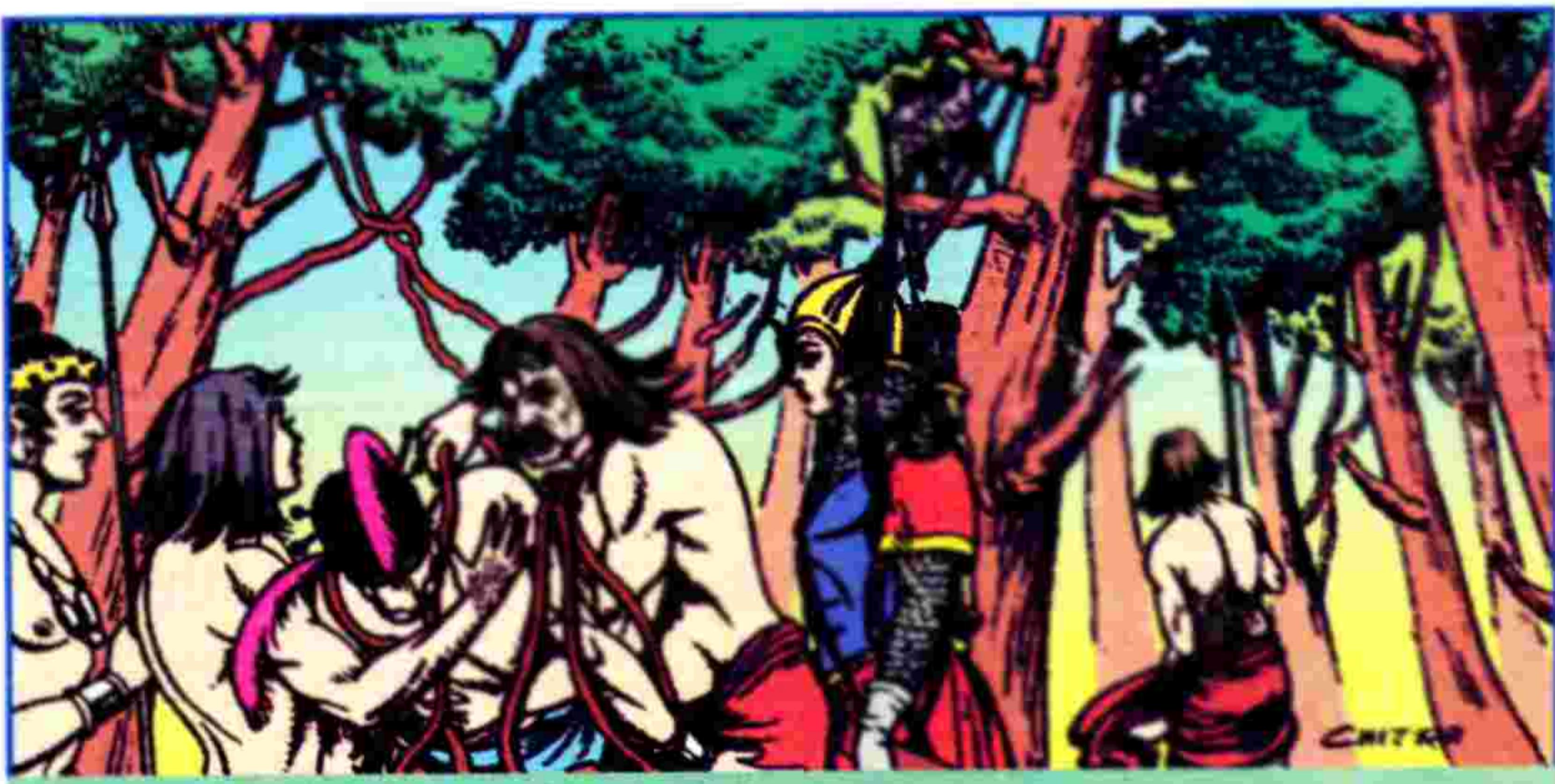
‘అవను. ఇకనుంచీ మనుషులు పనులు చేస్తున్నప్పుడు అప్రయత్నంగా పాట పుడుతుంది. పాటతో పాటు పదం కదులుతుంది. పనితో పాట, పాటతో పని కలిసి మెలిసి జమిలిగా సాగుతాయి. దాంతో ఎంతపని చేసినా మనుషులకి విసుగే కలగదు...’ అన్నాడు దేవుడు. ‘చాలా బావుంది. మరి, ఆసలు పాటంటే మనిషికి విసుగు కలిగితే...’

‘పాట గొప్పదనం అదే. అది ఎప్పటికీ మనిషికి విసుగు కలగని విధంగా నేను వరం ఇస్తున్నాను,’ అన్నాడు దేవుడు. అప్పుడు పుట్టిన పాట వ్యవసాయ పనుల్లో లొల్లాయిపదంగా, జనపథంలో జానపదంగా, తనని సృష్టించిన దేవుడి కీర్తిని కొనియాదే కీర్తనగా, అలనాటి నుంచి ఈ నాటి వరకూ అప్రతిహతంగా తన జైత్రయాత్రను కొనసాగిస్తోంది.

పాటకీ, పథానికి దేవుడు పెట్టిన అవినాభావ సంబంధం వల్లే, పాటతో పాటు, వేల ఏత్తుగా మన పెద్దల కాళ్లు కదలడం వల్లే.. ఇప్పటికూడా పాట వినగానే అప్రయత్నంగా మన పాదం కదులుతుంది. తాళం వేస్తుంది.

– పీ. వెంకటేశ్వర రావు

శిథిలాలయం - 31

(వృశ్చిక నాయకుడు శిఖిముఖితో కలియబడి ఓడిపోయాడు. శిఖిముఖి అతణ్ణి క్రమించి కొండ కింది లోయలోకి బయలుదేరాడు. అక్కడ వాళ్లు చెట్టు కింద ఉన్న ఒక ఏనుగుల మందను పారదోలారు. చెట్టు పైన కనిపించే ఆకారం నాంగ్సామ్ దేమో అన్న అనుమానం కలిగి జాంగ్లా గబగబా చెట్టు పైకి ఎగబాకి పోయాడు. తరవాత)

శిఖిముఖీ వాళ్లు చెట్టు కింద నిలబడ్డారు. జాంగ్లా గుబురుగా ఉన్న కొమ్ముల్లోంచి ఆశ్చర్యంగా చిన్న కేక పెట్టి, ‘శిఖి దొరా! ఇక్కడున్నది నాంగ్ సామే! స్వహాలేదు. కాని ఊపిరాడుతున్నది. మరొకళిద్దర్ని పంపితే, జాగ్రత్తగా కిందికి దించవచ్చు,’ అన్నాడు.

ఆ మాటలు వింటూనే వృశ్చిక జాతివాళ్లిద్దరు చెట్టేక్కారు. తరవాత కొద్ది సేపటికి జాంగ్లా, వాళ్లిద్దరూ కలిసి చచ్చినట్లు పడిపున్న నాంగ్సామ్ను లతలు పెనవేసి కట్టిన తాళ్తో నిదానంగా నేలమీదికి జార్చారు.

శిఖిముఖీ, విక్రమసేనరీ కలిసి నాంగ్ సామ్ బతికి ఉన్నాడో లేదో అని పరీక్షించబోయేంతలో, వృశ్చిక నాయకుడు అల్లంత దూరంలో ఉన్న పాదలోంచి ఇంత ఆకు తెచ్చి, దాని పసరును నాంగ్ సామ్ ముక్కుల్లో పోశాడు. మరుక్కణమే నాంగ్పెద్దగా తుమ్మి, ఎగిరి లేచి కూర్చున్నాడు.

‘నాంగ్! కొండమీద నుంచి లోయ లోని చెట్టుకొమ్మల మీద పడి చిన్న దెబ్బలు తగిలినా, ప్రాణాలతో బయట పడ్డావు!’ అన్నాడు శిఖిముఖీ.

నాంగ్సామ్ పిచ్చివాడిలా చుట్టూ

ఉన్న వాళ్లనోసారి కలియచూసి, ‘శిథి లాలయం! శిథిలాలయం! అదుగో! అంటూ గుంపుగా ఉన్న చెట్లకేసి చేయి చాపి, లేచి పరిగెత్తబోయాడు.

శిథిముఖి అతని నడుం పట్టుకుని లవంతాన కూర్చోబెట్టి, విక్రమ కేసరితో, ‘నాంగొసొమకు ఇంకా ఆ వెప్రి వెలగ పండు విషం దిగినట్లు లేదు. ఏవిటి చేయటం?’ అన్నాడు.

విక్రమ కేసరి ఏదో చెప్పబోయేంతలో చెట్లలో నుంచి ‘రక్షించండి! రక్షించండి!’ అన్న కేకలు వినిపించినెన్నే.

అందరూ అటుకేసి తలలు తిప్పారు. ఎరుగండు కూడా పెద్దగా మొరగింది. శిథిముఖి ఆశ్చర్యంగా, ‘అది పిశాచం అరుపా? లేక శిథిలాలయ పూజారి కంఠధ్వనా?’ అంటూ ఒరలోని కత్తి

దూసి, ఆ ఆర్తనాదం వచ్చిన దిక్కుగా బయలుదేరాడు.

వటువృక్షాల సీడల్లో నుంచి శిథిముఖి పెలుగులోకి వచ్చి ఆర్తనాదం వచ్చిన దిక్కు కేసి పరీక్షగా చూసేంతలో తిరిగి ‘రక్షించండి’ అన్న అరుపు వినబడింది. ఈసారి ఆ కంఠ స్వరంలో మొదట ఉన్న దృఢత్వం లేదు. కొనడ్డపిరితో ఉన్నవాడి మూలుగులా ఉన్నది.

‘కేసరీ! ఆ గొంతు శిథిలాలయ పూజారిదే, అనుమానం లేదు. వాడు నిజంగానే ఏదో ప్రమాదంలో చిక్కుకు న్నట్టుంది,’ అన్నాడు శిథిముఖి.

కేసరి జవాబివ్వబోయేంతలో ఎరుగండు పొదలమీంచి దూకి ముందు కుపొంయి పెద్దగా మొరగసాగింది. అందరూ దానివెనకగా పొదల్లో నుంచి బయటకి వెళ్లారు. వాళ్లకు అక్కడ కనబడిన దృశ్యం భయాశ్చర్యాలను కలిగించింది. ఒక పెద్ద సర్పం శిథిలాలయ పూజారిని దాదాపు మోకాళ్ల వరకు మింగింది. పూజారి రెండు చేతులతోనూ నేలమీద ఉన్న ఏదో వస్తువును గట్టిగా పట్టుకుని, అటు ఇటూ కదులుతూ పెద్దగా ఆరిచేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాడు.

‘ఈ పూజారి ఎంత దుర్మార్గాడైనా, ఏణ్ణీ, పాము బారినుంచి రక్షించడం మన కనీస మానవధర్మం,’ అంటూ

శిఖిముఖి పరుగు పరుగున ముందుకు పోయి, కత్తితో పాము నడుం మీద బలంగా కొట్టాడు. ఆ దెబ్బకు పాము అటూ ఇటూ పార్చింది. దాని నోటిలో ఉన్న శిథిలాలయ పూజారి బయటపడ్డాడు. శిఖిముఖి వెంట ఉన్న వృశ్చిక జాతివాళ్లు తమ చేతుల్లో ఉన్న రాతి అయుధాలతో పామును ఎడా పెడా బాదసాగారు.

శిఖిముఖీ, విక్రమకేసరీ పూజారిని సమీపించారు. పాము నోటినుంచి బయటపడిన అతడి కాళ్లు రెండూ రక్తం ఓడుతున్నవి. పాదాల ఆకారమే పూర్తిగా మారిపోయింది. అవి మాంసపు ముద్దల్లా ఎరగా మెరుస్తున్నవి. పూజారి బాధతో గిలగిల కొట్టుకుంటూ మూలు గుతున్నాడు. అతడి చేతులు ఏదో వస్తువును బలంగా పట్టుకునే ఉన్నవి.

శిఖిముఖి వంగి అతణ్ణి లేవనెత్తబో యేంతలో పూజారి చిన్నగా అరిచి, ‘శిఖీ, నన్నిక్కుడే చావనియ్య, నేనెలాగై తేనేం, చచ్చే ముందు శిథిలాలయాన్ని కనుగొన్నాను. నా మంత్రశక్తి, శిథిలే శ్వరిష్టేనా భక్తిపృథా పోలేదు,’ అన్నాడు. ‘మువ్వు శిథిలాలయాన్ని కనుక్కు న్నావా! ఎక్కుడుందది? మా కంటికి కనబడదేం! చావబోయే ముందు కూడా ఎందుకు దంభాలు పలుకుతావు?’ అన్నాడు శిఖిముఖి కొంచెం కోపంగా.

శిఖిముఖీ అలా అనగానే, పూజారి తల ఎత్తి సూటిగా అతడి కళ్లోకి చూశాడు. తరవాత ఒక క్షణం ఆగి, ‘నేను దుర్మార్గుడిననీ, మోసగాళ్లనీ అభిప్రాయం! అంతేనా? నేను శిథిలే శ్వరి కోసమే తుచ్ఛమానవులు కొందరికి హని కలిగించవలసి వచ్చింది. ఆ

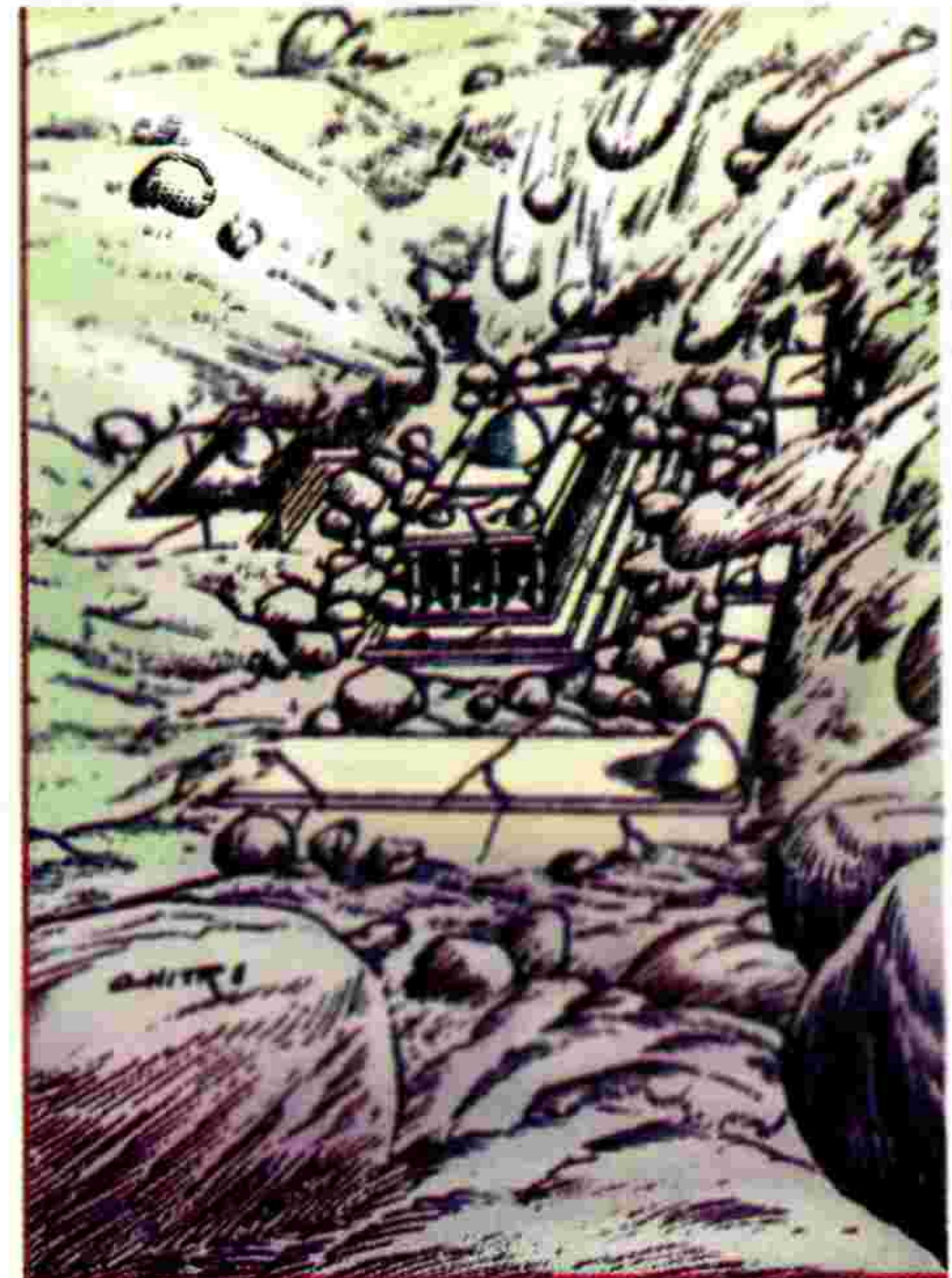

దేవి ముందు ఈ మానవులెంత! ఇదిగో
శిథిలాలయ గోపర కలశం! చూడు!'
అంటూ చేతులు రెండూ పైకెత్తాడు.

అంతవరకూ శిఖిముఖీ, విక్రమకే
సరీ పూజారి చేతులతో బలంగా పట్టు
కుని ఉన్న వస్తువు కేని చూడలేదు.
ఇప్పుడు వాళ్లకు సూర్యకాంతిలో ధగ
ధగ మెరుస్తున్న కలశం ఒకటి కంట
బడింది. వాళ్లక్కలిగిన ఆశ్చర్యం అంతా
ఇంతా కాదు. ఆ కలశాన్ని చూస్తూనే
వృశ్చిక జాతి వాళ్లందరూ నేల మీద
మోకరిల్లారు.

ఒకటి రెండు క్షణాలు ఎవరి నోటి
మంచీ మాట వెలువడలేదు. శిఖిము
ఖికి ఇదేదో శిథిలాలయ పూజారి తమ
మీద ప్రయోగించిన కనుకట్టు విద్య
ఏమో అన్న అనుమానం కలిగింది.
విక్రమకేసరి ఏమాలోచించాడు ఏమో,
కలశాన్ని రెండు చేతులతోనూ బలంగా
పట్టుకుని పైకెత్తాలని చూశాడు. కాని
అది కదలలేదు. అంత ప్రాణాపాయ
స్థితిలోనూ శిథిలాలయ పూజారి అది
చూసి, వికవికమంటూ నవ్యి, ‘ఆ కల
శమేదోనేలమీద పళ్లెలా బోర్లించి ఉన్న
దనుకుంటున్నావా, చినకేసరీ! ఇప్పుడు
చెబుతున్నాను. నేను నీ తాతనెరుగు
దును. ఆయనలో ఉన్న మొండితనం
నీలోనూ ఉన్నది,’ అన్నాడు.

‘నువ్వునే దేమిటి పూజారీ! శిథిలా
లయం గోపర కలశం వరకూ భూమిలో

కూడా ఇంటయిందనా?’ అని అడిగాడు
శిఖిముఖీ.

‘ఎన్నో ఏళ్ల క్రితం భూకంపం కార
ణంగా అదే జరిగింది. ఆలయం కొన్ని
అడుగుల లోతు భూమిలోకి దిగిపో
యింది. పక్కన ఉన్న కొండరాళ్లు దోర్లి
దాన్ని కప్పివేసినై. ఆ రాళ్లూ రఘులూ
తోలగించావంటే శిథిలాలయం అందు
లోని శిథిలేశ్వరీ దేవీ కనబడుతుంది.
శిఖీ! అయినా మీ శబర జాతివాళ్లకు
అదేవితో పనిలేదు కదా, అక్కడ దొరికే
బంగారం తప్ప!’ అన్నాడు పూజారి
ఈసుడిస్తున్నట్టుగా.

శిఖిముఖీ, విక్రమకేసరి కేసి
చూశాడు. చావబోయే ముందు కూడా
శిథిలాలయ పూజారి తమ మీదకు
ఇభ్యజాతి వాళ్లనూ, వృశ్చిక జాతివా

శ్రీనూరెచ్చకొట్ట చూస్తున్నాడని వాళ్లిద్దరూ గ్రహించారు. పూజారిని ఏమిచేయటమా అని వాళ్లు ఆలోచించేంతలో, నాంగ్సోమ్ అడుగులో అడుగువేసుకుంటూ కలశం దగ్గరకు వచ్చి, రెండు మూడు క్షణాలు కన్నార్పకుండా చూసి దాన్ని తాకాడు. ఆ వెంటనే అతడిలో ఏదో కొత్త శక్తి ప్రవేశించినట్లయింది.

నాంగ్సోమ్ ఒకసారి పెద్దగా నిట్టూర్చి, కేసరిదోరా! ఇప్పటికి నాకు వెప్రివెలగపండు తిక్క వదిలిపోయింది. ఈ కలశంలో ఏదో మహత్తున్నది. దీని అడుగున ఆలయం ఉన్నదనేందుకు సందేహం లేదు. రాళ్లూ రప్పులూ తోలగిద్దాం, అన్నాడు.

‘ఇది చాలా కష్టంతో కూడిన పని,

అయినా తప్పదు. ఏమంటావ్, శిథీ?’
అని అడిగాడు. విక్రమకేసరి.

‘ఎంత క్షుకార్యమైనా మనం సాధించి తీరవలసిందే, ఇంత దూరం వచ్చి ఇథి లాలయంలో ప్రవేశించకుండా ఎలా వెళ్లటం? మీ తాతగారి ఆత్మకు శాంతి కలిగించవద్దా? మీ తండ్రిగారి ఆజ్ఞ నెరవేర్చవద్దా? కానీ ఈ పూజారి మాట ఏమిటి? ఏది బంట్లు ఎక్కుడు? తనవాళ్లను ఉసికొల్పు జూస్తున్నాడు,’ అన్నాడు శిథిముఖి.

నాంగ్సోమ్, శిథిముఖి అభిప్రాయం ఏమిటో గ్రహించినవాడిలా నప్పుతూ ముందుకు వచ్చి రహస్యం చెబుతున్న వాడిలా ‘కాళ్లు రెండూ నజ్జునజ్జుయిపోయిన పూజారి వాయకమ్ము త్వరలోనే చన్చాడు. వాడి మాటలు మీరు పట్టించుకోకండి. నాకూ, ఈ కలశం శిథిలాల యసికి సీంభంధించినదే అన్నపమ్మక ఉన్నది,’ అన్నాడు.

‘మనం ఇక్కుడ గుట్టగా పడిపోయిన చిన్నా పెద్దరాళ్లను ఎత్తి దూరంగా పారేస్తే తప్ప వాటి అడుగున ఉన్న ఆలయాన్ని చేరలేం. ఇది చాలా రోజుల మీద జరగవలసిన పని. మనం ఈ దాపులనే నీవాసాలు ఏర్పర్చుకోవలిసి ఉంటుంది. అందుకు అవసరమే అయిన ఇళ్లు కొమ్మలతో, ఆకులతో ముందు నిర్మించుకుని తరవాత ఈ పని ప్రారంభిద్దాం,’ అన్నాడు శిథిముఖి.

నాంగొనోమ తలవూపి వృశ్చిక జాతి వాళ్ల కేని మాశాదు. వృశ్చిక నాయ కుదు చేతులు కట్టుకుని శిఖిముఖి ముందుకు వచ్చి నిలబడ్డాడు. శిఖి ముఖి అతడు చేయవలసిన పని చెప్పాడు. వాడు అంతా ఏని 'శిఖి దొరా! ఆ ఇళ్లు కట్టటం ఏమంత పెద్ద పని కాదు. మాతమందిరాన్ని క్షీపిన రాళ్లను తొలగించటమే బహు కష్టం. ఒకటి రెండు మచ్చిక చేసిన ఏనుగులుంటే పనిచులకన అవుతుంది.' అని శిథిలాలయ పూజారిని వేలితో చూపుతూ, వాడుఎలానూచుస్తాడు. కొవి ముందూ మాకూలేకుండాచామనివ్యోదించావుంటుందా?' అన్నాడు.

'చాత్తతే ఏదైనా చికిత్స చేసి వాడి బాధ కాస్తకతగ్గించండి. నేనావూటే మరియాను, అన్నాడు శిఖిముఖి.

పృశ్చిక్కాతినాయకుడు వెప్పగానే అతడి అనుషరులు చెట్లులోకి పోయి ఏవోతకులు అపీతెచ్చి పూజారి కాళ్లకు కట్టుకట్టుబోయారు. పూజారి గట్టిగా అభ్యుంతరం చెబుతూ, అల్లంత దూరంలో ఉన్న బక చెట్టుకొమ్మకు ఉయ్యాలు వేసి తనను అందులో కూర్చో బెట్టిమన్నాడు.

'నేను మరినాలుగైదు సూర్యోదయాలకంటే ఎక్కువ మాడలేను. ఈ లోపల మీరు శిథిలాలయాన్ని వేలికి తీయండి. శిథిలేశ్వరిస్త్రిచూసి సుఖంగా

ప్రాణాలు వదులుతాను,' అన్నాడతను.

చావబోయే వాడి కోర్కె నెరవేర్చటం ధర్మం అని శిఖిముఖి, విక్రమకేసరీ వృశ్చిక జాతివాళ్లకు ఆలాగే చేయమని చెప్పారు.

వాళ్లు శిథిలాలయ పూజారి కాళ్లకు కట్టు కట్టి, దాపులనున్న ఒక చెట్టుకొమ్మకు అమర్చిన ఉయ్యాలలాంటి దాంట్లో అతణ్ణి కూర్చోబెట్టారు.

ఆ సాయంకాలానికల్లా అందరూ కలిసి చెట్లు కొమ్మలు నరికి భూమిలో పొతు, వాటి మీద పెద్ద పెద్ద ఆకులు కుట్టి, వృశ్చిక జాతి వాళ్లూ, శిఖిముఖి అతడి అనుషరులూ వుండేందుకు ఏలుగా చిన్న చిన్న గుడిశెల్లాంటివి తయారు చేశారు. ఆ రాత్రి వాళ్లేవరికీ సరిగా సిద్రల్లేతు. చుట్టూ అడవి ఏను

గులు ఫీంకరించటం, క్రూరమృగాల అరుపులూ వాళ్ల కళ్లపుటాలను బద్దలు చేయసాగనై. గుడిసెల చుట్టూ నెగళ్లు వేసుకుని, కునికిపాట్లు పదుతూ వాళ్లు సూర్యోదయం వరకూ కాలం గడిపారు.

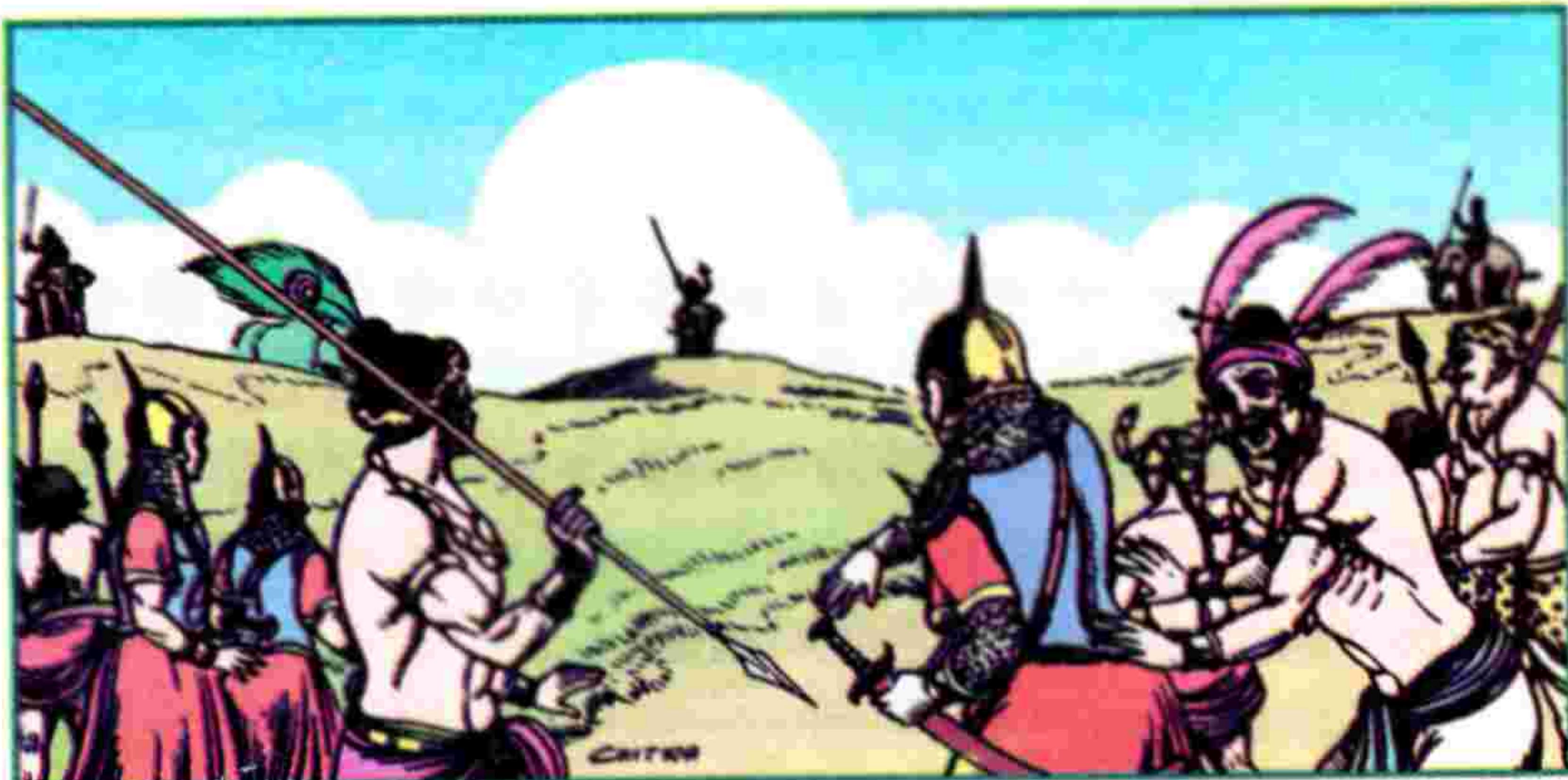
మరుసటి రోజు సూర్యోదయం నుంచీ అందరూ కలిసి పెద్ద పెద్ద రాళ్లకు అడవి తీగలతో అల్లినమొకులు బిగించి కట్టి, దూరంగా లాక్కుపోయి గుట్టగా వేయసాగారు. అది ఎంతో శ్రమతో కూడిన పని. దానికి అంతరాయం కలిగిస్తూ, మధ్యమధ్య అడవి ఏను గులు కొన్ని అక్కడికి వచ్చి ఫీంకరిస్తూ వాళ్ల మీద పడేందుకు ప్రయత్నించసాగనై. అలాంటి సమయాల్లో అందరూ పనులు వూని ఏనుగులను బెదర కొట్టేందుకు ఉప్పులు వాయించటం, రాళ్లు విసరటం చేయసాగారు.

సూర్యుడు పడమటి దిక్కుకు వాలే వరకూ వాళ్ల పనికి పెద్ద ఆటంకం ఏమీ కలగలేదు. శిఖిముఖీ ‘ఇక ఆ నాటికి

పనే విరమించి, పంటపనుల సంగతి చూద్దాం,’ అనుకునేంతలో, హాత్తుగా ఆ ప్రదేశానికి చుట్టూ ఉన్న గుట్టల మీద నాలుగు ఏనుగులు కనిపించ్చనై. వాటి మీద పెద్ద పెద్ద త్రిశూలాలు ధరించిన భయంకరాకారులున్నారు.

శిఖిముఖీ, విక్రమకేసరీ తమ అనుచరుల్ని హెచ్చరించి ఆయుధాలు చేత పట్టూబోయేంతలో, ఏనుగుల మీద ఉన్నవాళ్లు పెద్దగా, ‘ఎక్కడి వాళ్లక్కడ కదలకుండా నిలబడండి. మా వెనక నూరు ఏనుగుల మీద మరికొందరు అపూరీలు వస్తున్నారు. పారిపోజూస్తే మీ ప్రాణాలు దక్కువు, జాగ్రత్త!’ అన్నారు. శిఖిముఖీ, విక్రమకేసరీ ఇప్పుడు ఏమి చెయ్యటమా అని, నాంగసోమ్ కేసీ, వృశ్చిక నాయకుడి కేసీ తలలు తిప్పారు. వాళ్లిద్దరూ తమ చేతుల్లోని ఆయుధాలు పైకెత్తి త్రిశూలాలు ధరించిన వాళ్లకేసి బయలుదేరారు.

(ఇంకా ఉంది)

పేరిపాలెం రామాలయంలో పురాణ ప్రవచనాలు చెబుతూ, చుట్టుప్రక్కల పదిపదిహేను గ్రామాల వాసుల చేత మన్మహానులందుకునే భద్రపాదుడు, నది ఒడ్డున శిష్యులతో స్నానం చేస్తుండగా, పెద్ద అలవచ్చి అతడిని లోనికి లాక్కుపోయింది.

ఆయన పెద్దగా కేకలు వేయసాగాడు. శిష్యులందరికీ ఈత వచ్చు. కానీ, నదిలో దూకి గురువుగారిని రక్కించే సాహసం చేయలేక, ‘కాపాడండి కాపాడండి..’ అంటూ కేకలు మాత్రం వేయసాగారు.

అదాట్ట పోతున్న జాలరి మంగయ్య, భద్రపాదుడి అవస్థ చూసి, మరేం ఆలోచించకుండా, ప్రాణాలకు తెగించి నదిలో దూకి, అతికష్టం మీద ఆయన్ని పడేశాడు.

శిష్యులంతా మంగయ్యను చుట్టుముట్టి, ‘నువ్వు కాపాడింది ఎంత గొప్ప వ్యక్తినో తెలుసా..’ అంటూ గురువు గారి గొప్పదనం గురించి ఏకరువు పెట్టి సాగారు.

తేరుకున్న భద్రపాదుడు శిష్యుల్ని వారించి, మంగయ్య గురించి అన్ని వివరాలు అడిగి తెల్పుకుని, ‘ఇక్కడ తన గొప్పదనం ఇతరులు తెలుసుకోవలసిన వ్యక్తి ఎవరన్నా ఉన్నారూ అంటే - అది మంగయ్య గారే, ఎందుకంటే వేయి ధర్మసూక్ష్మలు తెలిసినవానికంటే, తనకు తోచిన ఒక్క ఆపద్ధరాన్ని ఆచరించిన వ్యక్తే ఘనుడు! ’ అంటూ మంగయ్య కేసి చేతులు జోడించాడు.

అది అర్థమయి శిష్యులు, గురువును కాపాడటానికి సాహసించని తమ ఆచరణ లోభత్వానికి సిగ్గుతో తలలు దించుకున్నారు. - భీమవరపు పురుషోత్తం

కెరటాల కరణం

బ్రిటిష్ గవర్నమెంట్ అధికారంలోకి వచ్చిన కొత్తల్లో కెరటాల అగ్రహారంలో కామశాస్త్రి కరణీకం చేసేవాడు. కామన్సు సామాన్యాదు కాదు. యోధానుయో ధుదు. లంచాలు దారుణంగా పుచ్చు కునేవాడు. వాళ్లూ ఏళ్లూ అనే తార తమ్యం లేకుండా పుచ్చుకునేవాడు.

ఆ గ్రామంలో ఒక కలెక్టరుకు భూమి ఉంది. ఆ భూమికి శిస్తు కట్టడానికి డబ్బు పంపించారు. పట్టా మా మూలు ఇవ్వందే శిస్తు జమ కట్టుకోనని తిప్పి పంపించేశాడు కరణం.. కలెక్టరు దొరవారు ఎన్ని ప్రయత్నాలు చేసి లాభం లేకపోయింది.

ఇదే సమయంలో గ్రామంలోని యావన్నందీ, ‘ఈ కరణంగారు లంచాలు పుచ్చుకుంటున్నారు! ఏరి బాధ భరించలేకున్నాం,’ అని పిటిషన్ పెట్టుకున్నారు. పిటిషన్ రివిన్యూ

బోర్డుకూ, పైవారికి పెళ్లింది. ఒక కాపీ లండసులోని ప్రీవీ కౌస్టిలుకు కూడా పంపారు.

ఇటువంటి వాడివల్ల ముప్పుముట్టం దని, కరణంగారికి ఏమీ శిక్షావిధించాలో అలోచించడానికి ఒక కమిటీని వేశారు. ఒక సంవత్సరం పాటు మహాసముద్రం మీద ఒక లంకలో వదిలిపెట్టి, సంవత్సరానికి కావలిసిన గ్రాసమూ, సామాన్య ఇచ్చేటుట్టు నిర్జ్ఞయం జరిగింది.

ఈ ఉత్తరువు ఇండియా గవర్నమెంటుకు చేరగానే కరణంగారికి తాకీదు వచ్చింది. కావలిసిన సామగ్రి కోసం దరఖాస్తు పెట్టుకోమన్నారు. కరణంగారు ఇతర సామాన్లతోబాటు పదిరీముల కాగితాలూ, సీరాబుడ్లూ, కలాలూ, పెన్నిళ్లూ కావాలని దరఖాస్తు పెట్టుకున్నాడు. ఈ జాబితా చూసి కరణం రామకోటి వ్రాసుకుంటాడు

కాబోలనుకుని అదికార్యాలన్నీ ఇప్పించి,
స్థీమరు ఎక్కించి పంపారు.

కరణంగారు లంక చేరి, తెల్లకాగి
తాలన్నీ పుస్తకాలు కుట్టుకుని, గళ్ల
గీసుకుని, ప్రాత మొదలుపెట్టాడు.
10 కెరటాలు ఒడ్డుకు వచ్చినవి.
అందులో 8 కెరటాలు తిరిగిపోయి
నవి. బకాయి 2 కెరటాలు.. ఈ విధంగా
తన ఇష్టం వచ్చినట్లు ప్రాసుకుపోతు
న్నాడు. పుస్తకాలు నిండిపోతున్నాయి.

ఇంతలోనే ఈస్థిండియా కంపెనీ
వారి వర్తకపు ఓడ ఆ లంకకు వచ్చింది.
కరణం గారు దాన్ని ఆపు చేసి, వంద
రూపాయలకు చిత్త రసీదు ప్రాసి,
సామ్యుతెమ్మని అడిగాడు. స్థీమరులో
ఉండే దౌర, ‘ఈ రసీదేమిటి? నీవే
వరు?’ అని అడిగాడు.

‘సామ్యు చెల్లించనిదే స్థీమరు
రేవులో నుంచి కదలటానికి వీల్చేదు.
నేను కెరటాల కరణాన్ని, ఇవిగా నా
రికార్ధ పుస్తకాలు,’ అన్నాడు కరణం
గారు.

దౌర నూరు రూపాయలు ఇచ్చి
రసీదు వెనుక ఇంగ్రీషులో ‘కెరటాల
కరణానికి ఇచ్చిన సుంకం,’ అని
ప్రాసుకున్నాడు. అదిమొదలు కరణం
అటుగా వచ్చిన ప్రతి ఓడ నుంచీ ఖచ్చి
తంగా వందేసి రూపాయలు వసూలు
చేశాడు. ఆయన ఇచ్చిన రసీదులన్నీ
ఇంగ్రీషులో హెడ్జ్ ఫ్సుకు చేరాయి.
అక్కడి అడిటర్లు ‘అన్ని చిత్తరసీదులే
ఉన్నాయి. అచ్చు రసీదులు పంపక
పొతే లెక్కలు తేలవ’నీ ఇండియాకు
ఘూటుగా ఉత్తరం రాశారు.

ఈ ఉత్తరం ఇండియా గవర్నమెంటు
నుంచి, గవర్నరుకూ, రివిన్యూబోర్డుకూ
వెళ్లి చివరకు జిల్లా కలెక్టరు వద్దకు
చేరింది. తీరా విచారిస్తే చిత్త రసీదు
లిచ్చినవాడు శిక్క అనుభవిస్తున్న కెర
టాల కరణం కామశాస్త్రి అని తేలింది.
ఇంత సమర్థుడైన వాడికి శిక్క అనవస
రమనీ, కరణాల మామూళ్లు లంచాలు
కావనీ ప్రభుత్వం నిర్ణయించి, కామ
శాస్త్రి శిక్క రద్దు చేసింది.

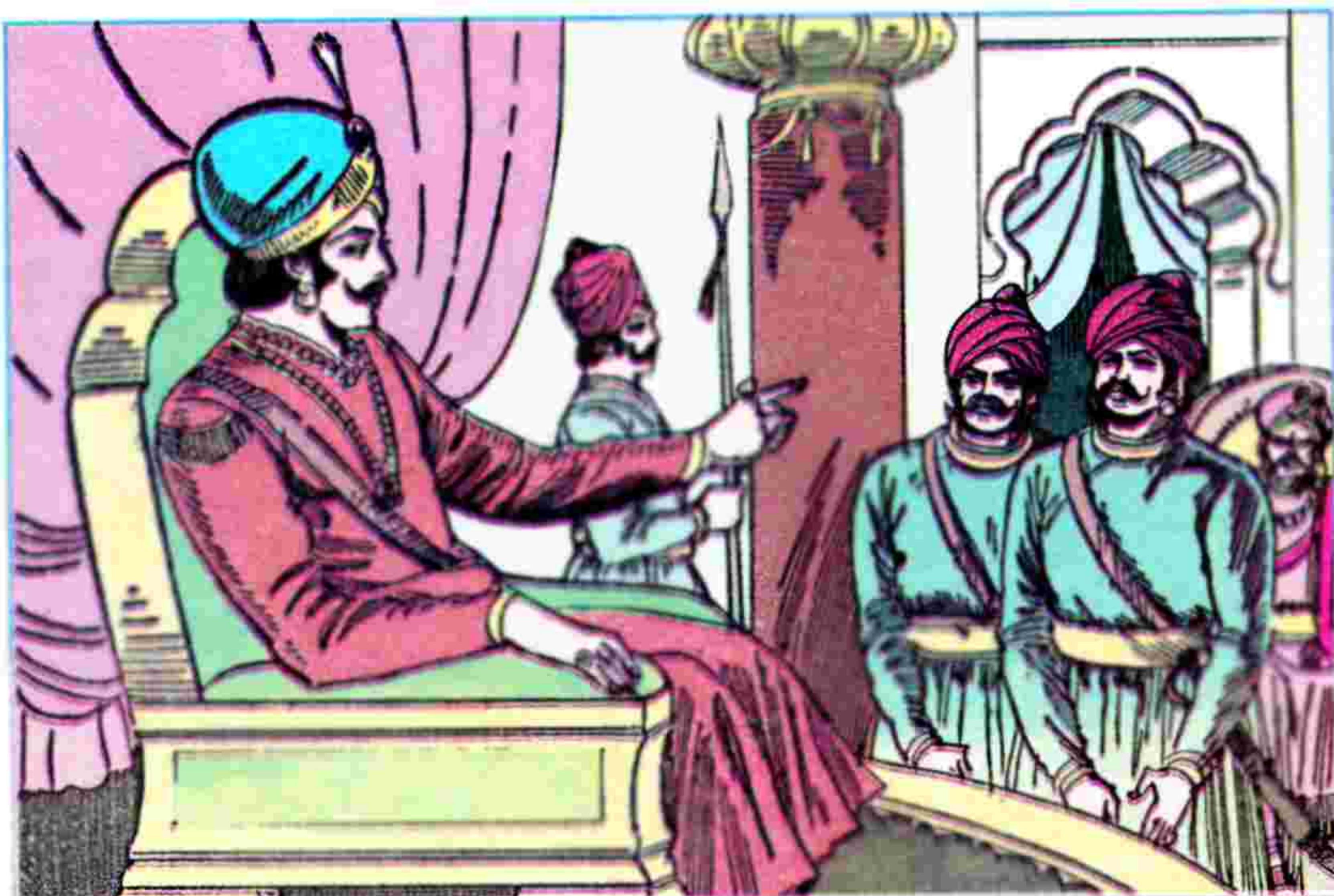
పనికిరాని ఖ్రమాయతి

కళింగ దేశపు రాజు అపర ధార కర్ణుడు. నిరతాన్న ప్రదాత. రోజు వేలాది బీదజనానికి అన్నదానమూ, బ్రాహ్మణులకు సువర్ణదానమూ చేస్తూండేవాడు. మహా దాతగా ఆయన కీర్తి దేశదేశాలా పాకింది.

కళింగ రాజు కొక కుమార్తె ఉన్నది. ఆమెకు యుక్తవయసు వచ్చింది. తగిన వరుడి కోసం అన్యేషిస్తుండగా కాంభోజరాజు కొడుకు కళింగ రాజు కుమార్తెకు అన్ని విధాలా తగినవాడని తెలిసింది.

కళింగరాజు కాంభోజరాజు వద్దకు దూతలను పంపాడు. వాళ్లు వెళ్లి కాంభోజరాజుతో, ‘మా మహారాజు గారి ఖ్రమాయతి అందరికీ తెలిసినదే. ఆయన లక్ష్మిలాది పేదసాదలకూ, బ్రాహ్మణులకూ నిత్యమూ దాన ధర్మాలు చేస్తూ ఉంటారు. వారి కుమార్తెను తమ కుమారుడికి చేసు కుంటే ఎంతైనా బాగుంటుంది,’ అన్నారు.

‘మీ దేశం నిండా పేదవాళ్లే ఉన్నట్లు కనబడుతుంది. అలాంటి పేద దేశంతో మేము సంబంధం చేసుకోము,’ అన్నాడు కాంభోజరాజు.

‘ఎది గొప్ప?’

ఒకసత్రంలో ముగ్గురు ఉద్దండ్రికు గులు కలిశారు. వారిలో ఒక వ్యక్తి హస్తవాసి కలిగిన వైద్యుడు. రెండవ వ్యక్తి మహా పండితుడు. మూడవ వ్యక్తి అత్యంత ధనికుడు.

ముగ్గురూ తమ గొప్పల్ని గురించి వాడించుకోసాగారు. ‘డబ్బులోనే లోకం ఉంది. డబ్బు చెప్పినట్టే లోకం ఆడుతుంది,’ అన్నాడు ధనికుడు.

‘పారపాటు. అసలు మనిషి బ్రతి కుంటే కదా అన్ని సుఖాలు అనుభవించేంది. మనిషి ప్రాణం నిలిపే మా వైద్యం గొప్ప,’ చెప్పాడు వైద్యుడు.

‘మారేళ్లు బ్రతికినా, చేతినిండా డబ్బున్నా విద్య లేనివాడు పశువుతో సమానుడు,’ చెప్పాడు పండితుడు.

వాదనంతా విన్న సత్రపు యజ

మాని ‘మీ వాదన మాటలతో తేలేది కాదు. ఎదైనా పరీక్షపెట్టుకుని ఎవరు గొప్పవారో తేల్చుకోండి,’ సలహా ఇచ్చాడు.

ముగ్గురూ అందుకు అంగీకరించి ఉళ్లోకి బయలు దేరారు. ఆ సత్రంలోనే ఒక మూలగా పదుకుని ఉన్న పదేళ్ల కుర్రాడు వాళ్ల వద్దకు వచ్చి, ‘అయ్య, నాకు రెండు రోజుల నుండి తిండి లేదు. అనాధను నన్ను మీ వెంట తీసుకుపోండి. ఏ పనికైనా సాయం ఉంటాను,’ అన్నాడు.

వాడి ముఖం చూడగానే జాలి కలిగి, వాడిని కూడా తమ వెంట తీసుకువెళ్లారు.

గ్రామం మొదట్లోనే ఒక పాత భవంతి వీళ్లకంటబడింది. ఆ ఇంట్లో

అడుగు పెట్టగానే లోపలనుండి ఆగకుండా దగ్గుతున్న కంఠం విన బడింది. నలుగురూ ఆ మూలగది కేసి వెళ్లారు. ఓ ముసలితాత పదు కుని ఉన్నాడు.

‘ఏం తాతా! ఇంట్లో ఎవరూ లేరా?’ అడిగాడు కుర్రవాడు.

వృద్ధుడు నిట్టుర్చి ‘బౌను బాబూ! ఎవరూ లేరునేను ఏకాకిని,’ అన్నాడు. వైద్యుడు వృద్ధుడినాడి పట్టుకుని చూశాడు. మంచి మందులు వాడితే త్వరలోనే కోలుకోచ్చు అనుకున్నాడు. ఈ లోగా ఇద్దరూ ఇల్లు చుట్టూ చూసి వచ్చారు. ఒకప్పుడు బాగా బ్రతికిన ఇల్లు లాగా ఉంది అనుకున్నారు.

‘ఒకప్పుడు బాగా బ్రతికి ఉండిన

వాడే! కాని అవసాన దశలో దరిద్రం పట్టుకుని పీడిస్తుంది. ఇప్పుడు కష్టాలు పడుతున్నాడు,’ అన్నాడు ధనికుడు.

‘ముసలాయనకి విద్య తెలిసినట్లు లేదు. తెల్సి ఉంటే ఇల్లు ఇలా చిన్న బోయేది కాదు. విద్యావంతులయిన మిత్రులతో కళకళలాడుతూ ఉండేది,’ అనుకున్నాడు పండితుడు.

ఇలా ఆలోచిస్తున్న ముగ్గురికి ఒకే విధమైన ఆలోచన కలిగింది. ఆ వృద్ధుడి ద్వారానే తమ ఆధిక్యత నిరూపించుకోవాలనుకున్నారు. వాళ్ల తమ కోర్కెను బయటపెట్టేసరికి అందకు ముసలాయన సంతోషంగా ఒప్పుకున్నాడు.

మర్మాటినుంచి వైద్యుడు తన వైద్యం మొదలు పెట్టాడు. ముసలాయనకి పూటకోక మోతాదు ఇస్తూ, ఏవేవో మందులు తాగిస్తూ వచ్చాడు. మూడు రోజుల్లో వృద్ధుణ్ణి మామూలు మనిషిని చెయ్యాలని పట్టుదలతో ఉన్నాడు.

అలాగే ధనికుడు ఘలాలు, ఘల హరాలు తెచ్చి ఇస్తూ పంచభక్త్య పరమాన్నాలు మండి పెట్టడానికి నొకర్చి ఏర్పాటు చేశాడు.

పండితుడు ఇద్దరికీ ఏ మాత్రం

తీసిపోకుండా రోజంతా వృద్ధుడినే అంటిపెట్టుకుని ఉంటూ, అతడికి పురాణాలు వినిపిస్తూ, ఏవేవో కథలు వినిపిస్తూ అతడు త్వరగా కోలుకో వాలని ఆశపదనాగాదు పండితుడు.

ఏరి వెంట వచ్చిన కుర్రవాడు మాత్రం ముసలాయనకి తొలిరోజే బాగా చేరువయ్యాడు. అప్యాయంగా ఉంటూ, కంటికి రెప్పులా సేవలు చేస్తూ వచ్చాడు.

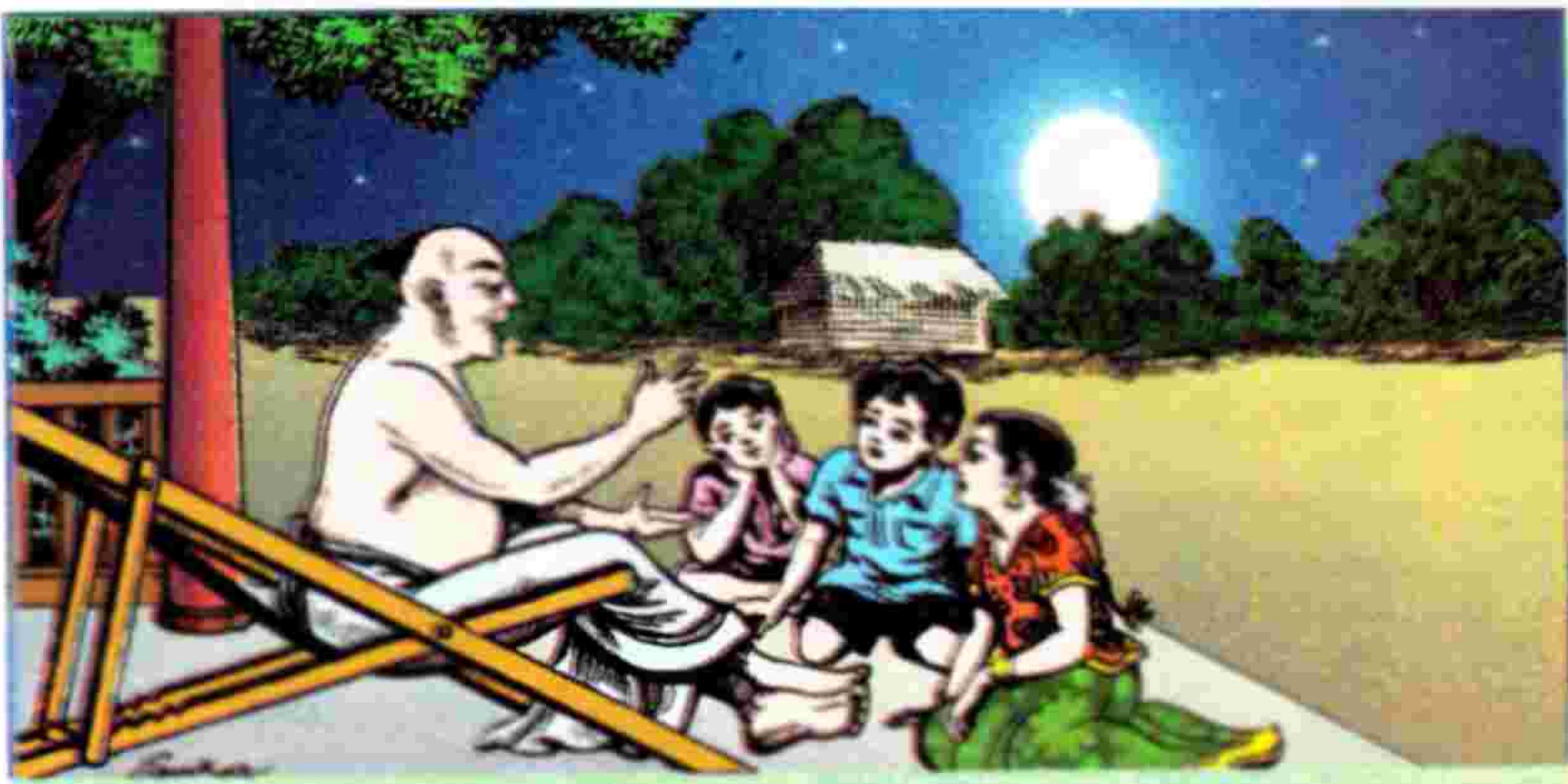
అందరూ ఊహించినట్టే ముసలాయన త్వరలోనే కోలుకున్నాడు.

దాంతో ఆ ముగ్గురూ ‘వృద్ధుడు తేరుకున్నది మా వల్లనందే మా వల్లే’ నని కీచులాడుకోవడం ప్రారంభించారు.

అంతా విన్న వృద్ధుడు వాళ్లను చూస్తూ పక్కకానవ్యాడు. ‘మీలో ఏ ఒక్కరివల్లా నాకు నయం కాలేదు. నన్ను బ్రతికించింది ఈ కుర్రకుంక!

మీలో ఒకడికి డబ్బుంది. మరొకరు పాండిత్యంలో ఘనుడు. ఇంకో వ్యక్తి వైద్యంలో ఘటికుడు. కానీ ఆ మూడునాకు ఇప్పటికే ఉన్నాయి. నా భోషణంలో చెప్పులేనంత ధనం ఉంది. ఒకప్పుడు నా చేతి చలవవల్ల ఎందరో రోగులు బ్రతికి బట్టకట్టారు. నేను ఎన్నో పండితసన్నానాలు కూడా పొందాను. కానీ వాటిలో ఏ ఒక్కటీ నా ప్రాణం నిలపలేదు. కారణం? నాకు ఆత్మియత కరువవ్యాడమే! ఈ కుర్రకుంక దాన్ని అందించి, నన్న మామూలు మనిషిని చేశాడు. ఇక నుండి నా ఆస్థికి వారసుడు ఏదే! ఇక మీరు వెళ్లిరండి. నా దృష్టిలో ఆత్మియత చాలా గొప్పది,’ అని ఆ వృద్ధుడు తేల్చి చెప్పేసరికి, ముగ్గురు ఘటికులూ మన వాదన వలన ఇవ్వాల ఒకమంచిపని జరిగింది అనే తృప్తితో నడిచారు.

ఒప్పామానం

పొర్కామి వెన్నెట్లో తాతయ్య అప్పుడే భోజనం చేసి వచ్చి తన మామూలు వాలుకుర్చీలో కూచున్నాడు. పిల్లలు అంతకుముందే చేరి, తాతయ్య కోసం ఎదురుచూస్తున్నారు. తాతయ్య పాడుం కాయ తీసి, పాడుం వేసుకుంటూ ఒక శ్లోకం చదివాడు.

అజ్ఞా ఏవ జనాః ప్రాయో
పంచ్యంతే వంచక్తః నృభిః
ప్రాజ్ఞా నజాతు వంచ్యంతే
సుమతి శ్చోలరాడిష.

‘అంటే ఏంటి తాతయ్య? ... ఇది ఇంకో కథా, తాతయ్య? కథ చెబు తావా తాతయ్య?’ అని పిల్లలు గొడ వచేశారు.

తాతయ్య తాపీగా పాడుం పట్టు పట్టి పిల్చి, ‘కథ చెప్పటానికి గద్రా, శ్లోకం చదివింది? ముందు శ్లోకం అర్థం ఏమిటని అడగేం? సాధారణంగా

లోకంలో ఎందరో మోసగాళ్లుంటారు గత. వాళ్లు మోసం చేసేది ఎవరి? తెలియని అమాయకులను! అవునా? అయితే ఒక్కొసారి తెలివిగలవాళ్లు ఈ మోసం చేసేవాళ్లనే మోసం చేస్తుం టారు. వెనకటికి చోళదేశపు రాజైన సుమతి అనేవాడు ఇలాగే మోసగా డిని మోసం చేశాడూ అని శ్లోకం అర్థం, అన్నాడు తాతయ్య.

‘సుమతి ఎవరి మోసం చేశాడు, తాతయ్య? మోసగాడెవరు తాతయ్య,’ అని పిల్లలు తలా ఒక ప్రశ్న వేశారు.

‘నన్ను చెప్పునివ్వండురా!’ అంటూ తాతయ్య ఈ కథ చెప్పాడు.

చోళదేశాన్ని సుమతి అనే రాజు పాలించేవాడు. సుమతి అంటే చాలా తెలివిగల వాడన్నమాట గద. ఆ రాజు నిజంగా తెలివి గలవాడేనూ! అంతే కాక ఈయన గొప్ప వీరుడు, గొప్ప

విద్యాంసుడు, అంతులేని దానధర్ములు చేశాడు. ఒకనాడు సుమతికొలువుదీరి ఉండగా ఒకడు వచ్చి, రాజుగారికి వందనం చేశాడు. ‘ఏ మయ్యా, నీవు ఏ విద్యలో ప్రవీణు డివి?’ అని రాజు అడిగాడు.

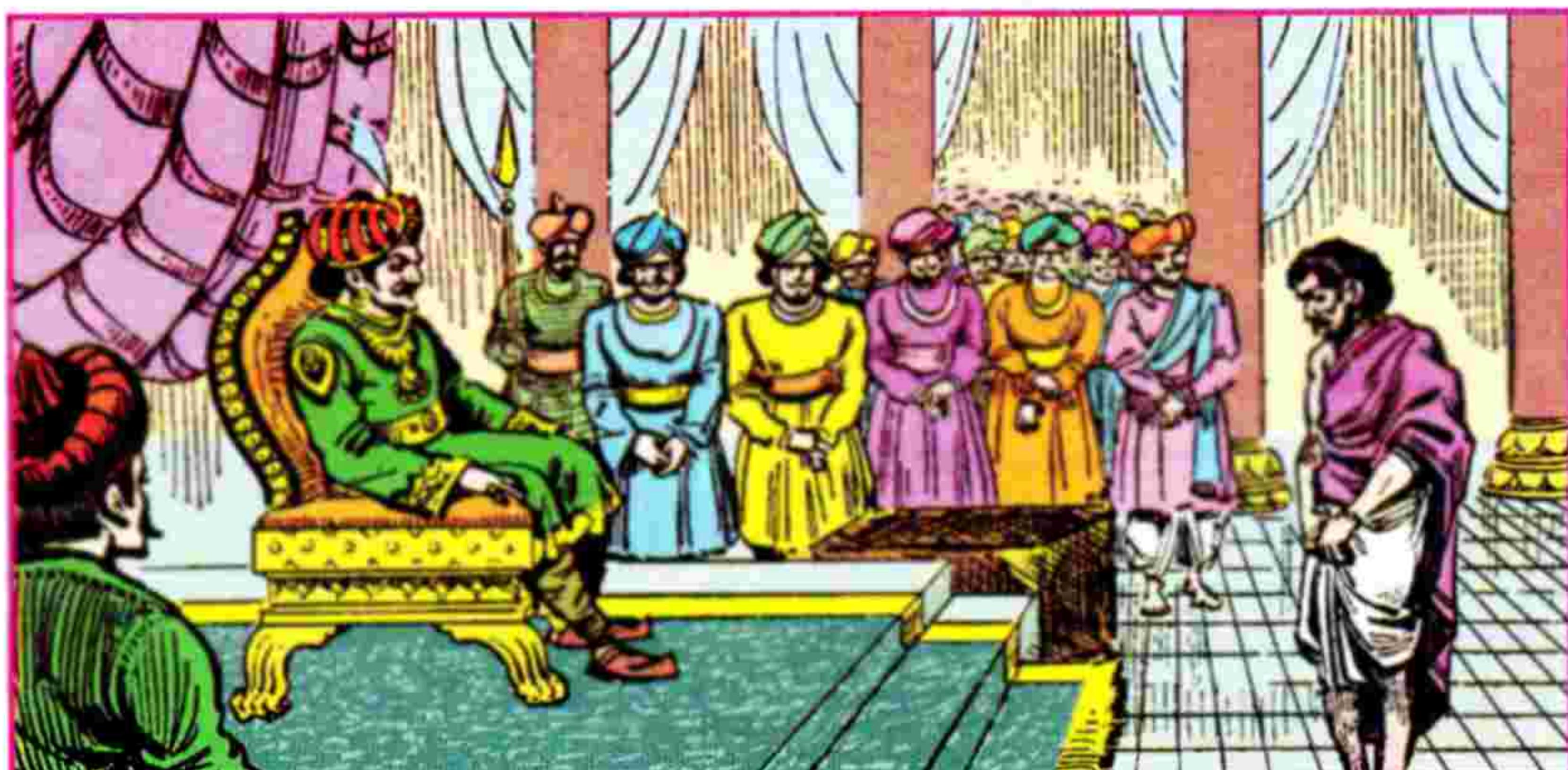
‘మహారాజా, నేను రసవేదిని, ఏ లోహన్యయనాసరేబంగారంగా మార్చే విద్య నాకు తెలుసు. అది మా కులవిద్య,’ అన్నాడు ఆ వచ్చినవాడు.

ఇటువంటి మోసగాళ్లు రసవేదులమని చెప్పుకు తిరుగుతూ, జనాన్ని మోసగించి వెండి మొదలైన లోహలను దొంగిలించి పారిపోతూ ఉండేవాళ్లు. రాజు బుద్ధిశాలి గనుక ఈ విషయం తెలుసుకున్నాడు. వాడికి పరాభవం చెయ్యాలని కూడా ఆయన నిశ్చయించుకున్నాడు. ఆయన నౌకరును పిలిచి వాడితో రహస్యంగా ఏదో చెప్పాడు. ఆ నౌకరు అవతలికి వెళ్లి ఒక ఇనపైట్టె పట్టించుకొచ్చి ఈ మోసగాడికి ఇచ్చాడు.

మోసగాడు తన ఎత్తు పారిందను కుని సంతోషించాడు. ఆ ఇనపైట్టె నిండా వెండి బంగారమూ, రత్నాలూ పెట్టి రాజుగారు తనకు ఇప్పించారను కున్నాడో ఏమో మరి! వాడు ఆశగా ఇనపైట్టె తెరిచి చూసేసరికి అందులో ఏమీ లేదు. వట్టి ఖాళీపెట్టే!

వాడు రాజుగారితో, ‘మహారాజా, తమరు నాకేదోఘనమైన బహుమానం ఇప్పిస్తారమని గంపెడాశతో ఇంతదూరం వస్తే నాకీ పనికిమాలిన ఖాళీ ఇనపైట్టె దయచేయించి అవమానించదం న్యాయమా?’ అన్నాడు.

రాజుగారు, ‘అదేమిటోయ? రసవిద్య నీకు కులవిద్య అంటివి. ఏ లోహన్యయనా బంగారం చేయగలనంటివి. ఇక నేను నీకు ఇవ్వగలిగిన దేముందీ? నువ్వు తయారు చేసే బంగారం దాచుకోవడానికి ఉంటుంది గదా అని ఇనపైట్టె ఇప్పించాను. ఇందులో అన్యాయమేముందీ?’ అన్నాడు. అందరూ గొల్లున నవ్వరు.

Log onto www.chandamama.com

YOUR CHANDAMAMA IS AVAILABLE IN MANY AVATARS!

Junior Chandamama

(4+ age group):

A magazine for the little ones peppered with activities, pictures, and stories that will grip their imagination!

 Chandamama

₹ 20/-

₹ 30/-

Chandamama English

(9+ age group)

A children's magazine that has adapted itself to the changing needs of children across decades, Chandamama English offers you a delectable mix of the classic and the contemporary in 70 pages that value fun!

Revamped
Redesigned

Relevant
Read it!

₹ 25/-

YOUR LANGUAGE,
YOUR CHANDAMAMA.

Available in 11 languages:

Telugu, Hindi, Marathi, Oriya, Kannada, Bengali, Tamil,
Malayalam, Gujarati, Assamese, Sanskrit.

కెరీక్ అంటే?

ఆహారాన్ని లేదా రెస్టారెంట్లను పరిశీలించి తాము కనుగొన్న ఫలితాలను ప్రచురించే వారినే ఆహార నిపుణుడు లేదా ఆహార రచయిత అంటారు.

వార్తా పత్రికలు, మేగజైనలలోని పుడ్ కాలమ్సలలో తమ అభిప్రాయాలను పంచు కునే వారిని పుడ్ కాలమిస్టులు అంటారు.

ఆహారసమీక్షకులు రెస్టారెంట్లు గురించి, రాస్తుంటారు. ఫాస్ట్ఫుడ్ సెంటర్ల నుండి విలాసవంతమైన రెస్టారెంట్లు, కేఫ్లు, షాపులు, ఆహార తయారీ సంస్థ లేదా పుడ్ అవుట్లెట్ల వరకు విస్తృత శ్రేణిలో ఏరు వ్యాఖ్యానిస్తుంటారు. ఆహారం గురించి ఆలోచనాత్మకమైన, వర్ణణాత్మకమైన సమాచారాన్ని ఏరు ప్రజలకు అందిస్తుంటారు. ఆహారసమీక్షకులు ఈ పుడ్ జాయెంట్లను సందర్శించి అక్కడి ప్రత్యేక వంటకాలను రుచిచూసి వాటిని పత్రికలు, మేగజైన్లు, ఇంటర్వెట్, టిపి లేదా రేడియో ద్వారా ప్రచురించడం ద్వారా తమ అభిప్రాయాలను రాస్తుంటారు.

ఈరోజుల్లో ఇంటర్వెట్ రెస్టారెంట్స్‌పై అభిప్రాయాలను తెలుపడంలో కీలకపాత్ర పోషిస్తాంది. ఈ ఉద్యోగానికి అర్థత ఏటంటే దేశీయమైన, విదేశీయమైన ఎలాంటి ఆహారాన్నయినా సరే మీరు రుచిచూసి మీ అభిప్రాయాన్ని వివరించవలసి ఉంటుంది.

ఆహారాన్ని రుచిచూడడం వల్ల మాత్రమే ఎవరూ ఆహారసమీక్షకులైపోరు. ఆహారానికి సంబంధించిన ప్రతి విషయాన్ని మీరు తెలుసుకోవాలి. వివిధ వంటకాల చరిత్రలో కొన్ని వంటలు ఎలా భాగమయ్యాయో, ఒక ప్రత్యేక వంటకంలో మనాలా దినుసులు వేటిని వాడుతున్నారో మీరు విస్తృతంగా తెలుసుకుని ఉండాలి. నిర్దిష్ట వంటకాలు ఎలా తయారు చేయబడతాయో, రెస్టారెంట్ ఎలా నిర్వహించబడుతుందో కూడా మీరు రాయగలగాలి. ఆహారసమీక్షకుడు నిజాయితీగాను, ధర్మబద్ధంగానూ ఉండాలి. విమర్శకుడు అంటే ఎల్లప్పుడూ ప్రతికూల అర్థాన్నే ధ్వనించడు. ఆహారం సరిగా లేకుంటే, ఎలా మెరుగుపర్చవచ్చు అనే అంశంపై సమీక్షకుడు తగిన సలహా ఇవ్వాలి, రెస్టారెంట్లకు సూచించాలి కూడా.

పారితోషికం:

తాము పనిచేస్తున్న నగరం, తమ సమీక్షలను ప్రచురించే ప్రచురణ కర్తాపై ఆధారపడి ఆహారసమీక్షకులు తమ వేతనాలను ఆశించవచ్చు. జాతీయ మాస పత్రికలో ఆహారసమీక్షలు ప్రచురించే వారు స్థానిక పత్రికలలో సమీక్షించే వారికంటే ఎక్కువగా డబ్బు సంపాదించవచ్చు.

- సాయి

చందులు లోకజ్ఞానం క్వీజ్ - 45

(పదహార్థ లోపు పిల్లలకు)

అన్ని స్వర్ణ సమాధానాలు రాసిన
ఒకరికి బహుమతి ₹ 250/- *

* స్వర్ణ సమాధానాలు రాసినవారు
ఒకరిక్కా ఎక్కువమంది టుట్టుయుతే
ఒక్కొక్క విజేతకు ₹ 50/-
బహుమతిగా ఇవ్వబడుతుంది.

మీరు చేయవలసిందేమంచే :

1. సమాధానాలు రాయండి.
2. మీ పేరు, వయసు(16 ఏళ్ళ)
లోపు ఉండాలి) పిన్ కోడ్తో
సహాయార్థి చిరునామా రాయండి.
3. చందాదారు అయితే, ఆ
నంబర్ రాయండి.
4. కవరు మీద చందులు
లోకజ్ఞానం క్వీజ్ - 45 అని
రాసి, చందులు పూర్తి
చిరునామా రాసి మాకు
పంపండి.
5. నవంబర్ నెలాఖరులోగా మీ
ఎంటేలు మాకు అందాలి.
6. జనవరి 2013 సంచికలో
ఫలితాలు వెలువడుతాయి.

ముహోత్మ గాంధీ

1. గాంధీజీ ఎక్కుడ జన్మించాడు?
2. గాంధీజీ తల్లి పేరేమిటి?
3. గాంధీజీని మొదటి తరగతి రైలుపెట్టి
నుంచి గెంచేసిన సుప్రసిద్ధ సంఘటన
దక్కిణాఫ్రికాలోని ఏ నగరంలో జరిగింది?
4. గాంధీజీ అధ్యక్షత వహించిన కాంగ్రెస్
మహాసభ ఏది?
5. మనదేశంలో గాంధీజీ ఒక వార్తా
పత్రికను ప్రారంభించాడు. దాని పేరే
మిటి?
6. గాంధీజీ తన మొట్టమొదటి ఆశ
మాన్మి ఎక్కుడ స్థాపించాడు?
7. గాంధీజీ మనదేశంలో మొట్టమొదట
సత్యగ్రహాన్ని ఎక్కుడ చేపట్టాడు?

చందులు లోకజ్ఞానం క్వీజ్ - 42 సమాధానాలు:

1. చికన్ వర్గై; 2. మైసూర్; 3. పంజాబ్; 4. గుజరాత్, రాజస్థాన్;
5. ఆంధ్రప్రదేశ్; 6. ఒడిషా; 7. మహారాష్ట్ర; 8. కాంచీపురం.

జూలై'12నెల క్వీజ్కు విజేతలు లేనందువల్ల బహుమతి ప్రకటించలేక వోతున్నాము.

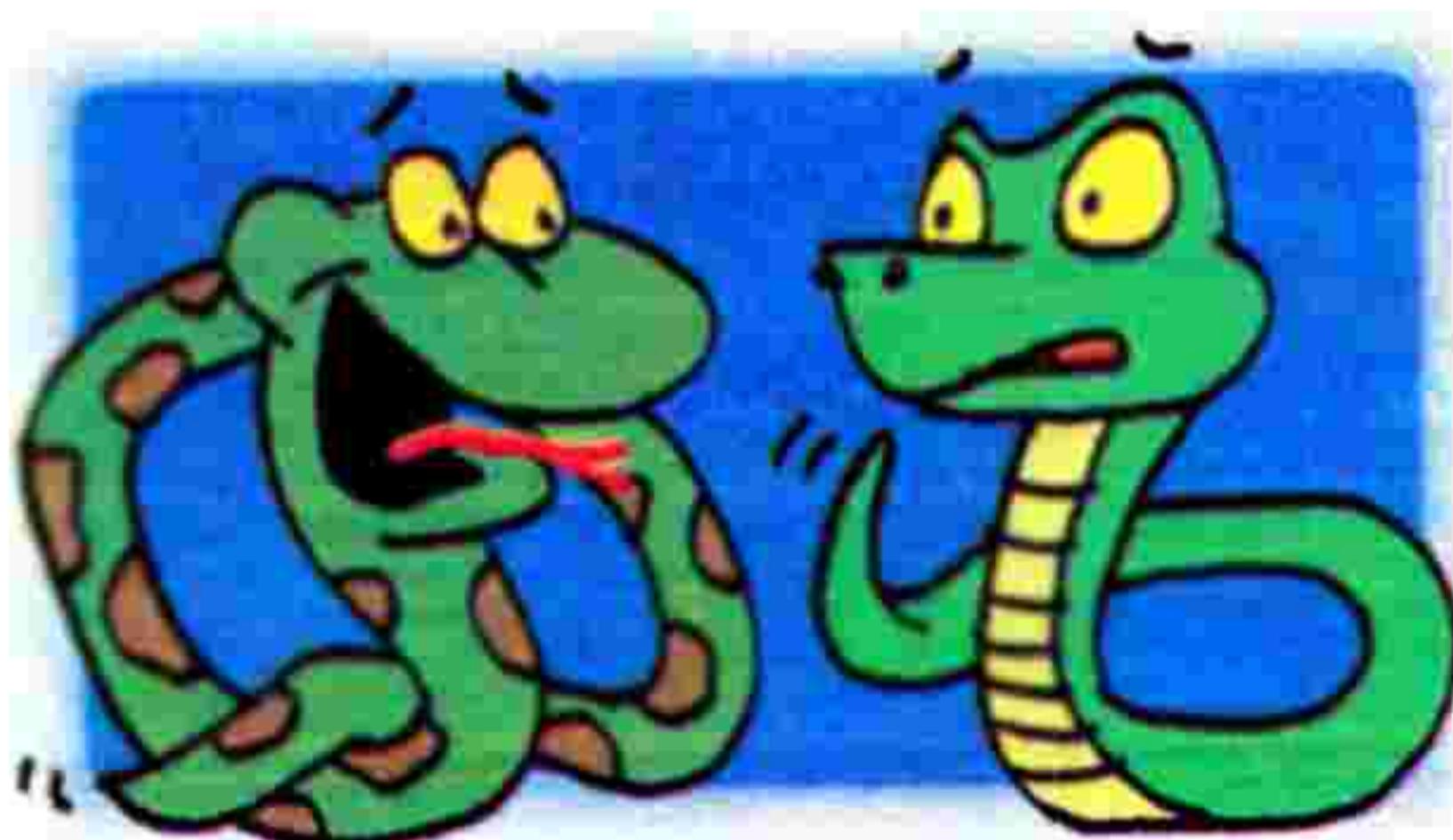
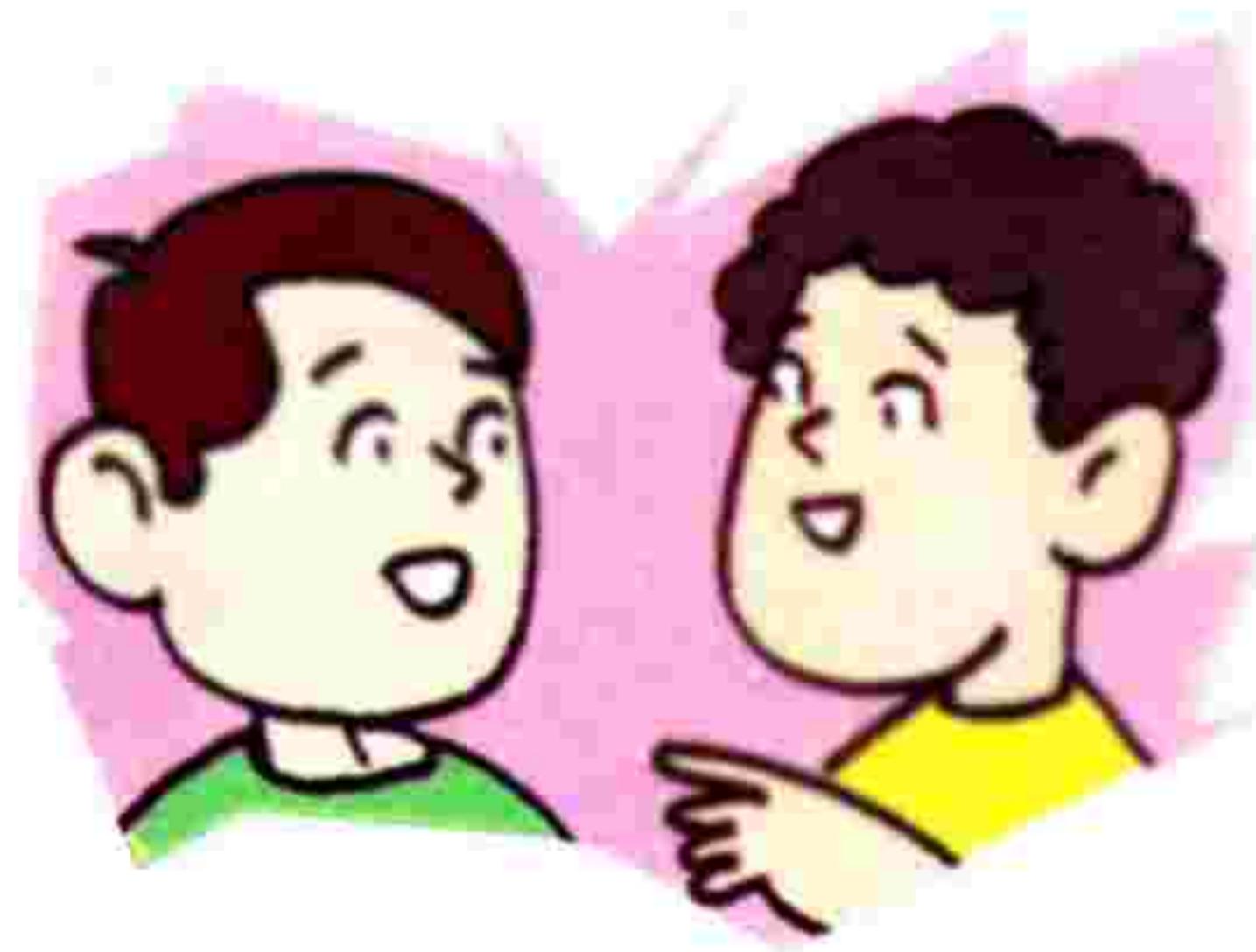

నయ్యల పుప్పులు

వినయ్: నేనోకసారి రహదారిపై ఆడుకుంటుండగా వేగంగా వస్తున్న బైక్ ఒకటి గుద్దింది, నేను స్ఫూర్తప్పి పడిపోయాను.

ఏశాల్: అయ్యా దేవుడా! ఆ ప్రమాదం నుంచి నువ్వు బతికి బయటపడ్డావా లేదా చనిపోయావా?

వినయ్: నాకు ఖచ్చితంగా తెలియదు. ఆ సమయంలో నా వయస్సు నాలుగేళ్ళే మరి.

రెండు పాములు మాట్లాడుకుంటున్నాయి. వాటిలో ఒకటి మరొకదానిపై తిరిగి మాట్లాడు తోంది. ‘మనం విషపాములమేనా?’

మరొక పాము సమాధానమిచ్చింది. ‘అవను, ఎందుకు?’

నేను ఇప్పుడే నా పెదవి కొరుకున్నాను మరి.

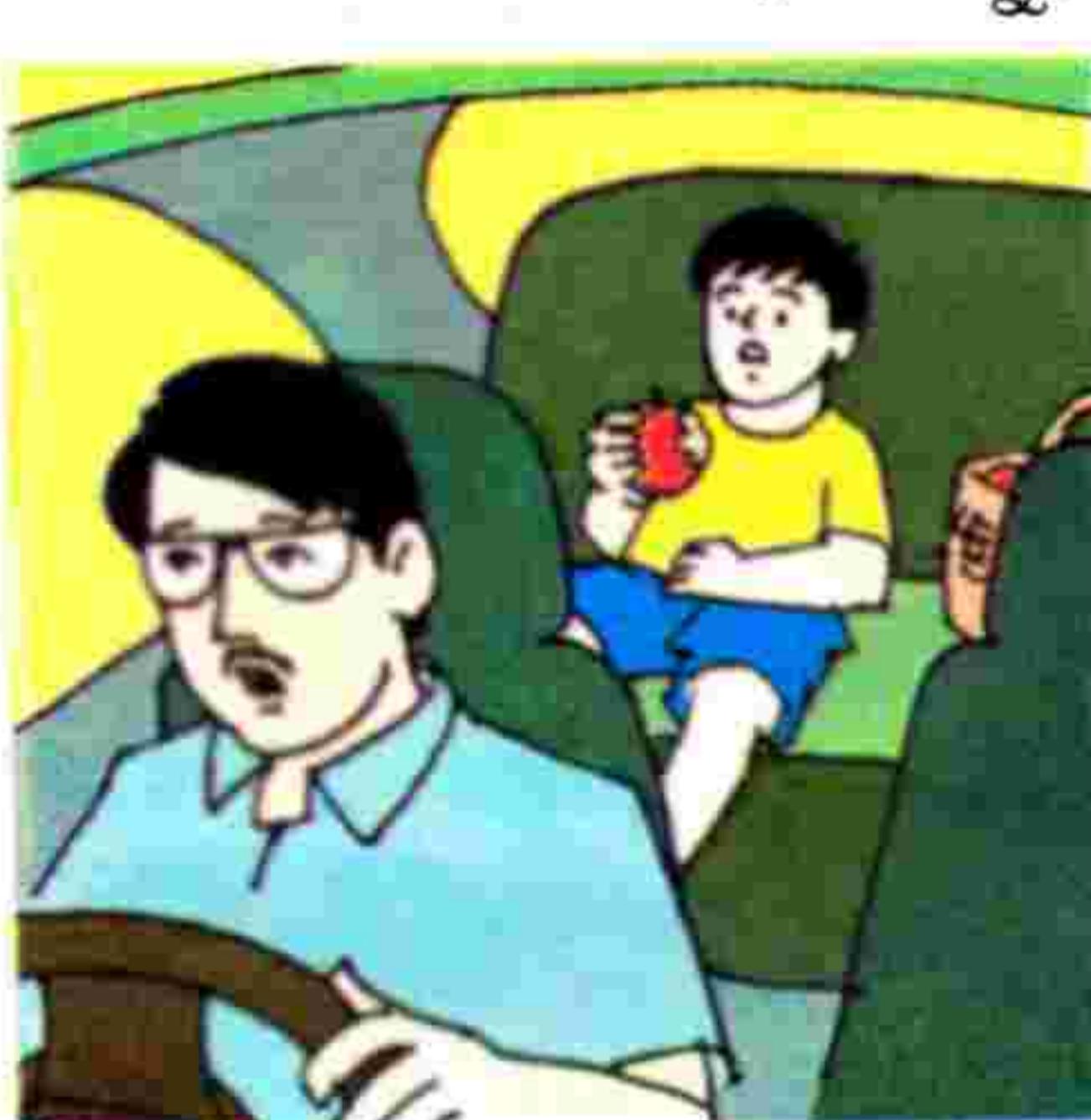
రోగి: నేను తాళం చెవి మింగేశానండీ.

డాక్టర్: ఎప్పుడు?

రోగి: నాలుగు నెలల క్రితం.

డాక్టర్: ఇంతకాలం నువ్వేం చేస్తున్నావు మరి?

రోగి: నేను నకిలీ తాళం చెవి వాడుతున్నాను. ఇప్పుడి కూడా పోయింది.

నాలుగేళ్ళ పిల్లవాడు కారు వెనుక సీటులో కూర్చుని ఆపిల్ పండు తింటున్నాడు. తింటూ తింటూ, ‘నాన్నా, నా ఆపిల్ ఎందుకు గోదుమరంగులోకి మారుతోంది?’

‘ఎందుకంటే, నీవు దాని తోలు తీసి తింటున్నావు, ఆపిల్ పండులోని కండ గాలితో సంపర్కం చెంది ఆక్సీకరణానికి గురవుతోంది. అది ఆపిల్ అణువుల నిర్మాణంపై ప్రభావం చూపి, దాన్ని మరో రంగులోకి మార్చి వేస్తోంది,’ అని నాన్న చెప్పాడు.

ఆ ఆబ్బాయి చాలాసేపు వోనంగా ఉన్నాడు. తర్వాత అతడు తాపీగా అడిగాడు. ‘నాన్నా, నీవు నాతో మాట్లాడుతున్నావా?’

మన దేశభాషలు నేర్చుకుందాం

ఈ జాబితాలో మొదట మీకు తెలిసిన భాషలలోని పదాలను చదవండి.
ఆ తరవాత వాటి కింద ఇచ్చిన పదాలను అనుసరించి ఆయా భాషలలో ఆ పదాల
ఉచ్చారణలనూ, అర్థాలనూ నేర్చుకోడానికి ప్రయత్నించండి.

English	No I'm free now.	Have you understood?
Telugu	లేదు, నేను ఇప్పుడు ఖాళీగా ఉన్నాను.	నీకు అర్థమైందా?
Hindi	नहीं अब मेरे पास कोई काम नहीं। मैं अब घर से बाहर नहीं आया।	क्या तुम समझ गए/गई? त्यां తుండ్ర సమజ్ గాయ్/గాయేం?
Tamil	இல்லை, நான் இப்போது சும்மாத்தான் இருக்கிறேன். ஒழு, நான் இப్పுడு ஸுமுத்தாங் இருக்கிறேன்.	உனக்குப் புரிந்ததா? உங்களுடைய புரிந்ததா?
Bengali	না, এখন আমার কোনও কাজ নেই। না, একেব্ব অমার্ত কান্দা কাঞ্জেন।	তুমি কি বুঝতে পেরেছ? তুমি কি বুঝবে পেরিবে?
Marathi	मी आता मोकळीच/मोकळाच आहे. मी अलू मेकल/मेदली अहो.	तुला हे समजलं का? तुला समजलं का?
Kannada	ಇಲ್ಲ, ಈಗ ನನಗೆ ಪುರುಷೋತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲ, ನನೆಗೆ ಪುರುಷಾತ್ಮಿಧ್ವನಿ.	ನಿಮಗೆ ಅಧ್ಯಾವಾಯಿತೇ? ನಿಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತೇ?
Odia	ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଖାଲି ଅଛି। ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଖାଲି ଅଛି।	ତୁମେ ବୁଝିପାରିଲ ? ତୁମେ ବୁଝିପାରିଲା ?
Gujarati	ના હવે મને કુરસદ છે. ના હવે મને પુરું ચે.	શું તમે સમજુ ગયા? મનું તમે સમજે ગયા?
Assamese	নহয়, মই এতিয়া আজৰি। নহোৰ্য, মেয়ি অতিয়া আজৰি।	তুমি বুজি পালানে? তুমি বুজি পালানে।
Malayalam	ഇളപ്പാർക്കുന്നിക്കും തിരക്കില്ല. ഇപ്പോൾ എനിക്കു തിരികും.	നിങ്ങൾക്കും മനസ്സിലായോ? നിംഗലുക്കു മനസ്സിലായോ?
Sanskrit	न, अधुना व्यस्तः नास्मि। न, अधुन व्याप्ताः नास्मि।	अवगतं वा? अवगतम् वा?

English	Have you taken notes?	It is enough for today.
Telugu	నీవు నోట్స్ తీసుకున్నావా?	ఈ రోజుకు ఇది చాలు.
Hindi	क्या तुमने नोट्स लिये? क्या तुम्हारे नोट्स लिये?	यह आज के लिये काफी है। यहां अच्छे लिये काफ़ी हैं।
Tamil	நீ குறிப்பு எடுத்துக் கொண்டாயா? நீ குறிப்பு எடுத்து கொண்டாயா?	இன்று இது போதும். இந்து இது போதும்.
Bengali	তুমি কি নোট নিয়েছ? তুমি কি নোট নিয়েছে?	আজকের জন্য এটাই যথেষ্ট। অচ্ছকর্ণ জ্বান এবায় যদেশ্বো
Marathi	तू मुद्दे काढलेस का? तु मुद्दे काढलेस का?	आजच्यासाठी हे पुरेसं आहे. अच्छायासाठी पुरेसं अहो.
Kannada	ನೀವು ಓವೆಲ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಾ? ನೀವು ಓವೆಲ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಾ?	ಇವತ್ತಿಗೆ ಇಪ್ಪು ಸಾಕು. ಇವತ್ತಿಗೆ ಇಪ್ಪು ಸಾಕು.
Odia	ତୁ ମେ ନୋଟସ ଲେଇଛ କି? ତୁ ମେ ନୋଟସ ନିଦ୍ରା କି?	ଏହା ଆଜି ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟା ଏହା ଆଜି ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟା।
Gujarati	તમે નોટ્સ લઈ લીધા? તમે નોટ્સ લયે લેધા?	આજ માટે ખૂરતું છે. અચ્છ માટે પૂરતું ચે.
Assamese	তুমি টুকি ললানে? তুমি টুকি ললানে?	আজিৰ বাবে এয়াই যথেষ্ট। অচিৰি বাবে এয়াই যথেষ্ট।
Malayalam	നിഞ്ഞൾ ഒഴുക്കിയെടുത്തേരോ? നിംഗൽ എഴുതിയേഡുത്തോ?	ഇന്നനേതെക്കും ഇതേ മതി. ഇന്നുതെക്കും ഇതേ മതി.
Sanskrit	त्वया टिप्पणिः कृता वा? त्वया टिप्पणिः कृता वा?	अद्य एतावत् पर्यासम्। अद्य एतत्वत् पर्याप्तम्।

ఖైదీలే ఉపాధ్యాయులు...

అతి త్వరలోనే, తీహర్ కేంద్రీయ కారాగారం లోని 3వ నంబర్ జైలులో ఉన్న వందమంది ఖైదీలు ఉపాధ్యాయులుగా మారబోరుతున్నారు. థిల్ ప్రభుత్వం పరిధిలోని విద్యామండలి జైలులో అనియత విద్యావ్యవస్థను రూపొందించడానికి ఒక ప్రత్యేక కార్యక్రమాన్ని నిర్వహిస్తాందని హిందూ పత్రిక పేర్కొంది. దీనికోసం అది రెండు పద్ధతులను ఉపయోగిస్తాంది. జైలులోని ఖైదీలను శిక్షకులుగా తీర్చిదిద్దడం, నిర్దిష్టమైన రీతిలో సిలబ్స్, పరీక్షా వ్యవస్థను ప్రవేశపెట్టడం.

దీంట్లో భాగంగా ఎనిమిది మంది ప్రభుత్వ పారశాలల ఉపాధ్యాయులు ఈ జైలు ఖైదీలకు శిక్షణ ఇస్తారు. ఇలా శిక్షణ పొందిన ఖైదీలు ప్రాథమిక విద్యను అభ్యసిస్తున్న వయోజనులకోసం ప్రత్యేకంగా అందించబడిన మూడు ప్రీమియర్ పుస్తకాల సహాయంతో ఖైదీలు ఇతరులకు శిక్షణ ఇస్తారు. ఉన్నత తరగతులకు వెళ్లిందుకు ఏరు పరీక్షలు కూడా రాయవచ్చి. ఖైదీలు విద్య నేర్చుకుంటే వారు జైలు నుంచి బయటకు వెళ్లాలి అది ఉపయోగపడుతుంది. జైలు లోపల కూడా ఇది ఉపయోగరంగా ఉందని ఇప్పటికే రుజువయింది కూడా.

అందరి జీవితాలలో వెలుగు నింపడం

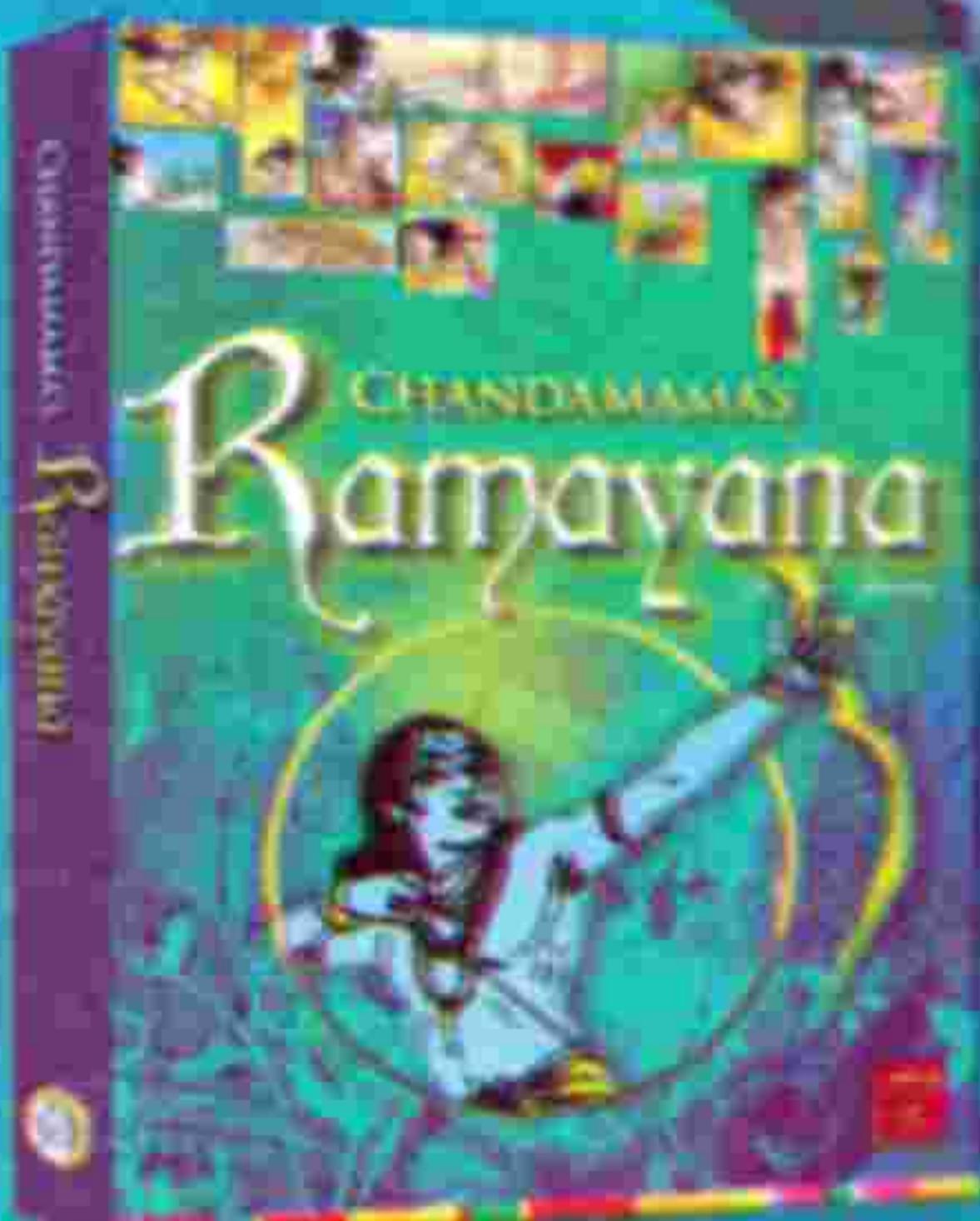
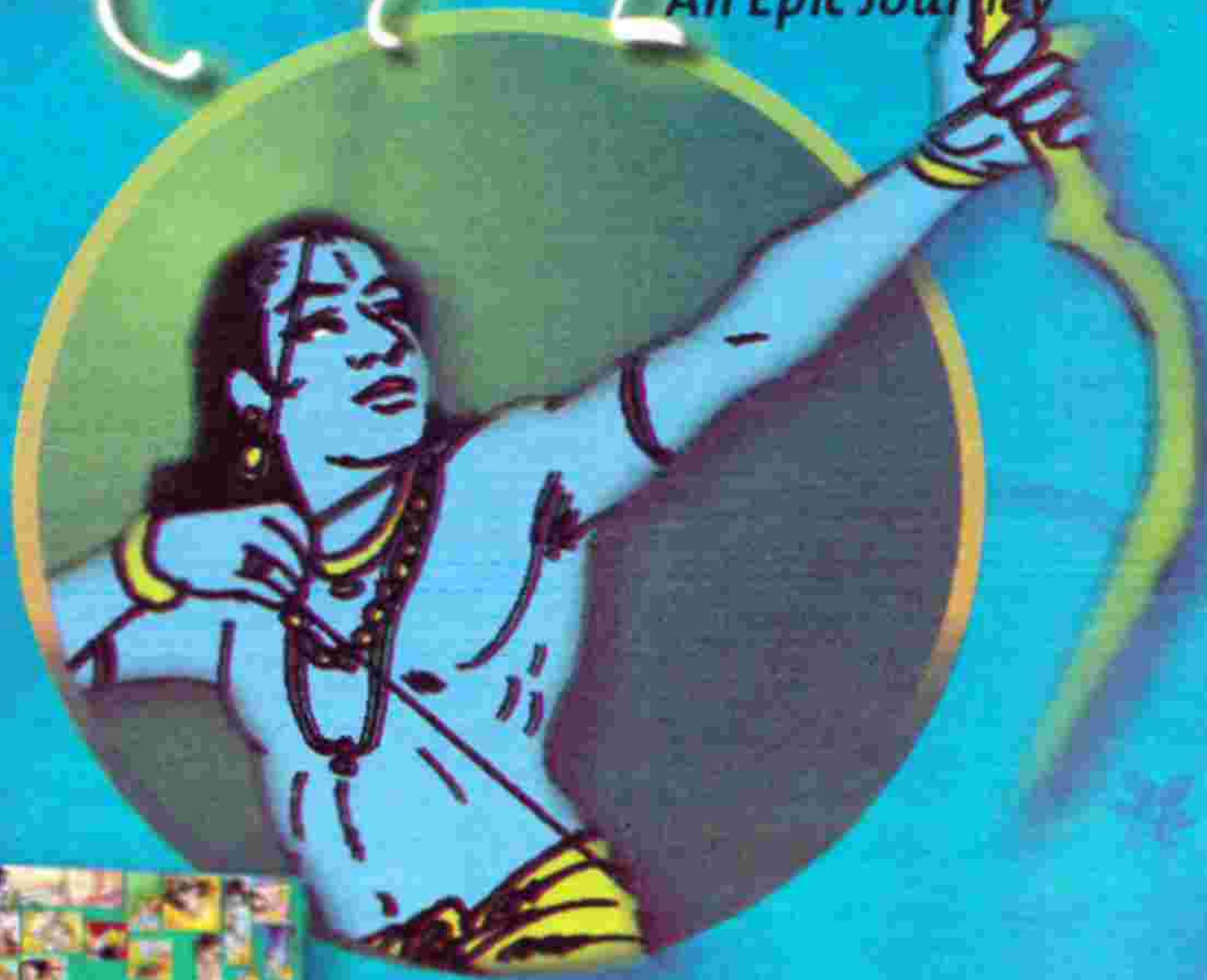
రాజస్థాన్ లోని టిలోనియాలో ప్రతి అవసరానికి సారశక్తిని వినియోగిస్తున్నారు. సారశక్తి ప్రతి గ్రామానికి కూడా విద్యుత్తోని అందిస్తుందని బంకర్ రాయ్ అనే సామాజిక కార్యకర్త చెబుతున్నారు. సోలార్ ఫోటోవోలాటిక్ యూనిట్లను నెలకొల్చి, నిర్వహించేందుకు గ్రామీణ యువతకు శిక్షణ ఇచ్చేందుకు 29 సంవత్సరాల క్రితం దేశంలోని పలుప్రాంతాల్లో బేర్పుట కాలేజీలను స్థాపించారు. ఎడారి, గిరిజన అటవీ ప్రాంతం సారశక్తి అనేది ఎక్కడైనా విద్యుత్ వ్యవస్థలను వెలగించగలదు. రాయ్ స్థాపించిన బేర్పుట కాలేజ్ తిరిగి ఉపయోగించలేని శక్తివనరులకు ప్రత్యామ్నాయంగా చోకమరియు కాలుష్య రహిత వనరులను అందిస్తుంది. ఈరోజు రాయ్ స్థాపించిన బేర్పుట సారశక్తి ఇంజనీర్లు రాజస్థాన్ ను దాటి భారత దేశమంతటా వెలుగులు నింపుతున్నాయి. టిబెట్ సరిహద్దును పంచుకుంటున్న లడ్క్ మంచు ప్రాంతంలో కూడా ఈ సారశక్తి వ్యవస్థలు వెలుగు నిస్తున్నాయి.

జర్నలోని బెర్రిన్ నగరంలోని రెడ్ సిటీ హాలిన్ లేదా రోట్స్ రథువన్ వద్ద కొద్ది రోజుల క్రితం బంకర్ రాయ్ ఒక అవార్డును కూడా పొందారు.

CHANDAMAMA'S Ramayana

An Epic Journey

Follow the epic journey of Prince Rama, from his birth to his exile, from the abduction of his wife, Sita, to his great war with the Asura King, Ravana, in Chandamama's latest offering:

Ramayana - An Epic Journey.

Price: Rs 449/-

To place an order, go to
www.chandamama.com

Chandamama's Ramayana is available only in English
at all leading book shops.

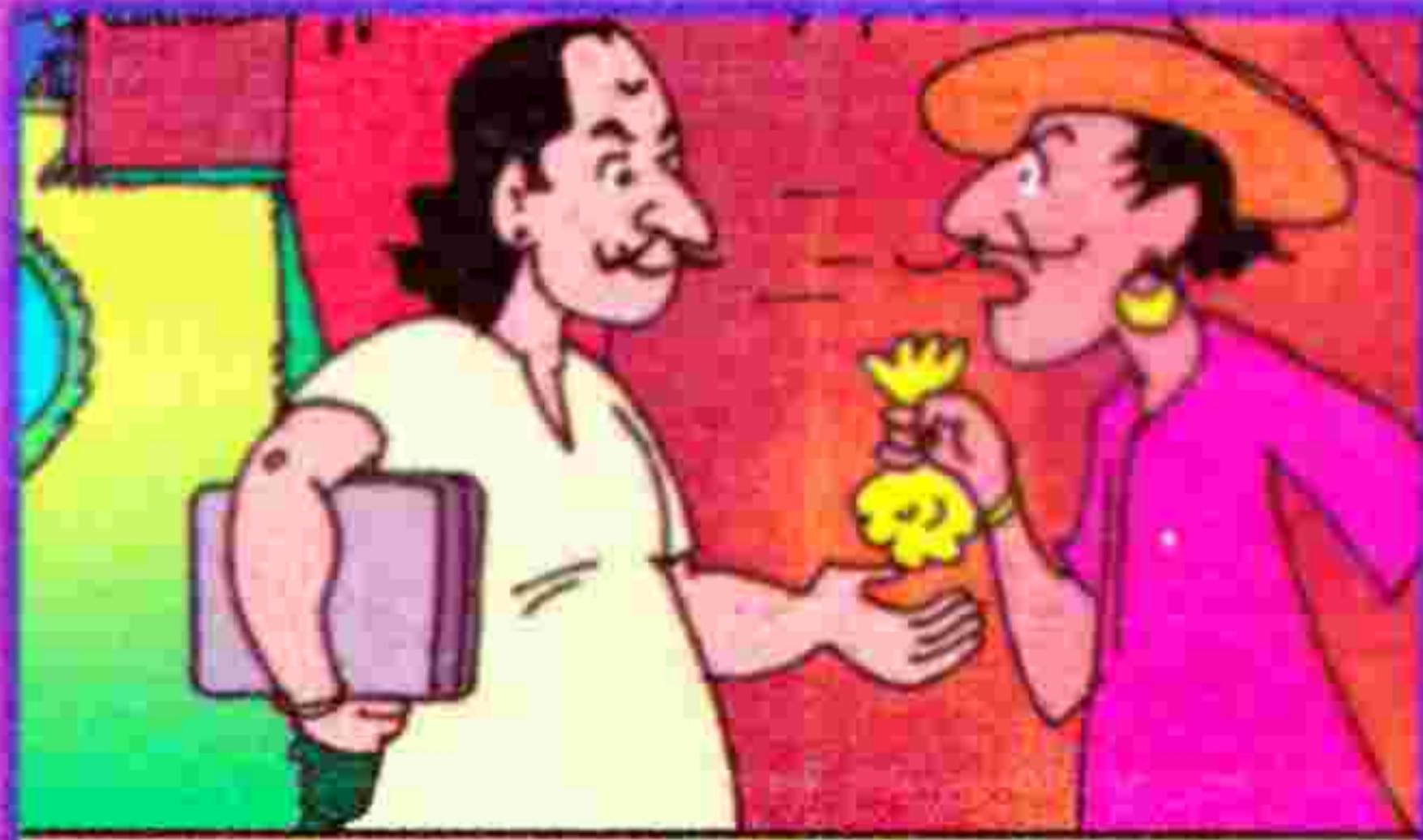
విద్యాషకుడు

బీర్బుల్

శురకుడి పాట్లు

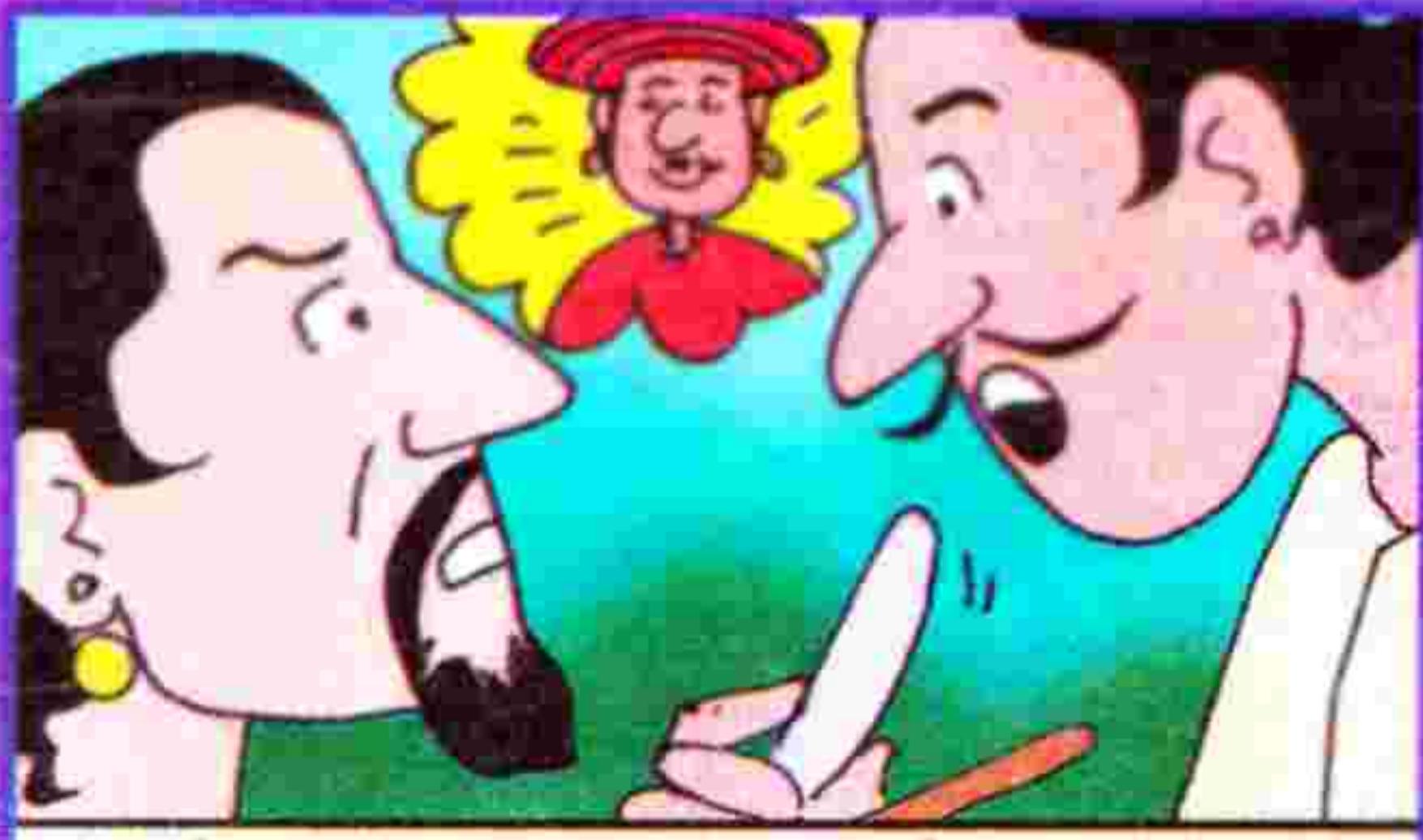
1. అక్కర్ ఆస్తానంలో బీర్బుల్ పట్ల ఈర్చ్య కలిగిన కొంతమంది అతడికి వ్యతిరేకంగా కుటుప న్నారు. అతడిని నిర్మాలించడం ఎలా? వారిలో ఒకడు గొణిగాడు, నావడ్ ఒక పథకం ఉంది.

2. ఆ సభికుడు రాజు మంగలిని కలిసి తన పథకం వివరించాడు. ‘ఈ డబ్బు తీసుకో. బీర్బు చావాలి.’ అన్నాడతడు. ‘అలా జరిగేలా నేను చేస్తాను’ అన్నాడు మంగలి.

3. మరుసటిదినం, మంగలి, రాజుతో ‘హుజూర్, మీ పూర్వీకులు స్వర్గంలో ఎలా ఉన్నారో తెలు సుకోవాలని మీకు అనిపించడం లేదా?’ అక్కర్ స్వందిస్తూ అది సాధ్యమేనా అనిపిగాడు.

4. ‘అపును, నిప్పులలో విసిరేయడం ద్వారా బీర్బుల్ని స్వర్గానికి పంపవచ్చు, నేను మంత్రాలు చదువుతుంటాను కనుక అతడు చావడు,’ అన్నాడు మంగలి.

5. ఈ కుటుప గురించి బీర్బుల్కు తెలిసిపోయింది. అగ్నిగుండానికి, తన ఇంటికి మధ్య ఒక సారంగాన్ని తవ్వాడు. ‘ఇప్పుడు నేను తప్పించుకుని మంగలికి పారం నేర్చుతాను.’

6. బీర్చులని అగ్నిగుండంలో ఉంచారు. దాన్ని వెలిగించారు. బీర్చుల తప్పించుకోగలిగాడు. ఇంటిలోనే నెలరోజులు గడవడంతో అతడి గడ్డం, తల పెరిగిపోయాయి.

7. రాజాస్థానంలో అతడు కనిపించగానే, అక్కర్ అడిగాడు. ఓ. తిరిగొచ్చావా? మా పూర్వీకులను అక్కడ కలిశావా? బీర్చుల చెప్పాడు, ‘అవను జహాపనా, వారికి ఒక కష్టం ఎదురైంది.’

8. ఏమిటది అన్నాడు అక్కర్. ‘వారి గడ్డాలు, జుత్తు పెరిగిపోయాయి జహాపనా, మనం రాజ మంగలిని వారివద్దకు పంచిచగలమా? అన్నాడు బీర్చుల. ఎందుక్కాదు అన్నాడు అక్కర్.

9. ఇప్పుడు రాజమంగలి వంతయింది. అగ్నిగుండంలో అతడిని ఉంచి నిప్పు వెలిగించగానే బీర్చుల మంత్రాలు చదవసాగాడు ఇంతలో మంగలి ఒక్క కేక పెట్టాడు. ‘దయచేసి నన్ను క్షమించండి.’

పుస్తకం జూడు

మీరు ఒక పుస్తకం తీసుకుని దాని వెనుక చిత్రం కేసి చూశారంటే, మీరు ISBN-80-60001-33-4 అనేలా ఒక సంఖ్య కనబడుతుంది. అది ఆ పుస్తకం చిరునామా అని చెబితే మీరు నమ్మగలరా? నమ్మంది లేదా నమ్మకపోంది. ఇది నిజం. ISBN లేదా ఇంటర్వెషనల్ స్టోండర్డ్ బుక్ సంబరింగ్ అనేది పుస్తకాలకు సంఖ్యను వేయడంలో ఉపయోగించే ఒక సంఖ్య వ్యవస్థ.

ఒక ప్రచురణ కర్త ఒక పుస్తకానికి సంబంధించిన కొన్ని కాపీలను ప్రచురించినప్పుడు, వాటిని గుర్తించడానికి అతడు విర్మిష్ట సంఖ్యకోడ్ను ఉపయోగిస్తాడు. ఈ సంఖ్యకోడ్లో దూంశం ఉంటుంది. ఈ సంఖ్యలో తొలి భాగం ఆ పుస్తకం ప్రచురించబడిన దోస్తి గుర్తిస్తుంది. రెండోభాగం పట్టిష్ట గురించి తెలుపుతుంది. మూడో భాగాన్ని టైటిల్ ఐడెంటి ఫయ్యర్ అంటారు. కాగా నాలుగో భాగాన్ని చెక్ డిజట్ అంటారు.

వృక్షాలు

రసవెల పంచికతో కొన్ని చెట్లు బొమ్మలతో స్థాపిం బుక్ తయారు చేయాలి

నీలగిరి చెట్టు

బాంధావ

జాదు చెట్టు

ఉసిరి చెట్టు

టీక్ చెట్టు

పైన్ చెట్టు

murugappa

BSA LADYBIRD

Your best friend for life.

BSA LADYBIRD

Breeze

Ride like a wild Breeze

When there's a Breeze around, every day looks even more exciting. The dashingly designed cycle is your perfect partner for the daily getaways and weekend adventures. Ride the joy.

Attractive Product Benefits: Designer Step Through Frame | Attractive Wire Mesh Basket | MTB Tyres | Stylish Chain Cover | Designer Skirt Guard | Strong Integrated Carrier

Available in four colours

Black

Coral Red

Aqua Green

Steel Blue

Connect with us on

PARLE

NEW

Choco Chip Cookie
Cream Sandwich

THREE MORE
EXCITING FLAVOURS

PRINTED IN INDIA

